

• SAVAITNIS LAIKRAŠTIS •
"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.
Kaina Metams:
Suvienytose Valstijose - \$2.00
Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
Su visokiais reikalais reikia
kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

• LITHUANIAN WEEKLY •
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States - \$2.00
Foreign Countries - \$3.00
ADVERTISING RATES ON APPLICATION
All Communications and Money Orders must
be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE IR LIETUVIŲ R.-K. PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE IR "LIETUVOS VYČIŲ"

Metai [Vol.] VII.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS 18 D. VASARIO (FEBRUARY) 1915 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 22, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3-4, 1879.

No. 8

A. A.

KUN. JUOZAS ŽEBRIS.

Nužudytas iš 8 ir 9 vasario naktų.

Skandaliai nustebino visus lietuvius baisi žinia apie a. a. kun. J. Žebrio nužudymą. Žuvo vienas iš praktiniausių, doriausių ir darbščiausių kunigų, vienas iš didžiausių tėvynės mylėtojų ir uoliausių jos atgimimo darbininkų. A. a. kun. J. Žebrys gimė 1862 metais Subačiaus parapijoje (Kauno gub. Ukm. apskr.) Palaukių sodžiuje. Lietuvoje pažįstame jo du broliu: kun. Kazimierą Žebri, Želvos kleboną, vieną iš uoliausių Žemaičių vyskupijos kunigų ir — ūkininką, gyvenantį Palaukiuose, Žebrių tėviškėje, atsižyminti savo dora ir susipratimu.

A. a. kun. Juozas dar klieriku būdamas pasižymėjo savo prakilia širdimi. Subatėnai dar ir šandien gyvai atmena, kaip jaunas klierikas Juozapasėjo iš sodžiaus ir sodžių, apaštalaudamas blaivybę. (Velionis visą amžių buvo uolus blaivininkas). Išsišventęs ir kunigus neilgai tepagyveno Lietuvoje. Rusų valdžios persekiojamas dėl lietuviškų raštų, turėjo palikti Tėvynę (tuomet buvo Akmenės vikaru), ir atvažiuo Amerikon. Pirmiausiai atsidūrė pas a. a. kun. a. Burbą, Plymouth'o kleboną. Iš ten dažnai lankydavo įvairias lietuvių kolonijas, visur keldamas dorišką ir tautišką susipratimą. Netrukus matomas kun. Žebri jau Waterbury'o klebonu, kur pabuvęs keletą metų paliko paskui save geriausią atmintį. Buvo tai tikras žmonių prietelius, kuriam rūpėjo ne vien jų dvasios reikalai, bet ir jų materialinė gerovė. Taip, pav. visur keldavo idėją kooperatyvinių kepyklių, krautuvių ir tame pačiame Waterburyje įsteigton lietuvių kepyklon indėjo ir savo žymią dalį.

Iš Waterbury'o persikėlė gyventi į New Britain'ą, kur išgyveno 13 metų iki pat savo tragiškos mirties. New Britain'e būdamas padėjo suorganizuoti lietuvių parapijas Hartforde, Bridgeporte ir k. Mirė 8 vasario, New Britain'e, savo klebonijoje, persėdėjęs 4 kulkomis dar nesurastų žmogžudžių, išgyvenęs 53 metus.

Velionis buvo nepaprastai šviesus žmogus, gabus ir sąmojingas kalbėtojas. Daug skaitė, tyrinėjo; ką susekė, nelaukė savyje, bet stengėsi išpopuliuoti plačiausioms minioms. Tiesos neslėpė, žmonių silpnumas nepataikavo, su nelabuoju kompromisu nedarė, ypač prieš tvirkimą ir klaidinimą žmonių kovojo ir delto turėjo nemaža sau priešų.

Matė gyvą reikalą turėti Amerikos lietuviams savo vyskupą ir ne sykį prie progos tą reikalą aikštėn kėlė.

Buvo tai žmogus gilaus tikėjimo ir augštos doros. Dievą ir Lietuvą mylėjo visa savo širdimi. Kada kiti jo draugai siekė tik Lietuvos savyvaldos, ar autonomijos, velionis tuo nesitenkindavo; jisai

prie kiekvienos progos kėlė sumanymą Lietuvos, kaip nepriegulmingos valstijos, savo giliai apgalvotą teoriją pamatuodamas vyriausią tai mintimi, jog tik nepriegulminga Lietuva (su latviais ir gudais) įstengs palaikyti Europoje politiską lygsvarą. Piktadarai, pasikesinę ant jo gyvybės, gal ir nežinojo, kaip brangų mūsų tautai žmogų jie daro auka savo žemų instinktų.

Tikėkime, kad gudriai pasislėpę žmogžudžiai bus surasti, ir kad mūsų visuomenė, netekusi vieno iš geriausių savo vadų, suras sau toje nelaimėje nevien šaltinį skausmo ir nuliūdimo, bet taip pat ir pasimokinimo.

Ilsėkies ramiai, kun. Juozai, svečioje žemėlėje. Tavo inpedinių ir pasekėjų bus priedermė pasirūpinti, kad Tavo kraujas neveltui būtų išlietas, kad Tavo gyvybės auka Tavo numylėti broliai lietuviai įsigytų sau geresnę ateitį.

DEL A. A. KUN. J. ŽEBRIO NUŽUDYMO.

Baisi žinia, aplėkusi žaibo greitumu visą Ameriką — apie a. a. kun. J. Žebrio nužudymą — stato kiekvienam prieš akis (ypač mums lietuviams) visą eilę svarbių klausimų, kurie būtinai turi būti išrišti. Visų pirma, kas vėlionį nužudė? Piktadarai būtinai turi būti surasti. Jeigu tas klausimas paritų Amerikos politikai, tai jie labiau jį turėtų rūpėti lietuviams. Mums dang mažesne nelaimė būtų, jeigu tie žmogžudžiai pasirodytų kitos tautos žmonės. Tačiau yra daugelis priežasčių, kurios verčia manyti, jog tai lietuvių darbas. Prieš porą metų vėlionis gautas laiškas, kuria me reikalauja iš jo \$11,000, ir grąsytas mirtimi — buvo lietuviškai rašytas. Tie žmonės, kurie nesykį norėję įsiveržti į kleboniją vėlyvu laiku, ar tai neva dėl šluibo, ar dėl kitų priežasčių, kurių vėlionis bijojęs — kalbėjo tur-būt lietuviškai, nes keltaičiai negi būtų kreipėsi dėl šluibo ir lietuvių kleboną. Jeigu tai darbas "Lietuvių Juodrankių", tai kas tie mūsų juodrankiai? Kaip senai jie atsirado ir ką jie yra jau nuveikę? Iš kokių žmonių jų veikėjų kuopa susideda? Kokiuos motyvus turėjo jie žudydami kun. Žebri? Visuomenė privalo žinoti visą jų praeitį ir dabartį: iš kur jie kilo, kaip augo, kuo pasižymėjo, kaip gyveno čia Amerikoje, į kokias organizacijas prigulėjo, kokiuo maištu savo dvasią maitino? ir tt. ir tt. Visuomenė privalo visa tai sužinoti, nes ji turi nuodugnai iširti visą priežastis privedusias prie šios baisios nelaimės.

Jeigu tai lietuvių darbas, tai visi mes turėsime nejuokais krupelėti: juk tai apsi-reikštų didelė tautos žaizda, kuri galėtų grąsyti pavojumi tautai, kuriai pagydyti visuomenė turėtų ieškoti tinkamų vaistų.

Todel ypač anos apylenkės lietuvių, kurių tarpe a. a. kun. Žebrys gyveno, turės šventą sąžinės priedermę padėti amerikonių policijai susekti piktadarius. Jei

kėno rankose bus nors menkas siulėlis, galis išsunktioti tą paslaptingą mazgą ir privesti prie piktadarių — lai jis jo neslepia, nes slėpdamas jįsai sunkiai pasikalstų prieš Dievą, prieš mūsų ir visos šios šalies visuomenę. Tiesa ir už pačią gyvybę turi būti brangesnė. Tad jeigu net grąsytu kokios ypatingos nelaimės — kiekvieno doro žmogaus priedermė yra padėti prieiti prie tiesos. Mes nuodugnai padėdame, kad paaiškėtų, jog tai ne lietuvių darbas, nes lietuvių juodrankių buvimo faktas ap-reikštų skaudžią ir sunkiai pagydomą mūsų tautos kūno žaizdą.

MŪSŲ ARTIMIAUSI PRIEDERMĖ.

Lengva numanyti, apie kokią priedermę kalbėsime. Lietuvių Diena — Švento Kazimiero diena — 4 kovo čia pat. Žinome, kad turime šelpti tėvynę, atsidurusi baisioje nelaimėje. Buvome kiek nurimę, kai vokiečius išvijo atgal į Prūsų žemę; manėme, kad jie jau nebegalės grįžti. Džiaugėmės, kad rusų armija užvaldė Mažąją Lietuvą, matydami suvienytą visą Lietuvą po Rusijos globa. Bet štai paskutinės žinios praneša, kad rusams vėl nebesiseka, kad Mažąją Lietuvą 11 divizijų rusų kariuomenės sumušta, kad daug tūkstančių nelaisvių paimta, kad vokiečiai vėl pasiekė Vilkaviškį, kad rusų kariuomenė pasitraukė atgal į Didžiąją Lietuvą. Ir štai Didžioji Lietuva vėl akivaizdoje didžiausios nelaimės, vėl ji galės virsti baisiausios karės lauku.

Taigi 4 kovo mes ir turime parodyti, kad mūsų širdys dar neužšalo, bet gyvai plaka savo Tėvynei. Kiekvienas gyvas lietuvis turės tą dieną su-dėti savo auką ant Tėvynės aukuro.

Labai būtų reikalinga ir svarbu, kad ir Amerikonai savo aukomis padėtų šelpti mūsų Tėvynę. Jie nesigalėjo aukų Belgijai ir Lenkijai, tad ir mums nepasigalės. Ar negalėtų visos mūsų kolonijos gauti iš savo miestų valdybų

leidimą rinkti tą dieną aukas ant gatvių ir po namus. Tuo turėtų pasirūpinti vietiniai komitetai. Tiesa laiko liko labai jau mažas. Bet sukrutus dar galima būtų suspėti viską su-tvarkyti.

Mūsų didžioji šių dienų priedermė — tai tinkamai pasiruošti prie Lietuvių Dienos ir joje parodyti, kad mūsų tauta yra gyva ir veikli.

IŠ KARĖS.

Rusiškas kariškas biudžetas. Valstybės Dūma priėmė naują karišką biudžetą, o Valstybės Taryba jį užtvirtino. Išlaidos apskaitomos ant 1,913,000,000 dolerių. Deficitas už praėjusius metus išneša 280,000,000 dolerių.

Vokiečiai atmuša rusus Rytprūsiose. Vokiečių kariuomenės pasisiekimai Rytprūsiose gana žymūs. Rusų armija kairiosiose vietose nebegalėjo išlaikyti vokiečių užpuolimų ir traukiasi atgal. Ypač rusams nepasisekė ties Mazurų ežerais. Vokiečių kariuomenės pulkai veržiasi prie Vilkaviškio ir Lyko.

Rusai laimėjo Karpatuose. Prie upės Vistulos ties dešiniuoju krantu rusams pasisekė vokiečius atmušti nuo Myschincev iki Ostrolenkos. Ant kairiojo upės Vistulos kranto buvo įvykusi smarki kanonada. Karpatuose rusai atmušė vokiečių atakas ties Mezo-Laboreh ir Užak perejimo. Taipogi suturėjo vokiečių veržimasi prie Keziavokos.

Jungtinių Valstijų valdžia persergsti Vokietiją ir Angliją. Vokietijai paskelbus blokadą visiems laivams plaukiantiems Anglijos vandenynose, Jungtinių Valstijų valdžia surado tokį Vokietijos pasielgimą laužymu kitų šalių neutralės pozicijas ir apsvačius šį dalyką dalyvaujant prezidentui Wilconui, sekretoriui Bryanui ir kitiems valdininkams pasiuntė Vokietijos valdžiai notą, kurioje gana aštriai reikalauja nuo vokiečių užlaikymo tarptautinių tiesų laike karės ir pasako, jeigu vokiečių kariškų laivų viršninkai nepagerbs Jungtinių Valstijų vėliavos ir Amerikos laivus skandins, arba išpriešasties vokiečių veikimo žūš Amerikos piliečiai, tada Jungtinių Valstijų valdžiai nepasileiks nieko daugiau veikti, kaip apginti savo neutralės poziciją. Vokietijos valdžia gali būti užtikrinta, kad Jungtinės Valstijos visados veiks tokiose atvejuose, kad jų piliečiai visuomet ir visur turėtų tiesą veikti, ant kiek tą leidžia tiesos.

Notoj, pasiųstoj Anglijai, Jungtinių Vltstijų valdžia pažymėdama Vokietijos laivyno pasirengimą užpuolinėti ant visų laivų, išreiškia pagėdavimą, kad Anglijos valdžia pasistengs sulaukyti savo laivyną nuo vartojimo Jungtinių Valstijų vėliavos, nes tai ga-

"Pažanga"

Literatūros, Mokslo, Politikos ir Visuomenės Menesinis Žurnalas

Pradės eiti šių metų Kovo mėnesį Chicagoje.

"PAŽANGA", eis tautiškai-kriščiioniškoje dvasioje.

"PAŽANGA" leis "Draugo" Bendrovė.

"PAŽANGA" ves tie patys redaktoriai, kurie redaguoja savaitraštį "Draugą"

"Pažangos" Kaina

Metams \$3.00, pusei metų \$1.50

A'skiri numeriai po 25 c.

Adr.

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th Street,

Chicago, Ill.

PRŪSŲ LIETUVA KARĖS ARENA.

SUVALKIJAI GRESIA PAVOJUS.

RUSAI TRAUKIASI IŠ PRŪSŲ.

VOKIEČIAI APLEIDO LODZIŲ.

JUNGTINIŲ VASTIJŲ VALDŽIA PASIUNTĖ.

NOTAS ANGLIJAI IR VOKIETIJAI.

RUSAI APLEIDŽIA BUKOVINĄ

VOKIEČIAI NORI ITALIJĄ INTRAUKTI Į KARĘ.

26,000 RUSŲ PAIMTA NELAISVĖN PRŪSUOSE.

VOKIEČIAI BĖGA IŠ ALZACIJOS.

Išsilipti blogai ant Jungtinių Valstijų reikalų ir vokiečiams privedus savo blokados plenus prie išpildymo galėtų ir Amerikos piliečius prarasti savo gyvastį.

Valstybės Dūmos posėdžiai prasidėjo. Vasario 9 dieną padaryta trumpas posėdis Valstybės Dūmos. Posėdį atidarydamas pirmininkas Rodzianko pažymėjo savo kalboje, kad rusai ir jų taktininkai dabartinėje karėje daug nuopelnų ingyjo: Laike Rodzianko prakalbos sustojo visi dalyvavusieji posėdyje Tarybos nariai, svetimų kraštų pasiuntiniai ir skaitlingai susirinkusi publika.

Tuojuo po Rodziankos kalbos prabylo ministerių pirmininkas Goremykinas. Jis dar sykį, pažymėdamas, kad prieš Rusiją pakilo dar vienas priešas, būtent, Turkija. Bet tas dalykų stovio nepablogino. Nuo Kaukazo gaunamos žinios praneša apie rusų laimėjimus ir rusams artinasi skaišti, ateitis, kada jie galės pilnai sustiprėti ant Juodųjų jurių, rusų kareiviams atsidūrus Konstantinopolio mūrais. Užrubežinių reikalų ministeris Suzanovas, sekančioje kalboje, apkaltino vokiečius už šios karės pradėjimą.

Rusai apleidžia Bukoviną. Paskutinios žinios praneša, kad rusų kariuomenė traukiasi iš Bukovinos. Austrijiečių armija pažengdama artyn Kolozos ir Nadvarno dideliai pavojinga pasidarė rusų kariuomenei, veikiančiai Bukovinoje ir kito išėjimo nebebuvo, kaip tik pasitraukti iš šios provincijos.

Turkai bombarduoja rusų uostas. Turkų kreiseriai "Mirdirli" ir "Worodnijo" subombardavo rusų uostą Juodose jūrose, Jaltą. Žymių miestelių padaryta nedaug. Rusų kreiseriai atsakydami turkų bombardavimui skubiai nuplaukė Turkijos parubežin ir pradėjo bombarduoti turkų miestą Trebizonde.

Prancūzai išsprogino vokiečių pozicijas. Vokiečiai bombardavo Furnes, Ypres ir Soissons. Prancūzams tuo pačiu laiku pasisekė paimti kelias vokiečių pozicijas arti La Basse. Perromos gi apielin-kėse prancūzai pakasė minas po viena iš vokiečių pozicijų ir išsprogino ją. Visi ten buvusieji kareiviai žuvo.

Kaizeris prisako užpulti Rumuniją. Vokietijos cėsorius Vilijus išleido prisakymą užpulti Rumuniją pakol ji dar nesusimobilizavo. Vokiečiai suprato, kad Rumunijos naujasis karalius, nors ir paeina iš Hohenzollernų šeimos, prisietaiko prie žmonių noro ir nesiskubina išreikšti savo giminės vokiečiams prielankumą.

Austrija turi parengusi 400,000 kariuomenę. Austrijiečiai skubiai rengiasi prie Rumunijos užpuolimo. Dideli pulkai austrijiečių kariuomenės sušaukti ties Krojova. Virš 400,000 kariuomenės randasi Temesvaro apylinkėse. Austrijos valdžia, kaip galima patėmyti iš jos skubaus veikimo, nori Rumuniją užpulti tuojuos, pakol dar pastaroji pilnai nesusimobilizavus.

Rumunija tvirtai laikosi savo politikos. Londono laikraštis "Daily News" gavo nuo vieno Rumunijos valdininko telegramą iš Bukarešto, kuriame papriežiama, kad Rumunija pilnai yra pasirijus stoti po Rusijos, Anglijos ir Prancūzijos puse.

Vokiečiai žada italams Fiumo uostą už pagalbą. Romoje paklydo gandas, kad vokiečių pasiuntinys Italijoje kunigaikštis von Buelow pasiūlė Italijos valdžiai Fiumo uostą, jeigu tik italai pristot prie vokiečių ir padės jiems kariuomenę. Vengrija, kuriai Fiumo uostas priklauso galės sau pasiimti žemių plotus nuo Serbijos arba Albanijos.

113 anglų laivų nuskantinta. Anglai tvirtina, kad jų laivų dabartinėje karėje nuskandė tik mažas skaičius, vokiečiai gi kitaip sako, jie skelbia, kad anglų didžiųjų laivų nuskandinta 113.

Anglijos karalius gavo už 127,500 dolerių cigaru dovano. Rusijos pinigų ministro Barkas pasuntė Anglijos karaliui Jurgiui 250 cigaru, kurių vertė siekia 127,500 dolerių. Cigarai pasiūsta aukštinę skrynute, kuri padabinta ornamentacijomis Anglijos, Rusijos, Prancūzijos Belgijos ir Serbijos vėliavų. Tie cigarai tai dovana nuo Rusijos caro. Anglijos karalius gaves dovana juokdamasis pasakė: "Kaip priktų čionai Jungtinių Valstijų vėliava".

26,000 rusų kariuomenės paimta nelaisvėn Rytrpūsiose. Ir vėl rusams nepasisekė Rytrpūsiose. Vokiečių armija, vadovaujant generolui Hindenburgui, sumušė rusus ties Mozūrijos ežerais ir 26,000 rusų kariuomenės paimė nelaisvėn. Generolo Hindenburgo garbė pakilo. Vokiečiai baisiai džiaugiasi gautomis iš Rytrpūsio žiniomis. Berline didžiausias ovacijos rengia.

Ką sako rusai apie Rytrpūsio pralaimėjimą. Petrograde nepriduoda didelės svarbos vokiečių skelbimams. Rusų kariškos valdžios išleistieji paskelbimai šiaip dalykus aiškina: rusų armija turėjo pasitraukti nuo Mozūrijos ežerų, nes vokiečiai sutraukė daug naujos kariuomenės trijuose punktuose, būtent ties Vilkaviškiu, Lyku ir Ostolenka. Rusams prisiėjo pasitraukti dėlto, kad jie turi geriau pasirėngti prie susirėmimų ir suorganizuoti naujas linijas ir naujas tvirtumas.

Vokiečiai bėga iš Alzacijos. Londone gauta žinių, kad Alzacijoje eina smarkūs mūšiai, prancūzų kariuomenė paimė du sverbiu punktą. Alzacijos miestų Miluzos, Kolmuro ir

Starssburgo vokiečiai gyvenčiai pralaimėjus vokiečiams keliuos mūšius bėga, apimti didžiausios baimės. Argonnos provincijoje prancūzai buvo susirėmę su vokiečiais ties Bagatelle. 10,000 vokiečių užpuolė prancūzų tvirtumas prie Marie Therese, tačiau buvo atmušti ir smarkiai sumušti.

Anglai užima pozicijas. Anglų kariuomenė pasekmingai veikė Violainės apylinkėse. Viename iš ten atsibuvusių mūšių, žuvo keli šimtai vokiečių kariuomenės, be to anglai paimė nelaisvėn 700 vokiečių.

Talkininkai bombarduoja iš oro Dusseldorfą. Roterdamo pranešama, kad prancūzų ir anglų orlaiviai bombarduoja vokiečių miestą Dusseldorfą. Pridaryta ten nemaža nuostolių.

Lenkas Ledochowskis įeina į ordeno generalų. Romoje atsibuvusioje jezuitų ordono konklavoje nauja ordono galva išrinktas lenkas Ledochowskis. Rinkimai tęsėsi 5 dienas ir tikai po ilgų apmąstymų ir apkalbėjimų buvo suteikta Vladislavui Ledochowskui "juodojo popiežiaus" garbė.

Ledochowskis paeina iš senos lenkų šeimos, gyvenančios Galicijoje.

Dvi paras grabe. Viename Kijavo ligonbučių randasi kareivis Z., kurį tik ne sutiko mirties baisiose aplinkybėse. Jisai dvi dieni ir dvi nakti pragulėjo gyvas grabe.

Z. smarkiai buvo sužeistas mūšyje Lenkijoje. Dvi kulipkos pramušė jo kaklą. Sanitarai patėmė jo mirtinas žaizdas, palaikė jį už negyvą ir paliko jį kovos lauke. Rusai pasitraukė, jų vieton ant jų pozicijų atėjo austrijiečiai. Austrijiečių sanitarai užsiėmė lodojimu užmuštųjų. Z. kartu su kitais dviem kareiviais buvo įmestas į duobę. Tuo tarpu rusų artilerija išnaujo pradėjo atakuoti austrijiečius; sanitarai pabėgo, nespėję užpilti paskutinios duobės.

"Kada atsipeikėjan, pasakoją kareivis, buvo tamsi naktis. Pirmiausiai dalyku, kurį patėmėjau, buvo užmušto kareivio kūnas. Mėginau pasikelti ir ieškoti savųjų, bet negalėjau pasijudinti. Pradėjau dairytis ir galite sau išsivaizdinti mano išgastį, kada patėmėjau, jog aš guliu duobėje, o viršui mano galvos prie krašto duobės medinis kryželis. Ir taip pragulėjau dvi dieni ir dvi nakti". Tiktai, ačiū aplinkybėms, pasitaikė toje vietoje rusų sanitarai, kurie užgirdę jo vaikojo išimė jį iš duobės ir pristatė į ligonbutį.

KARĖS APŽVALGA.

Prabėgusi savaitė didžiausios karės laukuose sukėlė daug nepaprastų apreiškimų. Vokietijai paskelbus Anglijai blokadą, kurioje būtų galėję nukentėti neutralių valstijų reikalai, išsukė iš pastarųjų pusės griežtus protestus. Jungtinės Valstijos pasiuntė aštrias notas Anglijai ir Vokietijai, kad jos pilnai užlaikytų Jungtinių Valstijų reikalų nepaliečiamybę ir nenaudotų savo laivų pridengimui Amerikos vėliavos, nes galimu daiktu yra, kad kariuomenės viešpatijomis vartojimas neutralių valstijų vėliavų galėtų blogai atsiliepti ant valstijų ramumo.

Skandinavų viešpatijų valdonai taip pat priėmė tinkamus būdus kovos su tuo negeistinu apreiškimu ir kad du sverbiu punktą. Alzacijos miestų Miluzos, Kolmuro ir

Lietuviams prabėgusi savaitė itin nesmagi. Gauta žinių, kad rusai traukiasi iš Prūsų Lietuvos, palikdami Lietuvos kraštą vokiečių malonei. Kyla abejojimai, jog vokiečiai išnaujo galės atsistatinti Suvalkijoje. Tai būtų lietuviams didelis smūgis. Nespejo dar atsistatinti nuo pirmųjų vokiečių šeimyninkavimų, kaip vėl senieji vaizdai, baidūs, žiaurūs galėtų sau rasti vietą nuvargintoje kare ir karės sunkenybėmis Lietuvoje. Rusijos armijos didžioji dalis traukiasi Kauno link. Kitos dalys taip pat apleidžia savo pirmutines pozicijas ir kelias atgal. Nors tesa rusai skelbia, kad tai daroma strategijos žvilgsniu, bet tas mūsų tėvynei gali suteikti tik nelaimės. Hindenburgo armija veikiantieji Rytrpūsiose, stiprinta naujais kareivijų pulkais jau užėmusi Mazūrijos ežerus, artinasi prie Vilkaviškio ir Vištyčio.

Karpatų kalnuose, Galicijoje, Lenkijai fūsamis sekasi. Rusų kariuomenė veržiasi gilyn Vengrijos. Lenkijoje įvyko daug svarbių mūšių. Vokiečių kariuomenės žuvo kelios dešimtys tūkstančių.

Prancūzijoje karės laukuose dalykai mažai pasikeitė, prancūzai ir vokiečiai skelbia apie mažesnę vertę laimėjimus. Aršiausiai mūšiai tarp vokiečių ir prancūzų įvyko Argonnos provincijoje, kur vokiečiai atmušti prancūzai net keliose vietose ir užimta kelios naujos pozicijos. Prancūzai pralaimėję Argonnos provincijoje smarkiau pradėjo veikti Vengrijos kalnuose ir Alzacijoje, čia prancūzų kariuomenei pasisekė užimti naujus punktus. Apklamai dalykai mažai pasikeitė ir viskas randasi ant jų pačių vietų, kad kaip buvo seniau.

Rumunijos išsikėsimas ir karė turėtų ir vėl greit neįvyks. Nepasisekus rusams Bukovinoje, Rumunija išnaujo galės sau lukerianti tolimesnių karės pasekmių, kurios jai nurodys tikrą kelią, kaip išplaukti iš sunkaus kariško labirinto. Buvo skelbiama, kad Austrija ir Vokietija tariasi užpulti ant Rumunijos, jai nesusimobilizavus, bet tos žinios ikišiol nepasitvirtina ir kaip dauguma

ma pirmiaus paskelbtų, galsigiminiavęs su garsia lenkų pasirodys neteisingomis. Nors nemažai austrijiečių kariuomenės sutraukiama Rumunijos ir Serbijos parubežin, bet tas galima laikyti kaip atsargumą iš Austrijos pusės, prieš rumunų netikėtą į karę išsikėsimą.

Italija jau baigia ginkluotis ir diplomatai skelbia, kad balandžio pirmą dieną Italija stos kovon su Austrija. Jeigu tie pranešimai pasirodytų teisingais, tai dar turime 6 savaites iki karės sustiprėjimo, o per tą laiką gali atsistatinti kas nepaprastu, kad šitą pakeis karės išvaizdoje.

NEPRIGULMINGA LENKIJĄ.

Anglų laikraščiai paduoda žinių, kad Austrijos valdžia duoda Lenkijai neprigulmybę, paskirdama jai karalių iš giminės Habsburgų. Ant kiek toji žinia teisinga ir kaip lenkai ją sutiko, kiekvienas iš skaitytojų geriausiai supras iš paduotų žemių žinių, pasemtu iš anglų ir lenkų spaudo Amerikoje. Nuo savės dar turime pridėti, kad toji neprigulmybė mums atrodo labai neaiški ir lenkamis ji suteikia daug nesmagumo, nes lenkai gyvenantieji po Rusijos valdžia, kaip matyti iš trumpų žinių tuomi pasiūlymų ar pažadėjimų neužsitiki, ir skelbia jį kaip naują faktą Austrijos ir Vokietijos noro susiundyti lenkus, gyvenančius po Rusijos valdžia su lenkais gyvenančiais po Austrijos ir Vokietijos valdžiomis.

Chicago laikraštis "Chicago Daily Tribune" talpina tokią telegramą gautą iš Berlio:

"Londonas, 12 dieną vasario. Telegramas iš Petrogrado praneša ir laikraštis "Post", kad lenkam karalius išrinktas ir šiomis dienomis bus apvainikuotas Krokuvoje. Austrija pasirijo sutverti neprigulmingą Lenkiją ir karaliu mi neesandio sosto skiria kunigaikštį Steponą iš Habsburgų giminės. Jam teikiama toji garbė delto, kad jis yra su-

me jo nesumaningumą, tegul bus mums leista nors trumpai išreikšti savo nuomonę.

"Išsipildo vieno lenkų juokų laikraščio skaudi pranašystė, kad Ignas Dašinskis bus Lenkijos karaliu. Dabar jis yra vice-karaliu Krokuvoje, kur mažai besiranda lenkų gyventojų, nes juos išvijo laukprūsų kariuomenė. Ši žinia mums užtektinai parodo, kad Austrija nori sulošti su lenkais netikromis kozyrėmis ir pėvelai ateina su savo pažadėjimais atnaujinti Lenkiją, iškeliant jos karaliu Zywo "browarninką".

Mes pilnai sutinkame su lenkų nuomone iš po Rusijos valdžios. Austrijos ir Vokietijos sumanymai mus nei kiek nedžiugina, nes Austrija nieko nebenturi pelnyti vien tik tai pralaimėti. Mes tokios "bobutės Lenkijos", kaip ją vienas anglų laikraštis pavadino, nenorime. Pasiūlyti meškos kailį, kada toji meška tebėra miške galėjo tik Austrija.

Vėlu! Dauguma lenkų jau sau taką pravedė, kurio ir toliaus eis. Gali Austrija pasiimti sau lenkus socialistus ir uždejus ant jų Dašinskį karaliu sutverti neprigulmingą Lenkiją, gali patraukti prie savės Austrijos mylėtojus, bet Lenkijos liaudies jau nebeprigaus. Vėlu... "Dziennik Narodowy" paduoda 37 numeryje vieno žymaus Amerikos lenkų veikėjo nuomonę apie Lenkijos neprigulmybę.

"Jei toji žinia teisinga, Austrijos ir Vokietijos sumanymai turi didelę vertę, rašo Smulskis. Galime dabar tvirtinti tikėtis, kad Rusija sekdamas Austrijos pavyzdžiu ir paskelbs Lenkijos neprigulmybę, norėdama ingyti lenkų užuojautą. Turėjome žinių, jog Rusija žada lenkam neprigulmybę pasibaigus karui, ir Lenkijos karaliu bus išrinktas kunigaikštis Mykalojus. Austrija žinodama apie rusų sumanymus pasiryžo ankščiau paskelbti Lenkijos neprigulmybę ir kada pasibaigus karui turėsime du karalius ir dvi Lenkijos karalystes. Negalima sau išsivaizdinti kokios gali kilti suirutės lenkų tarpe. Antra, austrijiečiai įjaudami savo negalę nori ingyti lenkų tarpe užuojautą.

"Dziennik Chicagoški" dar toliaus savo spėjimuose nuiena. Jis rašo: "Ir ką mes galime j tai pasakyti. Labai daug ir labai mažai. Mums tas dalykas atrodo panašus į paleistą laikraščiais sensaciją. Telegrama iš Petrogrado apie tai ką mano austrijiečiai ir vokiečiai, labai jau netikėtina. Austrija žada lenkam atiduoti šlašką ir tai dabar, kada vokiečiai visą Austriją kontroliuoja taip pat atrodo negalimu dalyku. Apie kunigaikštį Steponą mes girdėjome, jis jau nuo seniaus peršamas į lenkų karalius, bet šiuo laiku negali būti jokios kalbos apie tai. Visos tos žinios atrodo, kad Austrija ir Vokietija nori atitraukti lenkus nuo Rusijos, tik tai vargiai tas pasiseks.

Lenkų socialistų laikraščiai rodosi prijaucė naujam sumanymui, tik tai mažai kas su jų nuomonėmis skaitosi". Tai taip atrodo žadamoji Austrijiečių Lenkijai neprigulmybė. Kaip matyti iš pirmų išpūdžių padarytų į lenkus jina bus tikrai naudinga socialistams lenkam, kurie kaip ir lietuvių socialistai daugau garbina Vokietijos cėsorius, nekaip savo tėvynės reikalus. Lenkijos paskelbtąja neprigulmybe galės pasinaudoti austrijiečių šalininkai, kad pavarius platesnę agitaciją tarp lenkų vokiečių ir austrijiečių labui. Ir dar

šie netikėti Austrijos samanymai, apie kurių teisingumą ir mes abejojame gales sukelti pačių lenkų tarpe nesutikimą ir smarkią kovą, kaip kad buvo apsirėišę pradžioje dabartinės karės. Nieko tilro negalima dabar pasakyti, jokių įvadų padaryti pako! patys lenkai nesusitvarkys ir galūtinau nenuspręs, kurion pusėn nukrypti. Matomas visiems dalykas, kad dauguma lenkų pasilaikys Rusijos, bet nemažai atsiras ir tokių, kurie parnorės paragauti Austrijos bei Vokietijos malonių. Ateinantieji atsistatimai gal pilnai nušvies visą šį neaiškų padėjimą.

IS AMERIKOS.

Indijonai sukilo ir skerdžia žmones. Iš San Diego miesto Coloradoje pranešama, kad 4 žmonės užmušta, 25 sužeisti, sukilus indijonams giminei Yaqui Guymas'e. Sukilėlių skaičius siekia 1,000 ypatų.

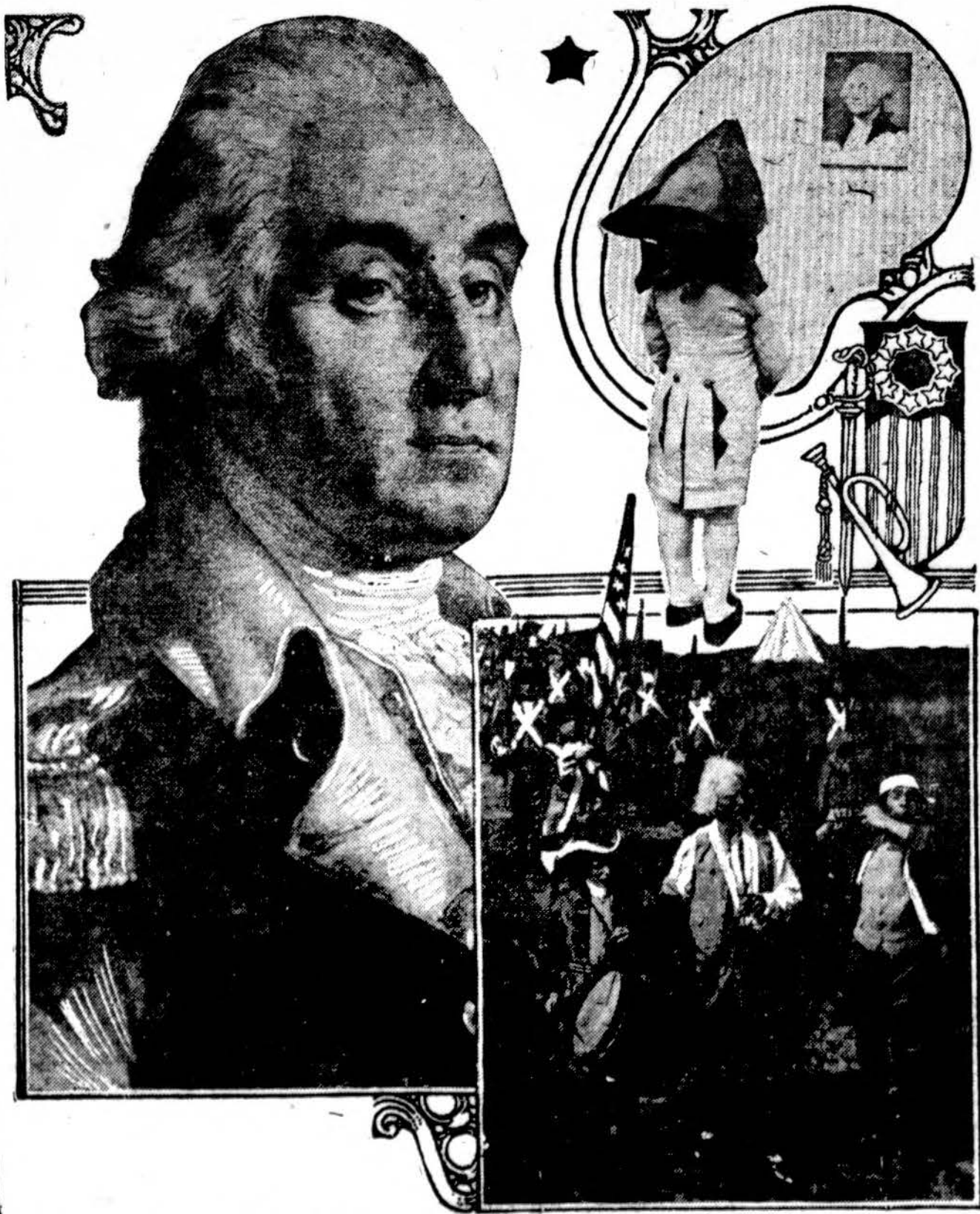
Girtuokliai negaus užsiėmimo. South Bend miesto, Ind. dirbtuvių savininkai padarė tarp savės sutartį, kad visai nepriminti prie darbo vyrų ir moterų, kurie geria svaiginamus gėrimus. Pritarus tam sumanymui visiems darbdaviams, bus pradėta agitacija, kad miestas būtų priskirtas prie sausų skaičiaus.

9 žmonės sudegę prieglaudos namuose. Pensylvanijos valstijos mieste Kane, 9 žmonės, kurie neturėdami užsiėmimo pateko į prieglaudos namus. Užsidedus namui nesuspejo jie išbėgti ir žuvo liepsnose.

Reikalauja, kad pačias nuostolų priėmė prieš tikybinius laikraščius. Karšti ginčai iškilo tarp komiteto narių paskirti iš žmonių atstovų rūmo del pačto reikalų prižiūrėjimo, kada pas juos apsilankė delegacija, susidedanti iš katalikų kongresmanų ir kunigų, kurie pasiūlė, kad kongresan būtų inestats bilius, užginantis siuntinėti pačią prieš katalikiškus laikraščius. Prieš tą sumanymą kalbėjo protestų delegacija, kuri ir gi tuo pačiu laiku atsilankė pas komitetą. Anglų spaudoje išėina du laikraščiai "Menace" ir "The Yellow Jacket", kurie bauriai visados šmeižia katalikus ir nors neskyk buvo skaudžiai nubausti, visgi nesiliauja. Tų tai laikraščių nepriminti pačte ir pasiūlė katalikų delegacija.

Kanados valdžia atlygino Jungtinių Valstijų piliečiams už sužeidimą. Kanados milijos kareiviai pasovė du Jungtinių Valstijų medžiotojų. 10,000 dolerių gaus tėvai Walterio Smitho už jo užmušimą, sužeistas jis Charles Borsch gaus 5,000 dolerių.

Moteris irgi patrauks teismą. Augščiausias Jungtinių Valstijų teismas išleido nuosprendį, kad ir moterys, kurios sutinka su vyrais išvažinoti į kitas valstijas del nepadoraus gyvenimo, bus patraukiamos atsakomybėn. Tas nuosprendis sumažins skaičių panašių prasikaltimų. Ikišiol daug moterų pasinaudodamės prielankiomis sau teisėmis išvažiudavo su vyrais į kitas valstijas, o paskiaus paduodavo juos į teismą kaip suveicėsiorus, nekaip savo tėvynės reikalus. Lenkijos paskelbtąja neprigulmybe galės pasinaudoti austrijiečių šalininkai, kad pavarius platesnę agitaciją tarp lenkų vokiečių ir austrijiečių labui. Ir dar

Washingtono kimimo diena, 22 22 dieną vasario. Amerikos jauni mas atminęs apie savo prezidento Washingtono darbus iškilmingai juos pamyni.

Filipinų gyventojai norėjo sukilti. Iš Manilos praneša Washington, kad ten sukurta tarp filipinų gyventojų suokalbys prieš sukilimo. Pirmausia dalyku maistinėms kai norėjo padegti Manilos miestą ir tuomi duoti ženklą visuotinam sukilimui. Maniloj jau nuo senai buvo pačjęs gandas, kad neužilgo prasidėsias filipinų sukilimas.

New Yorkas. "Prie durų bažnyčios "The Heavenly Rest" sustojo vieną dieną laike smarkaus lietaus keli šimtai darbininkų, kurie laukė savo eilės gauti darbą prie gamtinio Raudonajam Kryžiui bandą. Dauguma iš to pulko bedarbių buvo žmonės pabaigę amatų mokyklas ir gerais laikais uždirbdavo nemažiau 5,000 dolerių ir metus. Dabar gi ieškojo tokio darbo, kuris apmokamas į dieną 50 centų.

LAISKAI IŠ LIETUVOS.

Iš Prūsų Lietuvos kareivis Juozapas Gribas rašo p-lei J. Tamašauskaitei į Chicago, Ill. Gerbiamoji Tamsta: — Laiškelį nuo tamstos apturėjau, — ačiū nuoširdžiai, kiekviena naujiena nuo pažįstamų mums yra brangi dovana. Aš ikišiol esmi sveikas ir gyvas, apie linksmumą nėra ko ir bekalbėti. Teisybė, ar motos pas mus bepaliovos linksmi gaudžia ir uždarbio. Aš ligšiol dėkui Dieviui esmi sveikas ir linksmas, kad dar manes nenuėdėjo prieš kulpiką. Daugelis mūsų brolių galvės paguldė ir gausiai plaukia kraujas karės laukuose. Kada stovėjome prie Sano upės, tai 23 dienas kovėmės su priešu, bet paskiau austrijičiai pasidavė atgal. Mūsų kariuomenė persikėlė per upę, na ir prasidėjo baidi diena. Žemė aplinkui spėjo daug blėdies padaryti mūsų kraštui. Mums prisiėjo apėiti Suvalkų, Vilniaus ir Gardino gubernijas. Paskiaus atėjome į Kauną, iš kur geležinkeliais atsidūrėme Varšavoj. Po Varšava 11 dienų tęsėsi mūsų bepaliovos. Daug mūsų brolių čia savo galvas klojo, — tūkstančiai jų žuvo, o vokiečių dar daugiau. Vokiečiai negalėdami išlaikyti mūsų kariuomenės užpuolimų pasitraukė iki Kališo gubernijos, kur pasistiprino savo kariuomenės spēkas, tai ir mums

prisiėjo pasitraukti 100 verstų. Vokiečiai baidiai norėjo paimti Varšavą, o mūsų kariuomenei buvo prisakyti Varšavos jokiū būdu neatiduoti priešui. Tai tokios pas mus naujienos. Kiekvieną dieną kitoje vietoje gyvenam, kiekvieną naktelę kitur prisieina nakvoti. Per visą laiką, kad esmi ant karės, prisiėjo man apvaikšėti 8 gubern. Kitą dieną praeinama 6-7 mylias, o kartais beperstojimo einam ir einam. Aš, tiesą pasakius, ne taip daug vargo matau, nes nereikia stoti į ugnį. Tarnauju nestrojevoj rotoje. Sako netrukus ir mus varys į ugnį, tai ga leiks ir mirtį su tikti. Baisi dabar pas mus karė, tokios karės, sako, ir nebuvę.

Pas mus viskas brangu: už duonos svarą reikia mokėti 50 kap. dar ir tos negalima gauti. Kiek čia nuvargusių žmonių, kaimai išdeginti, viskas išnaikinta. Kiek žūna nekaltų kūdikių ir šiaip jau raminių gyventojų. Daug ir iš bado miršta. Kur karės vėsula praužė, tai pasiliko tuštuma. Negeriausiai bus ir ateinančiais metais, nes niekas žemės neapdirba, nieko nesėja, nei arija.

Iš karės lauko kareivis Alponas Sriubas rašo broliams Antanui ir kitiems į Chicago, Ill.

Linkiu tamstoms laimingo gyvenimo Amerikoje ir gero uždarbio. Aš ligšiol dėkui Dieviui esmi sveikas ir linksmas, kad dar manes nenuėdėjo prieš kulpiką. Daugelis mūsų brolių galvės paguldė ir gausiai plaukia kraujas karės laukuose. Kada stovėjome prie Sano upės, tai 23 dienas kovėmės su priešu, bet paskiau austrijičiai pasidavė atgal. Mūsų kariuomenė persikėlė per upę, na ir prasidėjo baidi diena. Žemė aplinkui spėjo daug blėdies padaryti mūsų kraštui. Mums prisiėjo apėiti Suvalkų, Vilniaus ir Gardino gubernijas. Paskiaus atėjome į Kauną, iš kur geležinkeliais atsidūrėme Varšavoj. Po Varšava 11 dienų tęsėsi mūsų bepaliovos. Daug mūsų brolių čia savo galvas klojo, — tūkstančiai jų žuvo, o vokiečių dar daugiau. Vokiečiai negalėdami išlaikyti mūsų kariuomenės užpuolimų pasitraukė iki Kališo gubernijos, kur pasistiprino savo kariuomenės spēkas, tai ir mums

Ir kada tas viskas pasibaigs? Aš esmi priskirtas už tarną prie oficeriaus. Žinoma man lengviau už kitus, prišieina dažnai ir puikiuose namuose pernaktoti, bet kaip kitiems reikia vargti, sunku ir pasakyti...

Sudiev — Alponas Sriubas.

Iš Suvalkų gub. Vilkaviškio

pav. Kaupiškių kaimo Kazakauskas rašo savo sūnui Jonui Kazakauskui į Brooklyn, N. Y.

Apie mus ačiū Dieviui dar visi gyvi ir nelabai daug išdeginta, žinoma, kariuomenė labai suvargino žmones, bet kas-gi daryti, tam karė.

Ir mane kareiviai truputėlį nuskriaudė, drapanas ir batus išnešė. Kaupiškių sudegė viskas, — ubagaiš liko ir dar didesniai nelaimėi — visa šeima susirgo...

Iš Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Kaulupėnų kaimo Simonas Narkeliūnas rašo savo sūnui Petriui į Montreal, Canada.

Duodame žinoti, kad mes esame sveiki, tik nelinksmi, nes mūsų apilinkėse neramu ir pritrūkome maisto. Likome be duonos. Visur gyvulių išpiovė. Kada pas mus buvo atsilaikę prūsokai, buvome sulindę į duobes, iškastas žemėje, tiksliai neilgai teko mums ten sėdėti, prūsokai surado mūsų urvus ir suareštavę nuvarė į Kibartus. Laimė tik, kad greitai sulaukėme savo kareivių iš Kauno. Tie mus atėmė iš nelabųjų prūsų rankų ir paleido namo...

Iš Suvalkų gub., Naumiesčio pav., Vigdirių kaimo Salomonas Didžbalis rašo savo sūnui Antanui į Norwood, Mass. Mielaš sūneli, prašai parašyti apie karę, tai pirmiausiai apie karę ir pakalbėsimė ir savo vargelius paskaituosime. Visų pirma užgirdome gaudimą armotų nuo širvintos ir Naumiesčio pusės. Tikra perkunią prasiėdė, bet rusams pasisekė prūsus išvaryti iš mūsų krašto, tik neilgam. Už savaitės laiko važiuojame į Griškabudį, tik žiūrim, kad žmonės iš tos pusės bėga pėkšti ir važiuoti. Griškabudį pilna kariuomenės, daugybė gyvulių. Ir viskas juda, kruta, skubinasi Kauno link. Ir taip apie tris dienas slinko žmonės, kariuomenė. Už dviejų dienų ir prūsokų susilaukėme, buvo ir pas mus atkeliavę. Išrinko nuo šeiminių mūsų, kiaušinius, sviestą, išsivėrė kiaušius, išpiovė žaisis, antis, o ant galo ir arklius susidorėjo. Javus patys išsikėlė. Neilgai teko prūsams šeiminkauti mūsų apilinkėse, tuojuos atėję rusų kariuomenė ir prūsams noroms-nenoroms reikėjo pasitraukti į savo žeme-

le. Prūsams išsikrausčius naujas nelaimės prisiėjo mums pergyventi. Kiekvieną savaitę reikėjo pristatyti apie 100 vežimų delei parvežimo mūsų kareivijai cukraus, kruopų ir kitokių jiems reikalingų dalykų. 18 dienų važinėjome be pailsio. Buvome Vilkaviškyje, iš ten į Kibartus. Apsilankėme Stalupėnuose, pasiekėme Gumbinę, o kitų miestų tai ir vardų nežinome.

Šalčiai buvo smarkūs, audros sukilo, o čia spiria važiuoti ir galas, prie to turėdavo visados gana ir baimės, nes dažnai pasitaikydavo, kad prūsai ir nekaltus žmones sušaudydavo. Mūsų valgis, šmotas duonos ir keli šmotukai cukraus...

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

HARTFORD, CONN.

17 d. sausio 89 kuopos S. L. R. K. A. atsibuvo prakalbos. Prakalbas atidarė B. Sarapas, paaiškindamas kokiu tikslu jos surengtos. Kalbėtoju perstė J. A., kuris kalbėjo apie pusantros valandos, aiškindamas pasekmes gerų ir blogų prakalbų, naudą gerų ir nenaudingų draugijų. Kalbėjo ir apie partijas, išrodė, kaip jos inėja į visuomenės tarpą didelį blogumą, ypatinai mums lietuviams šiuo metu partijos nepageidaujamos. Žmoniu buvo apie 400, gal būtų susirinkę dar daugiau, bet lietuvis kareivis užklindė. Programas pasiekė išpildyti gražiai, publika išsiskirstė patenkinta ir paliko labai smagu išpildyti savo gražius užsilaikymus. Būtų gerai, kad visuomet tokia tvarka viešpatuotų susirinkimuose, ar prakalbose.

Glusnės.

BALTIMORE, MD.

Vietinė S. L. R. K. A. 13-ji kuopa, 24 d. sausio, turėjo metinį susirinkimą, kame pasirodė, kad skaičius narių auga lyg ant mielių, nes turi 240 narių. Džiuginantis apsišaukimas! Buvo renkama nauja valdyba ir kurią pateko: pirm. — J. Vasilas — dabartinis centro raštininkas, protokolų rašt. — p-lė Bajoriūtė, kasinininkė — Jonas Karalius, pinigų raštininkas — Janulevičius. Kuopa pritarė idėjai — sušaukti namų nupirkti, bet nemato reikalo, kad namas būtų pirktas būtinai tik New Yorke ar Brooklyn, galima ir kitur, jei bus tik patogi vieta.

Taip pat liko priimta, kad apie gegužio mėnesį būtų viso Baltimorės rajono kuopų susižiaviimas.

"Tautos Fondan" iš kuopos kasos paskirta \$5.00, o susirinkusieji sumetė 7 dolerius su centais. Viso nuo kuopos paaukota 12 dolerių su centais.

Tą pačią dieną šv. Kazimiero ir šv. Jurgio Kar. dr-stės savo puikiuose uniformose ir su vėlavomis dalyvavo apeigose pašventinimo čekų šv. Vlacio bažnyčioje. Minėtos draugijos yra papuošalus visų Baltimorės lietuvių visuomenės, nes jos visur iškilmingoje valandoje moka pasirodyti ir tuomi parodo, kad ir lietuviai gyvenuoja ir moka pasirodyti.

A. R.

NORWOOD, MASS.

Vietinis šv. Cecilijos choras surengė vakarėlį 16 d. sausio. Programas buvo labai įvairūs.

Abelnai imant programą išpildyta gerai, labiausiai patiko publiakai K. Mačiū dainos. Ant galo buvo šokiai. Būtų naudinga, kad šv. Cecilijos choras pasistengtų, ir dažniau surengtų tokių vakarų. Žmonių susirinko daug, nors tą patį vakarą kiti gaivalai surengė šokius tyčiomis, kad pakenkus vakaro pasisekimai, bet girdėti prakūso, net iš "loenų" kišenių turės nuostolį padengti.

Beje, pabaigoje programos Jonas Cervokas paaiškino publiakai iš vietinio laikraščio, kaip pora cecilijų nuėjo į miesto piliečių mitingą ir reikalavo, kad nedelsiame būtų adari judamieji pa-

veiksmai, tai esą lietuviai apsišviesę ir išvadino lietuvių mažais vaikais, girtuokliais, kazirinkais prieš Norwoodo piliečius. Tai šitaip informuoja svetimtams apie savo vientautiškumą, taip vadinamieji, "socialistai".

Žilių Vaikas.

BENTLEYVILLE, PA.

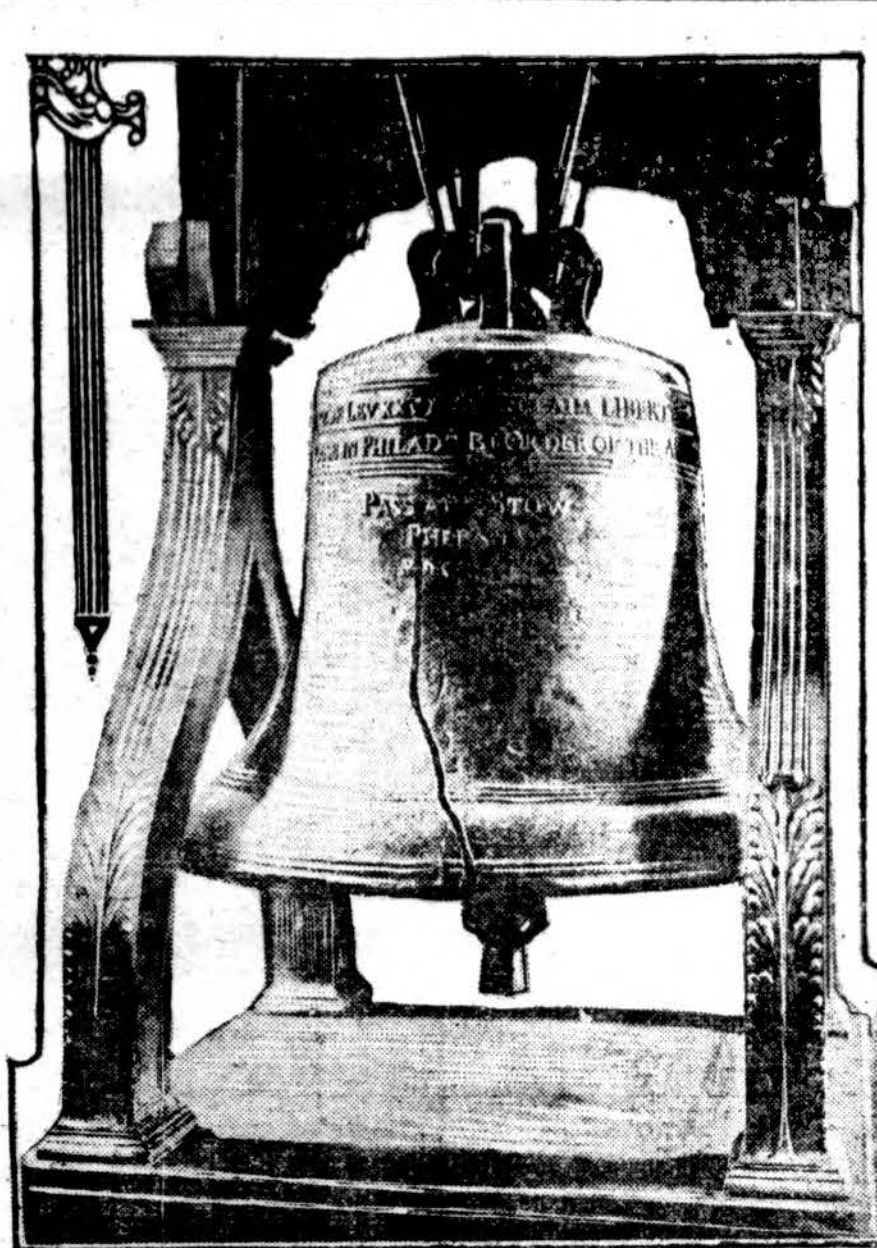
Nieko linksmaus nesigirdėti tuo tarpu šiame užkampyje. Priešingai daug vargo ir skurdo pradeda rasti šioj apilinkėj. Žmonės nusiminę dejuoja, nes darbai labai silpnai teina. Pristig kitam jau ir kasdieninės duonelės. Toji bedarbė nėra dar taip baisi žmonėms, kurie mokoje taupiai gyventi, bet tie, kurie gerai darbams einant užė, nepaisė rytojaus, šiandieną turi susipažinti su vargu ir bėda. Neveltų yra sakoma, kad pripratus, tai antras prigrigimas. Tikra tiesa. Kas liebavo geruose laikuose, tam sunku yra susilaikyti nuo liebavimo ir bloguose laikuose. Štai paimkime kad ir Bentleyville's lietuvišką "klubelį", arba "spikizę", kaip žmonės teisingai jį vadina. Klubelis turėjo svečių gerais laikais, turi jų pakaktinai ir blogais. Tokių klubelių galima rasti netik Bentleyville, bet ir kituose miestuose, tik, žinoma, joks kitas klubelis negali "subityti" musiško ir "išinkuoti" tiek skanaus skystimėlio, kiek mūsų klubelis. Taip tatau. Nebūtų lietuviškų klubų ir klubelių, nieks nesužinotų apie lietuvių "kultūriškumą" ir "apsvietą". Didžiuliu klūbų ir klubelių įsteigėjai ir palaikytojai, lietuvių išėjovios istorikas nepamirš jį su nuopelnų ir pastatų jums paminklą, ant kurio aukso raidėmis bus užrašyta: — Tautos Užduoties aukso girtuoklių J. Leistos našlės ir našlaičiai..... Tokio užmojesnio delei verta pasidaryti...

Beje, Bentleyville's lietuvių reikia pagirti už mėginimą skaityti laikraščius. Beveik kiekvienoje stuboje galima užėiti laikraštį vieną, arba net du. Ko gi registruok. Tik nelaimė, kad Bentleyville's lietuvių nepaiso kokius laikraščius skaito. Neįstaba tatau, kad gero doro lietuvių kataliko grįžio, kurios sienos papuoštos šventųjų paveikslais, randasi prieštikiškas laikraštis. Tokį keistą apsišaukimą galima išaiškinti vien tik žmonių tamsumu ir naviškimu. Šale Nukryževotojo paveikslas, bei "mukos" matai padėtą bėdievišką prieštautišką laikraštį, kurs nieko daugiau nemoka, kaip tik tyčiotis iš kryžiaus ir tautystės. Kuomet tu lietuvių katalike pradėsi galvoti? Pastarame laike Bentleyvilleje paplito "Naujienos". Nieko indomaus, nes "Naujienos" yra tokio pat plauko, kaip "Kova", "Keleivis", "Laisvė", "Sakė" ir tt. Nereikėtų apie tai nei minti. Tik "Naujienos" Bentleyvilleje prasiplatino labai nepaprastu būdu. Atvyko čia p. Slikas iš Chicago, Ill. "Kataliko" ir "Naujienų" agentas. Ar ne ironija! Kur p. Slikas paslėpė savo įsitikinimus, užančio ar kišenėje? Būtų pusė bėdos, kad p. Slikas lygiai simpatizuotų "Katalikui" ir "Naujienoms", bet p. Sliko simpatija buvo "Naujienų" pusėje, o "Katalikas" pagelbėjo p. S. pasirodyti žmonių akyse geru kataliku pardavinėjančiu "gerą tavorą". Ačiū tatau "Katalikui" "Naujienos" prasiplatino Bentleyville. Ar gi bereikia didesnės anomalijos bei humbuko!

Lygumų Jonas.

HOMESTEAD, PA.

Sausio 12, 13 ir 14 d. šv. Petro ir Pauliaus bažnytelėje atsibuvo 40 v. atlaidai. Gerb. kun. S. J. Čepanoniui talkon atvyko sekantieji kunigai: J. J. Sutkaičius, J. M. Vaisnoras, A. Jurgutis, A. Šimkevičius, J. Halaburda, M. J. Kazėnas ir J. Misius. Pagelbininkų tatau buvo užtekinai, žmonės neprisiėjo ilgai stovėti prie klausykų. Pamokslas buvo sakomi kas rytą ir vakarą, nes bažnytelė buvo pilna netik vakarais, bet ir rytais. Homestead'o lietuvių gali pasidžiaugti turį rūpestingą darbų prabėgimą, kuris netik noliai darbuojasi bažnyčioje, bet ir už bažnyčios.

The LIBERTY BELL

Jungtinių Valstijų garsusis "Laisvės Varpas", kuris paskelbė Amerikos Nepriklomybę nuo Anglijos. Dabar jį žada nuvesti į San Francisco į visąsvietinę Panamos parodą.

Kun. S. Čepanonis yra karštas katalikiškos spaudos rėmėjas ir platintojas. Jojo parapijon pareina po keliolika egzempliorių katalikiškų laikraščių iš Didžiųjų Lietuvos, pastaruoju laiku uoliai pradėta platinti Homestead'e naujai pasirodęs Chicagoje laikraštis "Tiklyba ir Dora". Puikus tai laikraštukas. Jis turėtų atsirasti kiekvieno kataliko stuboje. Beje, Homestead'e puikiai gyvena S. L. R. K. 38 kuopa. Ji rengiasi sukviešti Pittsburgho apskrityj gyvenojančių kuopų atstovus ir užmegzti tarp jų artimesnius ryšius. Homestead'e kuopai galima tik palinkėti grieblio darbo kuoveikiau-

Narys.

L. Jonas.

CLEVELAND, OHIO.

Netikėtai pasitaikė man atsi-rasti 31 d. sausio tarpe kuopelės lietuviškos jaunūmenės vakarėlio. Tai buvo ratelis lietuviškų giesmių. Vaikinukai buvo subrendę kaip gėlės, mergaitės visos, jeigu neklystu lietuviškas amerikietis, išėmus vieną, gimusę anoj pusėj Atlantiko Anglijoje. Terpu anų neišgirdau nei vieno žodelio anglišką žargalo, nei vieno žodelio pažėdžiančio dorybę, norint visi ir visos moki-tobulai anglišką kalbą. Jaučias kaip ir būčiau buvęs tarp virsgantinių esybių. Anų kalba buvo košvelniausia. Žaislus, šokius ir dainas atliko linksmai ir nekaltai. Nei vienas nebuvo užnuodintas svaiginamais gerimais, tabakas nebuvo vartojamas ir nei viena mergina negromuliavo gumo. Turiu pažymėti, kad gerb. Simonas Kimutis savo "expromptu" prakalboje paragino susirinkusius prie pakėlimo dvasios tobulystėj dainomis.

Zemutis.

ST. BONAVENTURE, N. Y.

Pirm Kaledų šv. Bonaventuro kolegijos ir seminarijos lietuvių moksleiviai teturėjo du sykį savaitėje tik lietuvių kalbos išguldinimo klesas, po Naujųgi Metų tapo įvesta literatūros skyrius, kurs nuo seniai buvo pagėidaujamas, bet dėl kai kurių priežasčių negalima buvo pradėti to skyriaus. Toji šaka turi didžią intekmę, ypač čionykščiai gymnasieji liet. labai interesuojasi ir tas naudinga bus jų ateičiai, nes jie ne tik susipažins su Lietuvos literatūra, bet prasilavinę, tikimės, gali ateityje tapti talentais, jeigu noriai ir darbščiai varys pradėtą dirvą ir neapleis iki galo.

Sausio 29 dieną atsibuvo mėnesinis Literatinės Maionies Draugijos susirinkimas. Be įvairių nutarimų, buvo nutarta, ydant pertraukus naudingų knygų Draugijos knygynėlin. Prie to buvo ir programa. Jonas Kun-dreikas pasekmingai deklamujo Maionies eiles: "Miskas ir Lietuviai". Po to A. Tamoliū-

nas turėjo paskaitą, tēmoje: "Pedagogija ir Psichologija"; tikslu tosios paskaitos buvo, ydant nuordžius tiems, kurie ateityje žada susidurti su mokytojus pareigomis, jog pažinimas kūdikio psichologijos yra reikalingas ne tik jaunam, bet ir pralūsiuam bėmokytojančiam mo kytojui — pedagogui, jeigu nori tiksliai atsielti savo siekį, tai yra tapti tverėju ant gyvosios kūdikio sielos.

Susirinkusieji buvo patenkinti nutarimais ir programa; galop linksmiais veidais apledo susirinkimo vietą.

FREELAND, PA.

Kada apsigyveno pas mus vargonininkas p. J. Čizauskas, lietuvių pagarsėjo po visą apilinkę. Mat p. Čizauskas čia surinko ir išlavino chorą, į kurio parengiamus vakarus ir koncertus atsilanko ne tik lietuviai, bet ir svetimtataučiai.

17 d. sausio p. Čizausko choras turėjo lietuviškai — lenkišką koncertą, buvo dainuojamos gražiausios dainos, akompanuotos M. Petrausko, Naujalo, Simkiaus ir kitų. Svetainė buvo prikimta, publikos įvairių tautų, ir visiems labai patiko. Čia, žinoma, nuopelnas p. Čizausko.

Parapijonas.

NORWOOD, MASS.

Daugumas iš mūsų suka smegenis ir galvoja, kodėl lietuvių visuomenė žiūri į "socialistus" lyg į išgamas, lyg ne į savus. Dailukas tur-būt štai kame. Nesu girdėjęs, kad jų prakalbose būtų apkalbami rimti politikos ar ekonomijos dalykai. Kaip yra žinoma — jų prakalbos atsižymi koliojimais, dergimais nepatinkamų idėjų, asmenų. Arba jeigu įsileisi "socialistų" į bendrą darbą, tai apsigailėti. Neužmiršome, kokių vaisy išdavė "socialistai" pora metų atgal: nuliūdome, susilaukę saviškių huliganų, šnipų, judo-šų.

Paimkime, kad ir iš Norwoodo lietuvių gyvenimo. Neseniai atsibuvo soc. Gelbėjimo Lietuvos Fondo prakalbos, kur buvo nesąmoningai niekinami žmonės pritariantys Chicago Seimui. Šiomis dienomis du socialistų M. Shargel (Sargelis) ir A. Neviaskas nuėjo į miesto piliečių extra mitingą ir kalbėjo lietuvių vardu, reikalaudami teatro savininkui leidimo atidaryti sekmadienis judamosius paveikslus, matykite, sulyg jų, lietuviai, kaip atėjūnai iš Rusijos yra tamstis, myli vien girtuokliauti, kaziruoti ir pešties, tai juos reikia apšviesti.

Jau jeigu čia lietuviai būtų tokie tamstis, kaip juos perstatė minėtu du "socialistai", tai negyvytuot čia 10 lietuvių draugijų. Arba tokia įstaiga, kaip "Judameji paveikslai negi apšviestie" (Seka ant 8 pusl.)

ENGLISH TROOPS ON THE MARCH AND IN CAMP IN NORTHWESTERN FRANCE

1. Anglų kariuomenė šiaurinėj Prancūzijoje maršuoja į kovo s lankus. 2. Anglų kareiviai ant pailsio.

REDAKCIJOS PASTABOS

KA VEIKIA LENKAI IR KA MES TURĖTUME VEIKTI.

Vienas mūsų bendradarbių iš Friburgo (Šveicarijos) mums rašo:

Dabar porą žodžių norėčiau parašyti apie politiką. Šie lenkai begalo svarbūs, nuo jų priklauso gal išties amžių ateitis. Didžiūnams palikus bejeigais nuo intymų — mažoms prisigėdoms tautoms puiki proga pagerinti savo esimą. Antai lenkai dirba išsiuose: jų vadai susimėgę Šveicarijoje, rašo politiškas brošūras, straipsnius, keldami alerms spaudoje, rūpinasi patraukti savių pasaulio domą ir ingyti jo užuojautą. Ir žiūrėk, tas jų veikimas nėra bergėdžias: nežinau kaip kitur, bet Europos spauda vis daugiau ir daugiau interesuojasi lenkais, o dauguma net pritaria jų tendencijai: atgaivinti Lenkiją senomis ribomis. — Gal indomu bus Tamstai sužinoti porą žinių apie lenkų partijų gyvenimą. Pas juos nėra beveik kaip pas pirmiejių ir dešiniųjų bei „klerikalių“. Jų visi beveik sparnai politikos klausimu eina išvien, bet už tai jie skiriasi į dvi dvi grynai politini grupi: tradicjonalistus ir realistus; tradicjonalistai svajoja apie atgaivinimą Lenkijos senomis „Rzeczypospolitos“ ribomis, vadinasi neišskiria nei Lietuvos, nei ukrainiečių, bei baltarusių. Realistai gi pasitenkina tik etnografinė Lenkija. Realistai iš karto buvo stipresni ir visos akcijos vadžias laiki savo rankose. Tačiau pastaruoju laiku hegemoniją pagriebė tradicjonalistai. Mat, prie tradicjonalistų prisidėjo rašytojas Sienkiewicz ir Pijanistas Paderewski, jie gi dabar, ypač Sienkiewicz, vadovauja tai partijai. Šių vyrų prisidėjimas labai išskėlė tradicjonalistų autoritetą, ir jų dabar dauguma. Lenkai nutarė išleisti brošūrą, kurioje tilptų etnografiniai-kultūrinis ir ekonomiški-socijalūs Lenkijos aprašymas. Tas veikaliukas žada būti enciklopedijinių žinių apie Lenkiją šaltinių diplomatams ir šiaip politikams, o ypač nariams būsiančio Europos kongreso Knygutė ketinama išleisti visomis svarbesnėmis Europos kalbomis. Realistai, šio dalyko sumanytojai kreipėsi prie mūsų „Rūtos“, proponuodami, ar lietuviai friburgiečiai studentai neapsimintų parašyti skyrių apie Lietuvą. Jie mat nors Lietuvos nesisavina, tačiau norėjo, kad ir lietuviai bent pačioje akijoje eity išvien, kad ir pabrieždami savo skirtumą. Atsakyti „Rūtai“ kaip korporacijai nuo bendro su lenkais darbo, realistai bandė nuo pavienių lietuvių išgauti nors įvairias statistikos žinias apie Lietuvą. Gi tradicjonalistai paėmė darbo vedimą savo rankose, visas tarybas su lietuviais netraukė, patys rašo iš savo šaltinių apie Lietuvą, matyti bijo lietuvių kaip neistikimų. Mums, žinoma, nuo to nei šalta nei šalta. — Tiek apie lenkus.

Grįžtant prie lietuvių reikia pasakyti, jog apie visai tylu — tarsi jų nebūtų. Lietuviai lietuvių tėvynėje nedaug, ka gali daryti, nes jiems surištos rankos ir kojos: karo cenzūra uždėjo savo geležinę leteną ne tik ant spaudos, bet ir ant privatinio laiško. Tada visas darbas krinta ant amerikiečių. Ir amerikiečiai parodė netik

gija Friburge.

žodžių, bet ir darbu, kad jiems Tėvynės reikalai tikrai rūpi. Politikiniai amerikiečių seimai be abejo dideliai svarbūs, tačiau jų dar neužtenka. Man reikėtų pradėti akciją pasaulio, o ypač Europos spaudoje. Ikišioliai beveik vien tik istorikai bei etnografai ir geografiniai žinojo apie mūsų egzistavimą, platesnė gi visuomenė arba nieko apie mus nežino, arba skaito mus už vieną su lenkais. Vadinamasis po Europą, tai esu gerai patyręs.

Reikia parodyti pasauliui, o ypatinai Europai, kad mes netik gyvuojame, netik esame gana skaitlinga individuali tauta, bet kad pas mus yra tautiškoji sąmonė, kad mes dirbame, žengiamo pirmyn ir jau nemaža esame padarę. Jeigu mes šito nepadarysime, tai mus kaip ignoravo ikišiol, taip ir toliau tebeignoruos.

Be straipsnių rašymo reikėtų išleisti, panašų lenkų rengiamam veikalukui apie Lietuvą, kuriame trumpai, ryškiai būtų aprašyta etnografinis, kultūrinis ir ekonominis-socijalūs Lietuvos stovis. Nes ištikro, jeigu kas norėtų gauti žinių, tai niekur jų nerastų; tiesa, jos yra išmėtos lietuvių laikraščiuose, bet dėja, ne vienas gal diplomatas bei politikas jų nesupranta.

Man rodos visais šiais reikalais reikėtų neatidėliojant tuojau pradėti rūpintis, nes galime susivilioti. — Kadangi šiam dalykui reikia pinigų ir žmonių, tai man rodos visų pirma reikėtų sudaryti tam tikrą organizaciją, kuri parūpintų vieną ir kitą.

Mūsų bendradarbių nurodo tą patį svarbių reikalą, kurį senai jau kelia aikštėn G. Bryks, kurį mums priminė neseniai P. Pouvreau. Mums rodos, jog šią darbą reikėtų pasidalyti tokiu būdu, jog Europos spaudoje reklamoties ir reikalus apie Lietuvą rašytų turėtų tie Europoje gyvenantieji lietuviai, kurie turi ir žinių pakankamai, ir lengvai prieinamus šaltinius ir pagaliau bent šiek tiek liuso laiko. Be p. G. Bryks ir kun. Prapuloenio, mes žinome dar bent tris vyrus (vieną Rymę, du Friburge, jų pavardžių deltilų priežasčių kol kas dabar neskelbsime), kurie šią darbą galėtų geriausiai atlikti. Neatbūtinus būtų reikals tiems vyrams susisusisus, aptarti visą veikimo planą ir pasidalyti darbą. Iš amerikiečių lietuvių galime tik to laukti, kad jie amerikonių spaudoje garsintų Lietuvą ir jos reikalus. Bet mes turime dar vieną svarbią priedermę: tiems vyrams, kurie tą darbą dirbs, duoti lėšų. Su Europos spauda dažnai taip yra, kad kas tepa, tas važiuoja: nori, sako, per mano laikraštį garsinti savo tautos reikalus, tai prisidėk savo lėšomis prie laikraščio išlaikymo. Be to išleidžiant knygą, ypač svarbesnę, reikia nemaža iškaščių padėti. Taigi reikia pinigų, ir tu pinigų mes amerikiečiai turėtume duoti tiems tikslams. Lietuviai, aukodami i savo fondus (išskyrus socijalistus) nemažai skiria ir politiškiems reikalams, autonomijos išgavimui. Pačiais pingais autonomijos sau nenupirksime, bet indėjus kiek tiek pinigų, spauda, mes galime sudaryti Europoje ir visur reikalingą opinią, kuria ateityje galėsime remties. Tai būtų daug tikslesnis sunaudojimas pinigų, negu šelpimas pirmieviskos Lietuvos spandos („L. Žinių“ ir „L. Ūkininko“), kaip nori inkalbėti Autonomijos fondo vedėjams „Tėvynės“ redakcija.

LIETUVOS PIRMEIVIAI IR MŪSŲ NEPRIGULMINGIEJI.

Siandien vis darosi aiškiau, kad taip vadinamus Amerikos lietuvių tautininkus turėtume skirti į dvi puses. Vieni iš jų stovi arčiau socijalistų ir laikosi aiškiai laisvamanybės pamatų. Tuos veda dabar ponai Račkauskas ir Rimka, savo organuose „Tėvynėje“ ir „Jaunojoje Lietuvoje“, kiti yra artimesni katalikiški visuomenės, nesibaido per daug katalikų, norėdami tik primeti neti katalikų vadams klerikalų vardą. Čia stovi „Lietuva“ su „Amerikos Lietuva“ ir jai dažnai pritaria „Vienybė Lietuvių“, nors ši dar dažnai prasišloka su savo betikslu pliovojimu ant krikščionybės.

Ant kiek šiuos „antruosius“ galėtume vadinti tautininkais, tai pirmiesiems iš „Tėv.“ to vardo duoti jokių būdu nebe galėtume. O kadangi nesimame jiems pirštis į krikščionybą, tai paimekime jų pačių pasirinktą vardą. Vieniame iš įžanginių „Tėvynės“ straipsnių buvo prasitarta, kad viduriniąją srovę reikėtų vadinti ne tautininkais, bet „neprigulmingais“. Ir mūsų nuomone tas prasitarimas yra labai vykęs. Ir ištikrujų, jie nebepriguli prie bendrų Lietuvos idealų, nepriguli prie visos tautos tikėjimo, jie steigia ir remia neprigulmingas parapijas, neprigulmingas kapines, jie niekur nebepriguli, kas tik tautos yra sumanyta gražuose ir prakilnaus. Taigi jie yra neprigulmingi. Lietuvoje jų broliai vadinasi pirmieviai, kai-kada demokratais, bet niekada nesivadina tautininkais. Tautininkus jie pajukia, ypač dabar, kada šelpimo reikalais šie, nuėjo dirbti išvien su katalikais. Taigi nenorėdami klaidinti visuomenės, mes ir savo laisvamanyje nebevedinsime tautininkais, bet taip, kaip jie patys pasikrikštijo — neprigulmingais.

Šią žiemą Lietuvos demokratų šūlas p. Rimka atvažiuo Amerikon su vyriausiu, matyt, tikslu suriši arčiau Lietuvos pirmievių su Amerikos neprigulmingaisiais. Jau pirmiau p. Račkauskas buvo pasiskelbęs esąs generališku agentu visai Amerikai pirmievių Lietuvos laikraščių, pirmas ir prenumeratą ir šėrus. Atvažiuos gi p. Rimka, kai vietoje generališko agento atsirado generališka atstovybė, kuri Lietuvos Susivienijimo organą „Tėvynę“ paverstė vieta neapmokamo garsinimo ant išties „Tėvynės“ lapų pirmieviškų laikraščių, pirmieviškų visuomenių ir pirmieviškų šmeižtų viso to, ką veikia Lietuvoje katalikiški ir apskritai rimtesnioji visuomenė.

Jau pereitame numeryje esame rašę, kad Lietuvos pirmieviai boikotuoja neseniai įsteigtą Lietuvai Draugiją šelpi nukentėjusiems nuo karės. Boikoto neužteko. Prasidėjo šmeižai. Pirmievių rašytoja Zemaitė ėmė pyškinti amerikiečiams vieną po kitą laiškus, šmeiždama minėtąją draugiją. Vienas iš jos laiško, rašytas p. Rimkai atsidurė „Tėvynės“ skiltyse, įžengiamojai straipsnio vietoje. Tarp kitų dalykų tenai Zemaitės šit kas rašoma:

Visokie jų (suprask katalikų „Dr.“) veiksmai visiems žinomi, o labiau dalinant aukas, bus žmonės nukentėję sėjami per katalikišką rėtį: blogieji iškris, geri — paliks ant rėčio, tuos ir sušpės. Bijome labai, kad i tokius nagus nepakliūtų bent jaus pirmievių sumesti kruvinai uždirbti centai. Pasisaugokite.

Jei jus turite kiek surinkę grašelių ir dar renkate, bent nesukiskit „geriems katali-

kams.“ Galėjus jau atsistis — siųskite pirmievių redakcijoms, ar kokiems ištikimies žmonėms. Patarčiau buvusiam Dūmos atstovui Andriui Butolai...

Mat, nekuriu ir pirmieviai linkstą jau į dešinę. Bulota gi esąs pirmievių bei ištikimas.

Toliaus lietuviškos pirmieviybės atstovai Amerikoje piktnasi, kad jų boikotuojamoji draugija paskyrusi iš savo fondų 3,500 r. nukentėjusiems del karės žydams ir 2,050 r. „Saulės“ mokiniams, kurių tėvai yra nukentėję nuo karės. (Kada pirmieviskas „Žiburėlis“ gavo iš rusų visuomenės suaukotų pinigų 7,500 r. — lietuvių moksleivių šelpimui — tuomet Lietuvos pirmieviai nesipiktino) Jeigu nelaiminguosius žydus būtų sušėlę ne katalikai, bet pirmieviai, tai tas būtų paskaitėta jų pirmieviškų „cnaos“ apsiuokimui; jeigu gi tai padaro katalikų visuomenė — tai prasikaltimas, del kurio reikiama demagogiškai pravirkti.

Ko atstovybė nedasakė, tai dabai pati „Tėvynės“ redakcija.

Kritikuodama „Keleivį“, kam pajukias Autonomijos Fondą, „Tėvynės“ redakcija tame pačiame numeryje biaužiausiai šmeižia vienatinę Lietuvą gyvuojančią organizaciją šelpi nukentėjusiems nuo karės. Prikasama ir kam žydai šelpiami, ir kam „Saulės“ kursų mokiniams skiriama pašalpa; pakartojama „Zemaitės liežuviavimai, paskelbti „Naujienose“, kad Draugija Karmelity Bažnyčiai paskyrusi 500 rublių, kad važinėjantiems komiteto nariams skiri 10 rublių kasdieną. Apie šelpimą žydų ir „Saulės“ mokinių jau esame minėję. 500 r. greičiausia buvo paskirti Kauno vietiniam komitetui (šelpi nukentėjusiems nuo karės), susidarusiui prie Karmelity Bažnyčios, taip bent verčia manyti pats Zemaitės laiškas, kuriame ji toliau išreiškia nuomonę, kad tais komitetais, kurie susidarė prie bažnyčių, negalima esą pasitikėti.

Kai del atlyginimo važinėjantiems komiteto nariams, Lietuvos laikraščiuose esame skaitę, jog valdybos buvo nusistatę 5 r. atlyginimo i dieną. Tai, rodos, nėra per daug. Visus tuos šmeižtus užtektų visai „Tėvynės“ redakcijai lieja graudžias ašaras, kad sunkiai uždirbti amerikiečių pinigai galėsia nueiti šelpimui Lietuvos bažnyčių ir „Saulės“ kursų.

Pataria net pabriežti, siunčiant aukas i Lietuvą, kad jos skiriamos badaujantiems žmonėms, ne bažnyčioms. „Tėvynė“ paduoda mintį suvažiuoti abiejų fondų atstovams (socijalistų ir tautininkų), kad pasitaris, ką daryti su surinktomis aukomis.

Ko vėta visa ta, keista jereimijada?

Pasakyti, kad visa tai labai pirmieviška — būtų teisinga, bet būtų permaža.

Tad tarkime aiškiai, kad „Tėvynės“ redakcijos pasiūlymas yra begėdiškas ir nedoras. Mes paklaustume jos, kas jai labiau rūpi, ar sušelpimas nukentėjusiui nuo karės, ar rėmimas pirmievių partijos Lietuvoje.

Agentaukite meldžiamieji, atstovaukite čia mums Lietuvos pirmievių, bet nepavydėkite duonos šmolio Lietuvos kankiniams. Nejaugi „Tėvynė“ mano, kad žiedas Lietuvos inteligentijos, mūsų Dūmų atstovai, mūsų žymiausi visuomenės veikėjai, esantieji nariai valdybos Lietuvos Dūmos — visi iki vieno nebe- teko sąžinės, o ta rinktinė tautos sąžinė įsilindo vien i Zemaitės ilgą liežuvį! Jeigu iš priežasties Zemaitės paleistų i „Tėvynės“ pakartotų ir

dar pagražintų šmeižtų daugelis susilaikys nuo aukavimo Lietuvos reikalams — tai kas bus kaltas? Nejaugi „Tėvynė“ taip yra naiviška, kad manytų, jog tie, kurie šmeižtų paklausę, nebeaukos Tautos Fondui, — nusiųs auką T. Paukščiai?

Argi tokiu būdu galima ingyti visuomenės pasitikėjimą? Pasitikėjimą griaua patys negudrūs laikraštinkai, griaudami kitų srovių naudingą darbą. Kame garantija, kad tas kitų šmeižikas pats elgsis teisingai?

Štai tame pačiame numeryje „Tėvynės“ redakcija kitoje savo pastaboje pakia minitį, kad amerikiečių pinigais, suaukotais Lietuvos Autonomijos reikalams, geriausiai būtų sušelpi pirmievišką Lietuvos spaudą: „L. Žinias“ ir „Lietuvos Ūkininką“.

Mes sakytume, kad taip kalbėti gali tik žmogus, kurio širdyje nėra meilės, pilna gi neapykantos. Ypač nenekendami tie, kurie ėmė ir sutrukdė visus didžiuosius „Tėvynės“ plenus. Matykite Amerikos katalikai nepanorėjo atsilikti nuo savo brolių katalikų, gyvenančių ir gražiai veikiančių tėvynėje, suaukė seimą, susiorganizavo, renka pasekmingai aukas Lietuvai ir nei neboja visų pirmieviškų šmeižtų.

Čia žinoma, nemaža prisidėjo kunigai; taigi „haida“ ant jų! Tame pačiame „Tėvynės“ numeryje, korespondencijoje iš Philadelphiajos užsipuolama ant kun. Sedvydžio, kam tas peikis iš sakyklos laisvamanyje laikraščius. Prie šios g korespondencijos pridėtas redakcijos prierašas:

Šią korespondenciją talpiname, kaip iliustraciją to, jog teisybė sakėme, kuomet „Tėvynėje“ rašėme, kad lietuviai kunigai netrukus panaudos ir bažnyčių sakyklas tam, kad po priedanga tikybos skelbus boikotą pažangiajam lietuvių brudėjimui, kurs jiems (jų asmeniskam biziui) yra pavojingas. Jau turime keletą faktų: Milwaukee, Detroit, Cleveland, Wanamie, dabar Philadelphia! Jau prasideda organizuoti mūsų kunigų išranga prieš pažangesniąją visuomenės dalį.

Ir ta mūsų pažangesnėji visuomenės dalis, socijalistai su liberališką pažvalgų tautininkais, pastaruoju laiku kaip tik ir lošia i kunigų kokerus: visas savo spēkas įtempė privatomis tarp savęs, visaką paventė naminiai, taip sakant, kovai ir nemato, kad tuomi kaip tik pasinaudos kunigai: ramiai suorganizuos „kryžiaus išrangą“ priešais pažangesniąją srovę, įsižiūrėjus i dabartinius mūsų santykius, pasirodo, kad mes pamažėlia išsižadame pažangumo idealų, kuriuos liberališkieji tautininkai gryn per keliolika metų. Už ką-gi juos, tuos idealus, parduodame, ar ne „už pupų bliudelių“?

Kaip sau norite, jei Lietuvos Susivienijimo organo redakcijoje padirbės dar bent keletą metų panašūs „pažangųjų vienytojai“, tai mūsų visuomenė veikiai nustos vadintis Lietuvii Susivienijimui tautiškuoju, bet ins ji vadinti pirmieviškuoju, neprigulminguoju, ar laisvamaniškuoju, ar dar kaip kitaip, nes tautiško kumo jame tur būt ir per mikroskopą nebegalėsime įžiūrėti.

VIS APIE TĄ KLERIKALIZMĄ

„Vienybė Liet.“ redakcija 5-ame numeryje stebisi, kodel „Draugas“ nenoris priimti klerikalų vardo. Tas vardas esąs visur Europoje priimtas vartoti ir jokio užgavim savyje neturi. I klausimą gi, kas tai yra klerikalizmas, „Vien. Liet.“ atsako, paėmusi iš enciklopedijos („Encyclopedia of Religion and

Ethics“), kad klerikalizmas yra tai dvasiškas despotizmas, kurį kunigų luomas auklėja ir pridaboja.

Tas klerikalizmo aptarimas yra neaiškus, nes tuojau čia pat reiktų pasakyti, kas gi skaitoma tuo dvasišku despotizmu. Kiekvienas tikėjimo priešininkas paskaitys tikėjimo dogmatus dvasios panciais ir kiekvieną kunigą, aiškinantį žmonėms tikėjimo dalykus pavadinus klerikalizmo platintoju. Ištikrujų taip ir daroma, kada dažniausiai neatiskiriama tikėjimo nuo klerikalizmo. Bet tikintieji žmonės su tokiuo aiškinimu negali sutikti. Jie žino, kad toje srityje, kur nebesiekia žmonių tyrinėjimai su visomis mokslo metodomis — žmogaus dvasiai ateina i pagelbą tikėjimas, kurs ir reikalauja proto pasidavimo, nusizėminimo ten, kur jisai pats yra begėjis.

Bet kas kita klerikalizmas. Jau Websterio žodyne skaitome klerikalizmo aptarimą šitai: klerikalizmas — tai perdidelis atsidavimas kunigų luomo reikalams, bereikalinga kunigijos intekmė. Vadinasi, nebus dar tas klerikalas, kurs stengsis užtikrinti kunigams intekmę jiems reikalingoje dirvoje, vadinasi tikėjimo ir doros dirvoje; klerikalas bus tas, kurs stengsis visą visuomenės gyvenimą ir politikos veikimą taip pakreipti, kad viskas tarnautų kunigų luomo reikalams.

Tokią reikšmę nurodo ir patys žodžiai: klerikalas, klerikalizmas. Tas pavadinimas buvo pramanytas Bažnyčios priešų ir nei vienos šalies katalikai to vardo neprisiėmė, skaitydami jį neteisingu ir užgaunančiu. Neprisiėmėme jo ir mes lietuviai katalikai, nes mes klerikalizmo siekiu neturime. Tiems gi, kurie užsišpyrę tą vardą mums primetinėja, mes pasakysime šit ką: pirmasis reikalavimas, kuri galime statyti kiekvienam gerai išaukšletam žmogui yra tai, kad jisai gerbtų savo idėjinus priešininkus. Jeigu katalikų priešai pravardžiuoja juos var du, katalikams netinkamu, tai reiškia, kad jie jų negerbia. Patys gi kitų negerbdami negali ir sau pagarbos reikalausti.

Mes visi sakome, kad mūsų srovės reikia surasti bendrą papėdę, ant kurios susiję, galėtume surasti bendrą darbą. Bet pakol mes vieni kitus pravardžiuosime įvairiais savo pramanytais vardais, negi gali būti ir kalbos apie koki nors bendrą veikimą. Išmokime, visų-pirma vieni kitus gerbti.

„DRAUGO“ SUMANYTOSIOS REFORMOS.

Laikraštis „Draugas“, nors ir buvo skiriamas labiausiai liaudžiai, darbininkams, tačiau daugeliui jų buvo nepriemamas, sunkokas. Tas buvo labiausiai delto, kad „Draugas“ turėjo patenkinti beveik visą katalikiškąją visuomenę: ir inteligentus ir liaudį. „Draugas“ rašinėdavo ir darbininkai, nėję jokių mokslų ir mokslo vyrai, inteligentai. Šių pastarųjų raštai dažnai būdavo neinkandami darbininkams. Taigi paaiškėjo reikals leisti skyrium inteligentams ir apskritai daugiau praeilavinusiems — mėnesinį žurnalą; tokio žurnalo reikalingumą senai jau jautė katalikiškoji visuomenė.

Tuo tarpu patį „Draugą“ pasistengsime padaryti kuopriemiamiausiu tiems mūsų skaitytojams, kurie nėra eję jokių augstesnių mokslų. Be to pasistengsime užlikti dar vieną spragą, buvusią mūsų laikraštje: įvesime darbininkų skyrių, kur bus gvildenami opiau-

sieji ir svarbiausieji darbininkų reikalai ir kur kiekvienas darbininkas galės luosai iškelti savo nuomonę. Be to dėsimė daugiau žinių iš darbo srities. Nuo ateinačio numerio ir pasistengsime „Draugą“ leisti šiek tiek nauju būdu ir naujesniu turiniu. Savo gerbiamųjų bendradarbių ir korespondentų prašome prisiitaikinti prie šių mūsų sumanyimų: raštus skiriamas „Draugui“, prašome rašyti kuopriemiamiausiu būdu, vengiant ypač sunkių, lietuviams nesuprantamų terminų.

NAUJAS ŽURNALAS „PAŽANGA“.

Nuo kovo mėnesio „Draugo“ bendrovė pradės leisti mėnesinį žurnalą „Pažanga“, skiriama apšviestiesiems lietuviams katalikams. Pangėjus skaičiai tinkinčios inteligentijos — toksai žurnalas pasidarė jau neatbūtinai reikalingas. „Draugas“ ir ligšiol turėjo sutraukęs apie savę tiek gabų ir šviesių rašytojų, kad jų gabumus ir pastangas sudėjus i krūvą — medžiagos to kiam žurnalui užtektų ikvaliai. Dabar — gi, to kiam žurnalui atsiradus, šie mūsų gabieji rašytojai, galima tikėtis, dar padvejs savo pastangas.

Neradome tam žurnalui kito tinkamesnio vardo, kaip „Pažanga“. Tarp įvairių srovių šiandien daug labai kalbama apie pažangą: pažanga moksle, pažanga dailėje, pažanga socijaloje, ekonomijoje, politikos dirvoje ir tt. ir tt. Tik su ta pažanga atsitiko taip, kaip su tuo kuinu, per kurį cigonas norėjęs perlipti, tuo tarpu užsisėdęs ir nuojęs savo keliais. Siandien apie pažangą daugiausiai kalba ir su ja giriasi kaip tik tie, kurie gyvenime kuomažiausiai pažangos daro, kurių visa pažanga dažniausiai tuo tik apsiuokia, kad peikia ir šmeižia visus tuos ir visa tai, kas ne jų dudelėn pučia. Be to dar įvyko didelis iškreipimas pažangos supratimo. Anot daugelio to pažangos rėkšnių, šiandiena tikrai pažangus esąs tik tas, kurs atmeta gyvenimės religiją. Jie nori tvirti gyvenimą betikybini, stengdamies surasti dorai kitokių pamatų. Bet tas pats gyvenimas parodė, kad tikybės intekmės nusikratymas neša su savimi ne progresą — pažangą, bet regresą — atgaileivybę, nes nuo praklinijusių idealų traukia žmogų prie žemesnių, egoistiškų siekių. Be to krikščionystės veikimas per 19 amžių ganėtinai parodė, jog tik Kristaus mokslo pagrindų atsisojus galima eiti tikru pažangos keliu. Tiesa, ta pažanga nebus raudona, nebus rėkianti, šokinėjanti, bet bus tai tikra ir rimta pažanga. Kiekviena reforma ir pažanga turi prasidėti žmogaus širdyje. Tuo tarpu tik religija turi įstabią galę kelti ir taisyti žmonių širdis.

Tų tai vienatiniai tvirtų pažangos pamatų ir laikysis „Pažangos“ redakcija. Nebe-reikalaujame jau ir sakyti, kad tas žurnalas eis tikrai tautiškoje dvasioje, nesa krikščionybė netik kad nieko neturi priešingo tautybės idėjai, bet dar ją gaivina stiprina ir dapioldo. O ir gyvenimas parodo, kad tikintieji lietuviai geriau sugeba savo tėvynę mylėti ir jai dirbti, negu laisvamaniai, netikintieji.

Visų tautiška-kriščiōniškos „Pažangos“ prietelių prašome remti naujai pasirodysiantį žurnalą savo raštais ir prenumerata (metams \$3.00, pusei metų \$1.50, vieno numerio kaina 25c.). Adresas: „Draugas“ Publ. Co., 1800 W. 46th st., „Pažangos“ redakcijai.

*) Lietuvių studentų drau-

TĖVYNĖS AIDAS

KODEL NUGELTOT?..

Kodel nugeltot
Žali lapeliai —
Kurie žaliavot
Mažam sodnelyj!..

Kodel nežydit —
Gėlių žiedeliai! —
Ko nežaliuojat
Lapai rūtelij!..

Kodel negiedat —
Soduos paukšteliai!..
Kurie giedojot
Tekant aušrelei!

Ar jus netekot
Skardaus balselio,
Ar pasirinkot —
Kitą šalelį!..

Todel negiedam
Soduos paukšteliai,
Kad pasiskyrėm —
Kitą šalelį!

Delto nugeltom
Žali lapeliai,
Delto nežydim
Žiedai gėlelij!..

Kad mus pakirto
Šalta šalelė —
Mūs grožią drasko
Šiaurės vėjais!

J. Šilkasparnis.

DEŠIMTS METŲ SMUKLĖJE.

PENKIŲ AKTŲ DRAMA.

Paveikslai iš lietuvių gyvenimo Amerikoje.

Vertė JONAS ŠIRVINTAS.

TREČIAS AKTAS.

Pirma Scena.

Sodno regnys.

PRANAS (ineina iš kairės): Visur išgrius-
džiau to gero Kaziuko; niekur negaliu ra-
sti. Kur jis galėjo prasmegti. Gal pas
Stotkų su tuo pasimirdėliu Vyšneviskiu.
Kad nors kartą nusikračius tos dielės. Vi-
suomet tas latras Kaziukui pataikauja, o
tas už viską užmokė. Tai gudri lape, o
Kaziukas to nesupranta. Dar nors kartą
kur ji susigriebė, gyvam kailį numau-
šiau. Tepasirgėgia manes. Kartą jau
gavo pilti, bet antru kartą, tai kaulus na-
mo maiše parvilkus. Tai šlaputras! (bai-
mingai): Rodosi įsiai ateina. Taip jis!
(narsiausiai): Jis man privalo pasakyti kur
Kaziukas, kitaip išpersiu kailį; tepažįsta
kaš Pranas Lakštas. (Vyšneviskis ineina
iš dešinės): Kur taip skubini? Ar nori
savo šešėlį pavyt? Tai stok! — Aš noriu
su tavim pasikalbėti.

VYŠNEVISKIS: Gaila su pienbūniais leisti
laiką.

PRANAS: Žiūrėkit Saliamonas! Jeigu tu toks
protingas, tai pasakyk kur yra Kaziukas?

VYŠNEVISKIS: Ar aš žinau? Ką aš turiu su
tavo Kaziuku bendro?

PRANAS: Žiūrėkit koks šiurkštus! Prunk-
šcia, kaip katė į šunį.

VYŠNEVISKIS: Gražiai į save išsireiškėi;
šuniu būdamas turi gerą uoselę, tai pats
ji sergėk, o man duok ramybę, nes turiu
savo reikalus.

PRANAS: Ką? Tu turi reikalus? Manau
jau senai visus reikalus užbaigėi ir da-
bra pradėjai vogti.

VYŠNEVISKIS: Nešauk vilko iš girios, kad
neprartų.

PRANAS: Žiūrėkit kaip greit! Iš katino vil-
kas, o paskui jau meska, dramblys... na,
na, nesipusk tai baisiai, nes kaip moste-
lėsiu ranka, tai sprogsi.

VYŠNEVISKIS: Verčiau užspringtum snukio
neaušydamas. Ant galo šuva gali loti ir
ant doro žmogaus.

PRANAS (pasiepdamas): Ant doro žmogaus?
Ištolo švieti savo dorybėmis. Mano senas
dedukas sakydavo, kad doro žmogus va-
dinama tas, kuris turi protą ir išauklėji-
mą, o tu neturi nei vieno, nei kito. —
Na pasakyk kokiuo tikslu tu rašei laišką
mano merginai, Bružaitei?

VYŠNEVISKIS: Aš jai nerašiau jokio laiško.

PRANAS: Taip, rašėi. Rašėi, kad ją išsive-
ši į tolymus, tolymus kraštus; gal ir ma-
ne sykiu paimtum?

VYŠNEVISKIS: Žiopliuk! Girdėjai, kad
skambina, tiksliai nežinau kurioj bažnyčioj.

PRANAS: Na, o dabar pasakyk man kur yra
Kaziukas?

VYŠNEVISKIS: Sakau tau, kad nežinau. Ne-
mačiau jo visą dieną.

PRANAS: Tai neteisybė — tai melas!

VYŠNEVISKIS: Ką? Tu mane melagium
vadini?

PRANAS: Pats girdėjai!! Esu užtikrintas,
kad tu tik-ką jį dabar matei. Jeigu nori iš-
vengti nesmagumų, tai nors kartą savo

gyvenime pasakyk teisybę.
VYŠNEVISKIS: Aš tau sakau vieną — jeigu
tu nuo manes nentsikabinsi. (perima į
kairę): paminėsi! Girdi?
PRANAS: Girdžiu kaip pranašauji. Aš gi
tau sakau, kad nežinau ar tu tiki į pra-
garę, bet aš tikiu ir esu užtikrintas, kad
jos raguos tas gyventojas priuos tau pas-
save šilčiausį kauputį, o jeigu nepriuo-
šų, tai labai apsilėistų savo pereigose.
VYŠNEVISKIS: Persergiu tave, kad tokiais
juokais manes daugiau neužkabintum,
nes vienu mostelėjimu parstumsiu ir ap-
spiausiu, žemiau žmogiško išniekinimo
(išėina po kairės).

PRANAS: Užbaigė! Apsilauk! Aš jau
nuspioviau! Gėriau įstasytum spiautuvą
tokį didelį, kaip pastai dideliu esąs... No-
rėčiau žinoti, kur dingo tas Kaziukas.
Vyšnia labai savo atėičia susirūpinęs.
Kad mokėčiau telefonuot, tai tuoj užtele-
fonuočiau pas jo geriausį draugą praga-
re ir užsakyčiau jam išanksto jam vietą.
Kada nusprogiusiu, kad turėtu kur apsi-
gyvent! Tesisergsti! (išėina po dešinės).

Antra Scena.

(Galiūno namų virtuvė. Gilumoj suolas, skar-
malais aptaisytas; ant jo guli Viktutė. Po de-
šine stalas, ant jo keli stiklai; po kaire ke-
dė ir mažas stalukas, Viktutės žaisliukais iš-
puoštas. Elzbieta trukdo vyrą, kad nei-
ty į miestą.)

ELZBIETA: Neik šiandien, Juozuti! Labai
taves meldžiu, neik!

VIKTUTĖ: Tėveli, tėveli! Paklausk tamsta
mamytės. Aš šiandien negalėčiau eiti jū-
sų ieškoti.

GALIŪNAS: Gerai, gerai, vaikel! Jau neisiu.
VIKTUTĖ: Labai džiaugiuosi, kad tėvelis ne-
žada eiti miestan.

ELZBIETA (glosty Viktutės galvą): Karšta
galvutė. Ar tau dar jį skauda?

VIKTUTĖ: Truputį skauda, bet nedaug (sie-
kia tėvą): Tėveli brangus!..

GALIŪNAS: Kas tau, mano vaikel!

VIKTUTĖ: Turiu vieną meldimą į tamstą.

GALIŪNAS: Sakyk, širdelė, tėvelis padarys
viską. Ko nori?

VIKTUTĖ: Pirmiau tėvelis mane tepabu-
čiuoja! (mergaitė bučiuoja tėvui ranką,
o jis Viktutės lūpas; ji apsikabina tėvą
abiem rankutėm): Teprižada man tėvelis,
kad daugiau pas Stotkų neis.

GALIŪNAS: (išsiliusios mergaitės ran-
kūčių ir žiūrį į jos galesingai): Šiandien
jau ten neisiu, būk rami. Gydytojas sakė,
kad turi ramiau gulėti. (mergaitė): Gulėk!

VIKTUTĖ: Ačiū, tėveli! Aš tuoj išgysiu.
Gydytojas prisakė pagulėti kokias dvi,
tris dienas.

ELZBIETA: Delto, vaikel, kad negautum kar-
štį... Juozuti, ar nesidžiaugį sirdij, kad
Viktutei prižadėjai neiti? Aš manau, kad
taip...

GALIŪNAS: Taip, Elzbiečiukė, bet esu jau
sunkes, kaip dviasdešimt ir fiziškai.
Kuomet aš šalia jos stoviu, tai man ro-
dosi, turtum aš su kiekviena valandėle nu-
stoju proto. Tiksliai penkta valanda, kaip
išgėčiau degtinės stiklėlį, o rodosi turtum
penkias dienas būčiau negėręs. Aš be jos
gyventi nesugebu. Eik, parnešk man tru-
putį.

ELZBIETA: Brangusai Juozuti! Nenorėk,
kad mano koja peržengtų tos baurios lin-
dynės slenkstį.

GALIŪNAS: Ne, Elzbiečiukė, ten ne vieta
garbingai moteriškai. Pašauk ką kitą, te-
parneša man degtinės, nes kitaip mirsiu.

ELZBIETA: Juozuti, tē! Išsigerk juodos
kavos, tai truputį tavo troškimas pra-
nyks. Aš nedrįsčiau tau duoti degtinės,
nors tu ir mirtum.

GALIŪNAS (ima drebančią ranką iš moteriš-
kės kavą ir išgeria vienu mauku): Ačiū,
tau brangioji! Ach, Elzbieta, kokių aš
tapau nelaimingų tos degtinės vergu. Do-
vanok man, bet nesistebėčiau, kad aplėi-
stumei ir aš dingčiau kur nors patvoryj.

ELZBIETA: Ką? Aplėisti tave? Niekuomet,
Juozuti! Juk priešiau prieš Dievo au-
kūrą tau ištikimybę, nors tu ir prašalinai
nuo manes gimines ir pažįstamus ir pats
virtai pasaulio pajauka; pasilikai pasi-
gailėjimo vertu gailėstingų ir niekšų —
juokdariių šmėkla, tačiau tavęs neapleisiu.
Esu tavo moteriškai ir pasiūksiu jai iki
karstui, nors virtau moteriške...

GALIŪNAS: Girtuoklio! aTip! Sakyk atvi-
rai, Elzbieta, nes tiesa.

ELZBIETA: Įsivaizduok sau, Juozuti, kaip
turėjau kantintis, matydama tave kartas
nuo karto skęstantį girtuoklystės bango-
se. Kuomet taip augstai stovėjai žmonių
akyse ir buvai visų godojamas, bet tas
prakeiktas įprotis išlėto ir nematomai nu-
traukė tave į visuomenės išganą. Kas ga-
lėjo tikėti, kad tas doras patogus jauni-
kaitis, kokių buvo Juozas Galiūnas, į ke-
lis metus galės pavirsti (pasigirsta už
durų klabinimas): Nurink, Juozuti!
(kviečia): Meldžiu!

BARBORA (ineidama iš kairės): Tebas pa-
garbintas Jėzus Kristus! Kaip gyvu-
jate, Elzbieta! Ar sveiksta Viktutė?

ELZBIETA: Nusimimiau, nes šiandien jaučia-
si daug blogiau.

BARBORA: Ar taip? Kaip tai man nesma-

gu! Tai neišpasakytai baisu! Taip per-
sigandau, kad net dabar nesijaučia sa-
vyje.

ELZBIETA: Vos tik neužmušė.

BARBORA: Alpstu — atsiminus!

VIKTUTĖ Mamytė, aš matau tėvelį! Čia jis
yra.

ELZBIETA: Kartais dažnai karštyje klejoja.

BARBORA: Ar gydytojas pas ją buvo atsi-
lankęs?

ELZBIETA (nusiminus): Dabar ne, neturiu
kuo užmokėti.

BARBORA: Reikia kuogreičiausią vėl pa-
kviesti gydytoją. Tuoj einu ir pakviečiu.

Viską, ką tik įstengsiu padarysiu! Tuom
kartu: "pasilikit sveiki!" (išėina).

VIKTUTĖ: Ar tėvelis neužmirš ką man priža-
dėjo? Aš dar nesuvis pasveikau. Ach!
te-nei-na tė-ve-lis į mies-tą! Jisai tečiau
išėjo. Mamytė, vėl eisiu ieškoti tėvelio.

Bet pabandyk taip toli nueiti! Pakeliui
pasilėisiu. Taip esu nuvargęs! Tėveli,
tėveli, tėveli, meldžiu jūs!..

GALIŪNAS: Aš čia, vaikel! Nėjau niekur!
VIKTUTĖ: Dabar pažįstu, tai mano tėvelis!

Pasilenkite, tėveli, aš jum noriu ką pasa-
kyti, kad mamytė negirdėtų. Ji neprivalo
tai girdėti, nes labai nusimintų.

GALIŪNAS: Ką tokio? Klausau!

VIKTUTĖ: Aš jau nepagysiu. Aš — mirsiu.

ELZBIETA: Ką ji kalba, Juozuti?

VIKTUTĖ: Tėveli, nesakyk! Aš pasakiau
tiksliai jums vieniems. Mamytė ir taip iš
rūpesnių suvargus. Tėvelis man prižadė-
jo, kad daugiau neis pas Stotkų iki aš
pagysiu. Aš nenoriu niekad pagyti; no-
riu, tėveli, kad daugiau į smuklę neitum.

Stotkus taip smarkiai mane užgavo, bet
gerai, kad tėveliui nepataikė, nes jum bū-
tų labai skaudėję. Bet tėvelis ten daugiau
neis. Gerai bus, mamytė, ką? (užmiega).

ELZBIETA: Ar girdėjai ką ji sako, Juozuti?

GALIŪNAS: Ji klejoja. — Ant galo gal ir
teisybė sako.

ELZBIETA: Jeigu ji numirtų?..
(Toliau bus)

Sveikatos Skyrius

Dr. A. L. Graičūnas

LEKCIJA XIV.

Kraujas ir takai, kuriais kraujas plauko.

Kraujas yra raudonas skystimas, kuris
plankioja po dideles ir mažas gislas mūsų
kūne. Pačios didžiosios gislos randasi arti
širdies. Tos gislos, per kurias kraujas plau-
kia iš širdies į kūną vadinasi "arterijos". —
Tos-gi gislos, per kurias kraujas grįžta į šir-
dį vadinasi "venos". Širdis nuolat pumpuo-
ja kraują į arterijas. Kai-kurios kraujo gislos
yra labai mažos, ištikrųjų yra tai mažos,
kaip laibiausios siūlas arba vortinklis.

Kraujas turi nesustojančiai plaukti visą
laiką. Širdis visada veikia, idant kraujas ne-
sustojančiai plauktų per arterijas ir atgal per
venas. Širdis pumpuoja kraują daugel sykių
į minutą. Jūs galite patys suskaičiuoti, kiek sy-
kių širdis plaka į minutę, pridėdami ausį prie
kito žmogaus krūtinės. Gali taip-pat gerai
suskaičiuoti širdies plakimą paimdami rankos
riešą. Nes riešas yra arterija, kuri prie kiek-
vieno širdies plakimo papilnėja arba pasikelia.
Paklausk užaugusio asmens, lai tau parodo,
kaip galima yra jausti arterijos papilnėjimus,
kurios mes vadiname "pulsas".

Kraujo darbas. Svarbiausias kraujo dar-
bas yra tai išnešioti į visas dalis kūno tuos
dalykus, kurie yra reikalingi idant palaikyti
kūną geroje tvarkoje. Kraujas ineina ir su-
geria oxygeną, kurį vėliaus išnešioja į visas
kūno dalis. Ir sykiu palieka plaučiuose nuo-
dingas išmatas, kurias surenka kraujas, plu-
kiodamas po visą kūną. Šitos nuodingos iš-
matos yra vėliaus išmetamos kvėpuojant.
Kraujas taip-pat ineina pilvan ir į žarnas ir
surenka ištirpdytą maistą, kurį vėliaus taip-
pat išnešioja į visas kūno dalis, kaip tai:
smegenis, kojas, rankas ir abelnai į kiekvieną
kūno dalelę.

Kraujo spalva. Yra kai-kurie dalykai,
kurios mes galime kraujuje patėmyti. Mes
matome, jog kraujas yra raudonas, paprastai
skaisčiai raudonas. Kada žmogus susgera
pav. drugin, tai kraujas nėra skaisčiai raudon-
nas. Mes privalome padėti visas pastangas,
kad padaryti kraują skaisčiai raudonu. Žai-
smės, darbas tyrame ore, sveikas maitinantis
maistas ir saulės spinduliai yra tai geriausias
būdas pagerinti kraują ir visą kūną.

Kraujo sukrekėjimas. Dar yra kitas da-
lykas, kurį kiekvienas gali užtėmyti, kas link
kraujo. Jei įsipauni ir už valandėlės kraujas
sustoja tekėjęs. Ar vanduo iš krano sustos
bėges pats per savi, jei kranas bus atsuktas?
Kraujas pats per savi sustoja tekėjęs, kada
susizeidi. Ir tas pasidaro per sukrekėjimą.
Sukrekėjęs kraujas užkemša perplautus kran-
jo indelius ir tokiuo būdu sustabdo tolesnį
kraujo tekėjimą. Ir kitas būdas užsikimšimo
yra vadinamas "sukrekėjimas".

Širdis. Širdis yra stebėtinai aktyva pum-
pa. Dieną ir naktį bepaliovos sako, "Lup-
dup", — "lup-dup". Metas po meto plaka ir
plaka kiekvieno ir mės širdis. Kada miega-
me, tai ir tada širdis plaka, nors truputuką
lėčiau. Ar įstaba, kaip tai gali nuolat plak-

ti ir plakti nepailstaniai? Ir ištikrųjų ji nie-
kad nepailsta sauvališkai, jei bent tik tada,
kada ją suvargina ir priverti persidirbti. Šir-
dis pasisili tarpe plakimų, liginai taip kaip,
kad ranka pasisili po įspaudimo vandens iš
šlapinto abrušo.

Tabakas ir širdis. Yra daug būdų, kuriais
žalima širdį sužeisti. Vienas iš tų būdų yra
tabako vartojimas. Tabakas sulauko širdį vei-
kti nuoleidžiai. Jei jaunas amuo rūko, tai
jis vargiai užangs į tvirtą, sveiką žmogų. Ber-
nais širdis auga greit. Ir sužeidimas širdies
jaunystės dieneose gali atsisaukti ir padaryti
kiberį bile kokiame laike jo amžius.

Alkoholis ir širdis. Alkoholis priverčia širdį
plakti tankiau ir tuo pačiu laiku širdis per-
sidirba ir pavargsta. Gėrimas alkoholinių gė-
rimų yra tas pats ką botagas arkliai. Itas
labai blogai atsiliepia ant širdies, nes širdis
yra priversta dirbti daugiau, neg ji privalo
dirbti. Žmonės, kurie vartoja alkoholį ar tai
pavidale alaus, degtinės, vyno ir p., dažniau-
siai miršta nuo uždegimo plaučių (Pneumo-
nija) vien tik delto, kad alkoholis susilpnina šir-
dį ir kūną.

Pervirs išsimankštinimas. Mankštintis
yra tai naturalis būdas paskatinti širdies pla-
kiną. Jei gali savo pulsą suskaičiuoti, žinė-
damas į laikrodį — padaryk tai keturis sy-
kius: vieną sykį sėdėdamas, kitą sykį stovė-
damas, dar kitą sykį kada pavaikšioji ir dar
kada greit pabėgėji. Surask skirtingumą, kiek
sykių į minutę muša pulsas kiekviename atsi-
tikime.

Jauniems žmonėms yra pavojus mankstini-
tis per daug ir per ilgai ant syk be su-
stojimo. Bernaičiai kitą syk bėga perilgai,
vydami vienas kitą arba mėgindami plaukti
lenktyniaujant per toli nuo kranto. Mes pa-
žinijom mergaites, kurios šokinėjo per virvę
taip ilgai kol nepailsdavo suvis. Visa tai yra
per sunku jaunam asmeniui su neišaugusia
širdžia. Mankstinimas ištikrųjų yra naudi-
gas ir reikalingas, jei mankstinasi reguliari-
škai ir neperdaug ant sykio — tas yra gerai
širdžiai, nes jį sustvirtina, bet perdaug man-
kštinties yra kenksminga ir tas dažnai taip
toli nueina, kad ir pataisyti negalima.

Žaizdos. Kada įsipauni pirstan, tai krau-
jas bėga. Bet nepoligam užkrekia kraujas ir
sustoja bėges, jei bent žaizda būtų labai gi-
li, tai kraujas nesuspėja sukrekti.

Maži įsipiuvimai. Jei žaizda yra tik ma-
ža ir kraujas teka liuosai per trumpą lai-
ką, tai nenumazgok apkrektusio kraujo nuo
žaidos. Jei ir plautumei vartok atvirintą
čystą vandenį, ir tada tai nuimk apkrektą
įvairiu švarių drabužių prieš apsimą žai-
zdos. Mes sakom švarių drabužių, nes ne-
švarus drabužis gali turėti ant savės mi-
krobų, kurie gali įsigauti ir atvira žaizdą ir
išaukti uždegimą. Mes sakome švarių, baltų
drabužių vien delto, kad baltų drabužių yra le-
gva pažinti, ar yra švarus ir nesuteptas.

Jei tau patsitaikintų įsipausti tokioj vie-
toje esant, kurioje neturi parankiai švaraus
drabužio, tai paimk skudurėlį ir pavirink ko-
kias 10 minučių vandenyje, tada jis pasidaro
liuosas nuo mikrobų, nes verdantis vanduo
užmuša visus kenksmingus mikrobus.

Gili žaizda. Jei kartais įsipautum ar su-
siseiztum labai giliai ir kraujas pradėtų bėgi
tai labai smarkiai, tai neišsigsk, bet tuojau
padaryk šituos du dalykus: jei giliai įsipautu-
mei, ar kaip kitaip įsiseiztumei rankon ar ko-
jono, tai tuojau užrišk užverždamas kietai ko-
kiuo nors daiktu apie koją ar ranką, aukščiau
žaidos — kietas užveržimas sulauks kraujo
bėgimą. Tada kuoveikiausiai bėgs pas gydy-
toją — arba gydytoją pašauk pas save.

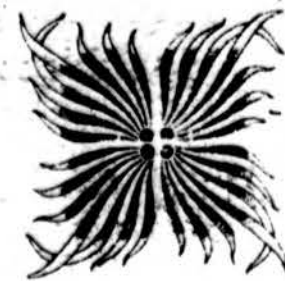
Zandų užveržiama žaizda (arba Trisunus
= spasmodikas mėslungis burnos ir gerkles
raumenų). Yra dar vienos rūšies žaizda, kuri
yra labai pavojinga. Nors yra labai maža
žaidza, ir per dažnai taip maža, kad beveik
ji neatkrepiama domos. Kada bernaitis už-
maina ant vienos, tai pasidaro labai maža žai-
zda ir jį beveik neatkrepiama domos, ir ku-
ri matomai greit užgija. Tada tai bernaitis
pamiršta apie tai, ir kada atsimena, ta jau per
vėlu yra pagulbėti; nes užsimodina kraujas
ir pasidaro spazmodikas mėslungis burnos ir
gerklės raumenų ir bernaitis miršta baisiau-
siuose kankiniuose ir skausmuose. Tad matai,
koja ar vinis turėjo ant savės taip vadina-
mas "Tetanos mikrobų" ir šitie buvo įstumi
per odą į kraują. Kada pasitaiko panašios
rūšies žaizda ingyti, tai visada vaikas turi
pasisakyti tėvui ar motinai, ar kam nors ki-
tam, kuris nuvestų pas gydytoją.

Panašios rūšies žaizdos dažnai pasidaro
šaudant iš pistalių, fajarverkių. Šintai vai-
kų susizeidžia laike 4 d. liepos (Fourth of
July) šventės.

Ar manote, kad tokis paminėjimas šven-
tės, kuris užmuša tiek vaikų yra protingas?
Žinoma, kad ne.

Žaizdos nereikia aplipdinti koku nors
plasteriu ar kitu daiktu. Daugiausia ką gali
padaryti be gydytojaus, tai aprišti švarių, bal-
tų, minkštų skudurėliu. Idant negauti kraujo
užnuodijimo, visada privalai kreipties pas gy-
dytoją, kad ir su mažiausia žaizda.

(Toliau bus.)

PIRMOSIOS LIETU- VIŲ TAUTOS TARY- BOS PIRMASAI SUAŽIAVIMAS.

10-11 vasario, 1915 m.

10 vasario, 1915 m., 3 val.
po pietų Laikinosios Tautos
Tarybos pirmininkas D-ras A.
K. Rutkauskas atidarė Tautos
Tarybos posėdį Great North-
ern viešbutyje, Chicago, Ill.

Į posėdį pribuvo:

D-ras A. K. Rutkauskas
(nuo Pilm. Blaiv. Susiv.);
Adv. A. Šlakis (nuo L. Vy-
čų); Kun. F. Kemėsis (nuo
S. L. R. K. A.); p. J. S. Va-
siliauskas (nuo Liet. R. K.
Federacijos); p. J. Lukšėvi-
čius (nuo Stsiv. L. R. K. A.);
Kun. Jakaitis (nuo Pilm. Bl.
Susiv.) atsiuntė laišką, kad
del svarbių priežasčių negalys
atvažiuoti. Atsiuntė savo įne-
simus laišku.

Is kun. Misiaus (nuo L. R.
K. Feder.) negauta jokios ži-
nios. Išsiųsta telegrama, kur
prašoma, kad bent antros die-
nos rytą atvažiuotų į Chica-
go.

Suvažiavimo pirmininku iš-
rinktas D-ras A. K. Rutkau-
skas, sekretorium kun. F. Ke-
mėsįs.

Posėdis pradėtas su malda
"Tėve mūsų".

Atkalbėjus maldą, iškilo
klausias, ar "Tėve mūsų"
atkalbėjimas sudaro tokį pre-
cedentą, kurs moraliskai ver-
tyti ir visus būsimuosius Tautos
Tarybos suvažiavimus pradė-
ti su malda. Is visų pusų ši
klausima apsvaščius, susirin-
kusieji galutinai priejo prie
tos nuomonės, jog šis prece-
dentas praveda kelią tik kri-
ščioniškų nuomonių Tautos
Tarybos nariams. Visiems gi
kitiems Tautos Tarybos na-
riams turės būti paliekama
pilna laisvė dalyvauti ar ne-
dalyvauti kriščionių maldoje.

kos Amerikos lietuvių organizacijos, turinčios teisę steigti kuopas Suv. Am. Valstijoje, rinks į Tautos Tarybą dviems metams savo atstovus: organizacijos, turinčios įvairiose Amerikos Suv. Valstijose nemažiau, kaip 1,000 narių — rinks po 1 atstovą, gi organizacijos, turinčios nemažiau, kaip 5,000 narių — rinks po 2 atstovus.

2. Tautos Taryba yra organizacija bepartyniška, turinti vienytį visas Amerikos lietuvių sroves. Taigi įvairių srovių lietuvių organizacijos, kaip vyrų taip ir moterų, galės rinkti į Tautos Tarybą savo atstovus.

3. Organizacijos savo atstovus į Tautos Tarybą rinks savo seimuose.

Išimtinuose — atsitikimuose, k. a. numirus, kuriam Tautos Tarybos nariui ar t. p. — Tautos Tarybos nari gali išrinkti tos pačios organizacijos valdyba, tačiau tik laikinai, iki artimiausio tos organizacijos seimo.

5. Tautos Taryba geresniam visų reikalų vedimui išrenka iš savo tarpo vieną ar du narius, kurie turi būti Tautos Tarybos nariai, kurių vienas turi būti sekretorius, o kitas — kasmetinis Tautos Tarybos narys.

6. Tautos Tarybos suvažiavimai turi būti atidaryti visuomenės atstovams, kurie turi teisę dalyvauti.

7. Esant svarbiems reikalui, gali būti šaukiami nepaprasti Tautos Tarybos suvažiavimai, tačiau tik priitarus tam didžiūniam Tautos Tarybos narių.

IV. TAUTOS TARYBOS IZDAS.

1. Tautos Taryba turės savo išdą begamiesiems reikalams, k. a. raštinės reikalams, padengimui kelionės lėšų Tautos Tarybos narių, nusamdyti suvažiavimams vietos, telegrafams ir tt. Į tą išdą turės mokėti metinį mokesnį visos organizacijos, siunčiančios atstovus į Tautos Tarybą — nuo kiekvieno siunčiamo atstovo po \$25.00 kas metai.

2. Jeigu tu metinių mokesnių neužmoka, padengimui visų lėšų, tuomet Tautos Taryba kreipsis į organizacijų seimus, arba valdybas, prašydama skirti iš savo išdą auką Tautos Tarybos reikalams.

V. SANTYKIAI SU VISUOMENIŠKAI LIETUVIŲ FONDAIS.

1. Kadangi Tautos Taryba yra viršausioji visų Amerikos lietuvių organizacija, sudaranti visų centralinių organizacijų vainiką, turinti didžiausią Amerikos lietuvių patirtį, tad ir ji turi būti atstovaujama visuomenės atstovų, — tad ir rikiše ir apirpinime visų svarbiųjų Tautos Tarybos reikalų — Tautos Tarybai — priguli vyriausioji iniciatyva ir balsas.

2. Tautos Taryba Amerikoje, kaip vyriausias tarpininkas tarp Tėvynės ir Amerikos lietuvių, stengsis visuomenės turėti žinių apie Tėvynės svarbiuosius reikalus ir josios didžiuosius troškimus, — ir tas žinias stengsis išplatinti tarp amerikiečių lietuvių per jų spaudą, arba per jų organizacijas.

3. Visuomeniški fondai tu lietuvių srovių, kurios turės savo atstovus Tautos Taryboje, veiks mintyje Tautos Tarybos nutarimų ir patarimų, nes tik tuomet Tautos Taryba galės išpildyti priedermes tarpininkaujančio centro ir siekti savo praktinių uždavinių.

VI. KONSTITUCIJOS TAISYMAS.

1. Lietuvių organizacijos, siunčiančios savo atstovus į Tautos Tarybą turi teisę inešti savo sumanymus del Tautos Tarybos konstitucijos taisymais. Tačiau, kad tas taisymas būtų įvestas, reikia, kad jį priimtų nemažiau, kaip du trečdaliu visų Tautos Ta-

rybos narių.

II vasario Tautos Taryba, pradėjusi posėdį 10 valandą, svarstė sumanymą milžiniškos petijos ir tautų ir valstijų atstovus, susirinkiančius pasibaigus Europos kare. Po ta petija turėtų pasirašyti kuodidžiausias lietuvių skaičius. Sumanymas priimtas vienbalsiai. Suredegavimui petijos teksto išrinkta komisija iš 3 žmonių: D-ro Rutkausko, Ad. Šlako ir kun. F. Kemėsio. Komisija atspausdins tam tikrus lapus ir išsiuntinėsi lietuvių kolonijas drauge su nurodymais, kaip rinkti tuos parašus.

Tautos Taryba pavedė pirmininkui ir sekretoriui kreiptis į valdybas tų organizacijų, kurios ligšiol dar neprisiėdė prie Tautos Tarybos, kad išrinktų savo atstovus.

Laikinoji Tautos Taryba, buvusi ingaliota Chicagos politiško seimo laikinai veikti ir suorganizuoti nuolatinę Tautos Tarybą — išpildžiusi savo uždavinį, pavedė visus reikalus nuolatinėi Tautos Tarybai. Del išlaidų, padarytų sušaukiant pirmą suvažiavimą nuolatinės Tautos Tarybos (apmokėjimas atstovų kelionių, kambario ir k.) bus įteikta sąskaita Tautos Fondo Valdybai (kuri ligšiol ir buvo laikinė Tautos Taryba).

Tautos Tarybos pirmininku išrinktas D-ras A. K. Rutkauskas, jo padėjėju J. S. Vasiliauskas ir sekretoriu kun. F. S. Kemėšis.

Posėdis uždarytas 12:30 v. dieną.

TAUTISKAS LENKŲ VEIKIMAS SVEČIOSE ŠALYSE.

Nuo pat politiško Lenkijos suakinimo lenkai kaip imanymai rėpinišiai sudaryti prielanką sau nuomone svečiose šalyse. Turėdami santykius su užrubežine spauda, jie kiekvieną svarbesnį iš savo tautos gyvenimo atsitikimą skelbdavo plačiam pasauliui. Kaip žinoma, svetimtaučiai, ypač prancūzai ir italai, jų šauksnių atidžiai išklausydavo ir savo užuojautą net viešai jiems rodydavo. Tokiu būdu lenkai savo siekiams rasdavo užrubežyje nemažą paramą. Europos kare kilus jie dar labiau savo spekas tam tikslui intempė. Paduodu čionai kele tą žinių apie jų darbavimosi toje srityje šiuo paskutiniuoju laiku.

Sveicarijoje p. Piltz, buvęs Petrogrado Krajaus rektorius, kitų lenkų padedamas, rašo memorijalą apie Lenkiją ir Lietuvą ekonomijos, etnografijos, politikos ir bendrosios kultūros žvilgsniu. Ta knyga būsianti išleista diplomatom po karės per taisios derybas.

Ryme p. Lore, rodos Lvo vo universiteto profesorius, suorganizavo visoms trims Lenkijos dalims suvienyti tam tikrą komitetą. Tas komitetas vadinasi Comitato Italiano „Pro Polonia“. Tam komitetui vadovauti pakviesti yra įžymūs italų veikėjai, kaip antai p. Dominikas Oliva, baronas Albertas Lumbroso, rektorius apžvalgos Rivista di Roma, Caetani kunigaitis iš Sermoneta, Italijos senatorius, ir k. P. A. Lumbroso du pirmųjų šių metų numeriu savo Rivista di Roma paskyrė Lenkijos reikalams. Tenai atspausdinta keleta straipsnių prancūziškoje ir itališkoje kalboje, kur prirodinėjama Lenkijos atstatymo reikalingumą. Tas komitetas kreipėsi į įžymesnius Italijos veikėjus, parlamento atstovus, rašytojus ir kitus,

kviesdami prisidėti prie to komiteto. Ir štai į kelias dešimtis laišku, kurie, kaip atsakymai atspausdinti toje pačioje Rymo apžvalgoje. Jų autoriai sakosi sau už garbę turį prigulėti prie to komiteto „Pro Polonia“ ir pasižadą pasidaryti kiek galėdami jo praklausimo tikslo įvykinti.

Štai kaip puikiai darbuojasi lenkai. Lietuviams pilnai sekintas pavyzdys

A. Vė.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ TUSTI ŠOVIAI.

„V. L.“ pirmame šių metų numeryje išreiškė daug am. lietuviams linkėjimų. Terpu jų buvo vienas labai žingeidus linkėjimas, kad „dora triumfuos ant daugelio tikstančių metų, o gal ir ant visados“, kada „užgydys demokratijos respublikos“. Kad „V. L.“ redaktorius simpatizuoja daugiau su demokratiška valdžia, tai, mano nuomone, nieko prieš tai sveikas protas negali turėti. Bet jeigu „V. L.“ tvirtina, kad demokratija tai būtinai sinonimas drosos at prieš tai griežtai protestuojau ir tvirtinau 3

„Draugo“ numery, kad demokratiska valdžia gali būti ir nedora. Arba kitais žodžiais, kad demokratiškos valdžios gali būti despotiškos lygiai kaip ir monarchiškos, oligarchų ir kitų. Pati valdžios forma nėra nei dora, nei nedora. Valdžia pasidaro nedora tuomet, kada jie nedoro įstatymus leidžia, neteisimai su žmonėmis pavaldiniais elgiasi, kad neužmoka žmonėms pagal jų nuopelnus, kada neužsitarnavusius duoda augstas vietas etc.

3 „Draugo“ numery, prikišdamas „V. L.“ keistam tvirtinimui, kad pasakiau Krikščionių „knygėlė“ („Vien. L.“ žodžiais) meilės įsakymas labai gražus daiktas, bet jis nėra kaip to „V. L.“ nori, demokratiškas. Meilė yra jausmas, prie kurios demokratikai turi teisę, kiek aristokratai, pliotokratai, ir pa galios lietuviški tautininkai.

„V. L.“ užteivus mano pasakymą 5 š. m. numery, ir praleidus to pasakymo prasmes išaiškinimą, kuris prasi-deda žodžiais — meilė yra jausmas... tvirtina, kad aš esu griežtas priešas demokratiškos valdžios formos, ir man nesuprantamu būdu, erzindamas visuomenę „V. L.“ postringauja sekančiu būdu. „Jeigu įsiai, (suprask, kun. Bartuška) kalba vardu visų katalikų, būk krikščionybė nedemokratijos, tai, anot jo pasakymo, išsina, kad krikščionybė remia despotizmą, kaip enciklopedistai sako“.

Toliau „V. L.“ prirodinėja, kad krikščionybė būtinai turi būti demokratiška, nes „katholikos“ „reikia minų tikėjimą“. Taip tai taip. Krikščionybė privalo būti visų žmonių tikėjimas, nors „V. L.“ 1 savo numery 1915 m. tvirtino, kad krikščionybė nėra tobiliausias tikėjimas, bus, anot „V. L.“ tobulesnių tikėjimų. Bet turp ty visų žmonių esama visokių politiškių įsitikinimų: vieni iš žmonių nori demokratiškos valdžios, kiti, kaip ve Amerikos turtuoliai, prisidengę respublikonų skraiste, nori galų gale plutokratiškos valdžios. Jiems visiems krikščionybė primena, kad kiekviena valdžia paeina nuo Dievo, t. y. valdžios galybė, autoritetas, kurio pavaldiniai privalo klausyti paeina ne nuo pačių žmonių, bet nuo Dievo.

3. „Draugo“ numery aš išreiškiau tą pačią mintį, t. y. kad ant žemės gali būti visokių valdžios formos, tik jos turi būti naudingos žmonėms, arba kitais žodžiais vadinant, paremtos taisyklėmis, kurias visi turi laikytis. Monarchijos piliečiai gali būti nedori, o respublikos dori ir atbulai. Visiems, kurie nemano drumstame vandeniu žuvų gaudyti, aišku, kad aš tais sakiniiais negyriau nei vienos valdžios formos, kad aš į valdžios formą žiūrėjau indifferentiškai. „V. L.“ norinėiai žmones suvadžioti ir savo klijojimą katalikų klerikalais akyse minios patenkinti, galima iškreipti svetimus žodžius ir prasme ir nesidrovėti viešai pameluoti. Dar sykį „V. L.“ primenu, kad jį linkėdama Am. lietuviams meilės, tiesos ir teisybės, pati priminė panlytų teisybę. Katalikų tikėjimas pats savyje ir savo moksle niekad os negynė ir niekad os negins monarchiškos valdžios, respublikoniškos, demokratijos, arba kitokios. Katalikų tikėjimas gina ir gins teisingą valdžią, neatsižvelgiant ar ji turės karalių ar prezidentą savo galva. Pavieni katalikai savo politikuose įsitikinimuose gali simpatizuoti tokiai valdžios formai, kuri jiems patinka. „V. L.“ tvirtindama, kad krikščionybės prasmė susilieja su demokratiška forma skaudžiai klysta, ir aš jai pačiai suteikiu klerikalų vardą.

Kaip lyginai pavadinčiau klerikalais tuos kunigus, kurie guldytų galvas vien tik už monarchišką valdžią, tikrindami, kad jie tą doro vardan krikščionybės. „V. L.“ priminė, kad Kristaus žodžius „atiduok Caezariui, kas yra Caezario“, kurie nieko o nieko nekėlba apie demokratizmą. Nereikia iškraipyti Kristaus mokslo. Sveicarijos katalikai klausio respublikos prezidento, giria jo teisingus įstatymus, peikia neteisingus ir nedaro revoliucijos, kad karalių pasodins ant sosto, lyginai ir Italijos katalikai nedaro revoliucijos prezidento naudai, bet prireikus peikia neteisingą karalių. Katalikai labai gerai moka atskirti tikėjimą nuo politikos, jiems galėtų pasivyti tos dorybės net „V. L.“. Korifejai, kurie 5 š. m. numery pasidarė klerikalais, maitysdami krikščionybę su demokratizmu. Jeigu „V. L.“ klerikalizmą identifikuoja su despotizmu, tai ir aš juom bauriuosiu, kaip lyginai bauriuosiu tautininkų pagamintu sovinizmą. Sovinizmas pas tautininkus ir klerikalizmas pas katalikus negeras daiktas, bet mes visų tautininkų nevadiname soviništais, kaip tą daro socijalistai, jų partijai neduodame „lietuviškų soviništų partijos vardo“, tegul gerbiame „V. L.“ redaktoriat to paties saiko prisilaiko katalikų link ir visų katalikų nevadina klerikalais — išsigimimo vardu. Gerb. „V. L.“ Redaktoriau linkėjime Amerikos lietuviams meilės ir teisingumo.

Kun. Dr. Bartuška.

DELEI DR. ŠLIUPO „IŠPAZINTIES“.

Nors „Vien. Lietuvninkų“ (No. 2) iškėlė daktarą Šliupą, kaip labai dievobaimingą žmogų, nors jo „išpažintį“ išgysrė, bet ištiesus reik pripažinti, Šliupas „spaviedotis“ nemoka. Iš jo išpažinties galima spręsti, kad daktaras ištiesų sensta. Jis net „spaviedojasi“ visai taip, kaip tai senos daktatos pratę daryti. Išpažintį nusiskundžia savo vargais ir ligomis, paskui iš-

pasakoja gerus darbus, toliau pradeda pasakoti svetimus nusiėdėjimus, būk visi žmonės negerai, kad jį skriaudžia ir tt., galop plepa visokius niekniekius. Šliupo „išpažintį“ nei kiek neiktokia. Štai jį drauge su nuodėmklausio pastabomis:

Šliupas. Senstu, pasenau. Tai ne stebuklai. Visi pasenstame. Akių šviesa nebetar nauja man. Rankos mano dreba. Nebegaliu daug rašyti...

Kunigas. Maža bėda, daktare! Kad ir nieko daugiau neparašysi, skylė danguje delei to nepasidarys. Lietuvių literatūra nei kiek neuostos. Ytin, dar laimės. Mažiau bus šlamštų ir papiktinimo. Ką daugiau?

Šliupas. Dirbau, dirbau ir pasenau bedirbdamas.

Kunigas. Ką daugiau? Šliupas. Gelbėjau moksleivius, slauginau senolius, kaip štai Dembskį, gelbėjau beturčius. Buvo laikas kada net savo čeverykais dalinausi su jais, kada tik vieną porą pats turėjau.

Kunigas. Tai gerai, bet tiek daktare, per išpažintį nereikia girtis savo gerais darbais. Blogus savo darbus reikia sakyti.

Šliupas. Visi apgaudinėjo mane, skriaudė mane nedėkingi žmonės. Tuos kuriuos aš gydyčiau nunešė man 16,400 dol. Tuli iš beturčių pavirto šiandien į turtungus; ar jie sugrąžino man skolas? Ne, praturtė skurdžiai dar mane išjuokia...

Kunigas. Labai man gaila, jei taip atsitiko. Bet daktare, per išpažintį nereikia svetimas nuodėmes pasakoti, bet savo, savo nuodėmes išpažinti. Kame nusidėjai?

Šliupas. Kame nusidėsi! Neuždėjau jokių apgavimų kliniki, nei apgavimų banku, nei šiaip apgavimų įstaigu. Aš patsai ypatiskai nesmi nuodėmės niekam pinigų. Tik man kiti nunešė.

Kunigas. Bet pats daktare, kame nusidėjai?

Šliupas. Nieko neužmušiau, nieko nepavogiau ir daugiau ne atmenu.

Kunigas. Blogai nedaryti, tai dar nėra dorybė. Kad būtų dorybė, reikia ką nors pozityvio nuveikti. Bet argi išties nieko nusiėdėjai? Ar nebūna jai prieš Dievą, ar nerašiai kokių begėdiškų raštų? Ar nepiktinai jaunimo?

Šliupas. Ne, aš to nedariau. Tiesa, aš parašiau knyga „Tikyba ar mokslas“. Tai yra mokslinis raštas. Tik tie smerdai dabar viską „Šakėje“ perspaudina ir papiktinimą sėja. Ir kad nors pagerbtų savo tėvą. Kur tau! Tiesa Bostono „Atetis“ vadinama mane Kurėju Kurėju, bet kiti, kaip štai tieji cecilų, kų išperos tai tikra ruja, savo geradarių negerbia, dar tyčiojasi šunsunkiai...

Kunigas. Nerugok per daug, daktare, ant savo dvasios vaikų, kaip išauklėjai, tokius ir turi. Ko ko, bet dorybės jie iš tavo raštų, juk išmoks negalėjo, tik koliotis ir nepraust burniant. Juk tai ir pats, dabar jau pasenęs, turi pripažinti.

Šliupas. Taip tai taip. Bet aš noriu ramiai užbaigti savo amžių. Jeigu reikėtų pakutos, tai aš galiu paaukoti visuomenės labui tuos 16,400 dol., kuriuos man nunešė žmonės.

Kunigas. Ramybės ir atsilais, tau Daktare, nieks nepavydi. Bet iš visuomenės neatsižvelgi. Nebūvelių pinigų jos labai nesiulyk. Nebūk fari-

zieju, kuris meldėsi: Ačiū Tau Dieve, kad neesmi kaip kiti žmonės... Jei turi kiek šokišės, tai sek vely tą muitininką, ir, mūsdamasis į krūtinę, sakyk: Dieve pasigailek manęs seno „griešninko“.

Nuodėmklausis.

A. A. KUNIGO JUOZO ŽEBRIO NUZUDYMAS.

New Britain anglų laikraščiai „New Britain Herald“ ir „The Hartford Courant“ gana smulkiai aprašinėja baisiąją New Britain žmogžudystę, kurios aukomis puolė kun. J. Žebris ir jo seimyninkė Jieva Gilmantaitė. Kunigo Žebrio ir jo seimyninkės lavonai buvo pirmiausia atrasti mokytojas Onos Gutauskaitės, kuri išryto, nesulaukdamas nieko iš klebonijos išeinant, nuėjo į kleboniją pasiteirauti ar ten kas blogo neatsitiko, dar labiau jį susirūpino, kada rado klebonijos duris uždaritas ir tuojau nubėgo pas kaimišką Sneiderienę ir pradėjo pas ją teirautis ar nemate jinau klebono. Sneiderienė pasakė, kad ne. Visas tas dalykas Gutauskaitėi atrodė nepaprastu ir jinau pasirijo dasigauti į klebonijos vidų. Pro sklepą vieną langą jai pasisekė dasigauti į kleboniją ir kelių ypātų lydimu užėjo į visum. Pirmame kambaryje jie užėjo klebono lavoną ir persigandę tais pačiais keliais išbėgo lauk. Tuojau buvo duota žinią policijai.

Policijonai apsilankę klebonijoje, patyrė, kad kun. J. Žebrio nužudymas atsituvo prie bausių aplinkybių. Klebonija, kurioj gyveno kun. Žebris randasi prie 396 Church gatvės ir turi-ą angštą ant abiejų po keturius kambarius. Kunigo Juozo Žebrio lavonas rasta pirmame kambaryje prie pat durų ir bausiai kraujuose papludęs. Daktaras T. G. Wigh apžiūrėjęs lavoną, surado, kad dvi koplikos yra persmeigios kunigo krūtine ties širdimi. Tolyminis tyrinėjimas parodė, kad kunigas Žebris buvo nuskautas keturiomis kulipkomis, be to ant kaklo buvo užnerta virvė.

Seimyninkės kūną policija surado ant trečiųjų lubų, kur paprastai buvo sudedami skalbimai ir kitos nereikalingos drapanos. Ant Gilmantaitės kaklo rado užvertas net dvi virvi, vieną plonesnę, kitą storesnę. Gilmantaitės lavonas bausiai atrodė: burna pajudavus. Išsyk policija ir daktaras manė, kad ji buvo pašauta į burną, bet paskiaus pasirodė, kad ji žveriskai buvo pasmaugta virvėmis.

Viskas liudyja, kad aukos žverisko nužudymo bausiai kovojo su piktadariais, yra manoma, kad žmogžudžiams užpuolus ant kunigo, jo seimyninkė, bėgo jam į pagalbą. Visur kambariuose ant sienų ir ant grindų kraujo ženklai. Žmogžudžiai pabaigę su kunigu vijosi paskui Gilmantaitę, kuri nuo jų norėjo pasislėpti ant užų, bet nespėjo, ją surado ir užkankino.

Visuose namuose bausi netvarka, viskas išmėtyta išdaryta. Smulkiausi daikteliai apžiūrėti, kai-kurių kambarių net nuo sienų popiera atplėsta.

Tikrai dar nesusekta, kada kun. Žebris ir Gilmantaitė buvo nužudyti. Daktaras apžiūrėjęs nužudytųjų lavonus, palidėjo, kad kūnai turėjo išgulti jau keletą valandų. Tūlas F. Wardas, kuris gyvena netoli klebonijos pasakoja, kad girdėjęs keletą šių vidurnaktįje tiktai neatkreipęs didesnės domos į juos.

Spėjama, kad žmogžudžiai atėjo į kleboniją dar iš vakaro, nes kunigas ir seimyninkė, užklupti žmogžudžių pilnai pasirėdžiusiais. Ant stalo valgomojo kambario rasta indai su valgiais. Jie galėjo klebonijoje prabuti ilgesnį laiką, pakol papildė žmogžudystę ir viską iškratė. Policijai ir visiems žmonėms, kaip New Britain taip ir kitų miestelių, rūpi sužinoti vienas dalykas, butent, koks buvo tikslas žmogžudžių, ko jie ieškojo kun. Žebrio klebonijoje. Kai-kurie apsiėmė, kaip išvartymas visų daiktų, liudyja, kad tai būta paprasto plėšikų, bet randami ir tokių dalykų, kurie parodo, kad žmogžudžių tikslas buvo kitoks. Dauguma iš brangių daiktų palikta, daug-

lyje vietų plėšikų suversti daiktai išmėtyti rodo, kad tiems žmonėms, be pinigų rūpejo dar kitas dalykas, bet kas? Apie tai ligšiol niekas nežino.

Dauguma nužudymo kaltę meta ant „juodrankių“ darbo. Kiti pasakoja apie kokius ten apie kleboniją slankiojančius žmones Zakrastijonas praneša, kad kelias dienas prieš žmogžudystę pas kunigą atėjęs koks ten žmogus, kurio klebonas neįsileido.

Kun. Žebris gaudavo seniau grumuojančių laišku. Viena iš tokių laišku nuo jo reikalauja kelių tūkstančių dolerių.

Kai-kurių iš liūdininkų pasakojimai parodo, kad kun. Žebris ko tai bijojęs, ką tai jautęs. Viešoji vietoj kunigas Žebris sakęs, kad turėjęs nemažai baimės apsilankius pas jį trims stipriems vyrams apie vidurnaktį, kurių kunigas neįsileido į vidų, tik pro langą užklauso ko jie nori. Pasiskę atėjo šliubimti. Bet tarp jų nebuvo meringinkų. Tad kunigas jų neįsileido.

Kun. Žebris su savo parapijiečiais gyveno geriausiai santai-kioj, buvo jų gerbiamas. Nemažai duodavo ir savo pinigų parapijos reikalams. Buvo tokių atsitikimų kad dėjo po kelius tūkstančius į bažnyčios taisyms. Iš parapijonų nieks ant jo nekeršijo, tai čia suprantama, kas kitas jį nužudė.

Kunigo Žebrio nužudymas sujudino viso New Britain gyventojus. Visi rūpinasi, kad būtų su-sekta kas papildė tą baisią žmogžudystę. Miesto majoras skiria 1,000 dolerių tam, kuris suėgų žmogžudžių pėdsakus. Vieno teatro savininkas 100 dolerių ir lietuvis Skritulskis 100 dolerių. Policija uoliai daro tyrinėjimus, liglaikui viskas bus užlaikoma paslaptį, pakol nebus atidengti tikrieji pėdsakai.

Tikimos, kad si bausi žmogžudystė bus atidengta, žmogžudžiai bus sugauti, bet kol kas dar jokių žinių, jokių ženklų nepasisekė surasti.

„ŠAUKIT KO LAUKIATE?“

Nepaprasto narsumo ir didvyriškumo pavyzdį parodė vieno prancūzo pulko šauliai.

Prie Yzero kanalo vokiečiai atakavo prancūzų kareivių pulką, ginantį vieną kanalo tiltą. Kad greičiau pasiektų savo tikslo, vokiečiai pastatė priešakyn prancūzų kareivius pamintus nelaisvėn ir po jų priedanga artinosi prie tilto. Kada prancūzų kareiviai pradėjo šaudyti, pasigirdo balsai.

„Nešaudykite! Tai saviškiai! Šauliai“. Tuojau nutilo šauliai.

Bet tuojau prancūzų nelaisviai suriko: „Šaukit, nežūrekit nieko, už mūsų eina vokiečiai. Mes esame šauliai 11 batalijono, mus vokiečiai pamėnė ir nelaisvė. Šaukite — jie jau arti!“ Išaujo sudundėję šūviai, prancūzų kareiviai ginantieji tiltą su smarkumu užpuolė ant priešų ir jį sumušė, bet laimėjimas nedidžio prancūzų, nes jų šūviai buvo užmūsti ir tie didvyriai, kurie nesibijoję iš savo brolių rankų mirties susilaukti.

TAI NORS DOVANOS.

Tikrai puikias Kalėdų dovanas gavo Anglijos karalius Jurgis nuo vieno indusų maharadžos Gwalioro.

Kalėdų dienoje prie karališkų rūmų privažiavo 47 automobiliai — ligonių pervežimui pritaikinti, 4 automobiliai oficeriams ir 10 automobilių greitos pagalbos. Kada automobiliai įvažiavo į kiemą, karalius išėjo pasigėrėti puikia dovana. Karalius priėmė dovaną ir tuojau ją pavedė karės reikalams, gi indusų maharadžai pasiumė telegramą su padėkavone.

MŪSŲ JAUNIMAS.

SVARBUS PRANEŠIMAS NAUJOMS VYČIŲ KUOPOMS.

Naujos kuopos susitvėrė malonėse kreipties prašyti kuopos numerio pas Finansų raštininkę Oną Kašetaitę, prisijungdami duoklę. Be duoklės numerio gauti negalės.

Niekas kitas iš Centro Valdybos numerio kuopai duoti negali, kaip tik finansų raštininkė. Viena, ji mato ir žino, ar kuopa prisijungė duoklę. Jei prisijungė, tuomet duoda numerį ir įrašo knygon.

Antra, fin. raštininkė žino sekantį No. ir jį paskiria. Gerbiamos kuopos, sekdamos šį pranešimą, apsilenk su nesmagumais, ir sumažins darbą ir bereikalingus iškašius sau ir Centro raštininkei, nes kitaip pasitaiko, jog viens raštininkas duoda No. kuopai tokį, o antras kitokį.

Su tikra pagarba
M. A. Norkūnas,
Centr. pirmin.

PROTOKOLAS.

"Lietuvos Vyčių" Centro bei tautinio susirinkimo, kuris įvyko gruod. 27 d., 1914, išd. M. Juškievičs namuose 129 Melrose st., Brockton, Mass.

Susirinkimas atidarytas 1:25 val. po pietų. Suvažiavo: pirmininkas M. A. Norkūnas, prot. rašt. Al. M. Račkus, finansų rašt. Ona Kašetaitė, išdavininkė M. Juškievičs, ir literatūros komisijos nariai F. Virmauskis ir Jonas J. Ramanauskas.

Visų pirma perskaityta per reito susirinkimo protokolas, kuris vienbalsiai buvo priimtas. Pirmininkas peržiūrėjo "L. Vyčių" Centro knygas. Viskas randasi tvarkoje. Toliau seka Centro Valdybos raportai.

Raportas p. M. A. Norkūno apie čarterį. Nežinomų priežasčių dėlei, iki šiol dar negauta iš "Draugo" spaustuvės konstitucijos, — gi be išverstos angliškono kalbon konstitucijos jokių būdų čarterio gauti negalima; taigi čarterio dalykas turi būti atidėtas tolesniam laikui.

Apie ženklius. Ženklieliai jau gatavi ir galima gauti pas M. A. Norkūną. Jonas J. Ramanauskas praneša, kad aplikacija užpatentavimui "Lietuvos Vyčių" ženklių pasiūsta Washington'an, D. C., Patent Office, ir trumpu laiku tikimasi patentą sulaukti, kuris kainavo \$30.00.

Raportas Al. M. Račkus. Išlaidos "L. Vyčių" Draugijos reikalamus yra sekančios: Už krasos ženkliams agitavimui \$1.93; kelionė iš Worcester, Mass. į Montello, Mass. \$1.80. Viso išlaidų \$3.73. Ant jo meldimo, nutarta išlaidas atlyginti.

Iš literat. komisijos veikimo paaiškėjo, kad atspaudinta 2,000 nariams aplikacijų, kurios bus išsiuntinotos kuopoms. Rinkimas atstovo į

Tautos Tarybą. Perskaityta laiškai ir raportai kitų Centro Valdybos narių, kurie negalėjo pribūti šin susirinkimui. Į kandidatus Tautos Tarybą perstatyti advokatas Juozas Gabrys, kun. F. Kemėsis ir adv. A. A. Šlaikis. Po ilgų svarstymų ir diskusijų vienbalsiai buvo išrinktas atstovauti "Lietuvos Vyčių" pirmoje Tautos Taryboje, adv. A. A. Šlaikis.

Al. M. Račkus įneša, kad atsiteisti su L. R. K. Federacija, bet paaiškėjo, kad kaikiuos kuopos dar tebėra skolingos; taigi nutarta: "Lietuvos Vyčių" kuopos, kurios neatiteis su "L. V." Centru už dviejų mėnesių nuo patalpinimo šio protokolo organan "Drauge", — taps suspensduotos.

Susirinkimas uždarytas 4:35 val. vakare.

Rašt. Al. M. Račkus,

HARTFORD, CONN.

17 d. sausio šv. Kazimiero ir L. Vyčių 6-ta kuopa turėjo metinį susirinkimą. Susirinkimą užvedė sena valdyba po perskaitymų protokolo apsimanė nauja valdyba, kuri buvo išrinkta priešmetiniam susirinkimui. Valdyba dabar tokia: pirm. — A. Kneizis, pagelb. — p. l. A. Valiūnaitė, protokolų rašt. — B. Sarapas, Fin. rašt. — p. l. Stravinskiūtė, išdavininkas — A. Maza-las, išdo globėja p. l. U. Gurk-lūtė, maršalka — A. Tareila, Revizijos kom. — A. Pateckis, A. Kneizis ir P. Belaglovis, knygu-no priežiūrėtojai: K. Tamasiunas, J. Laučka ir p. l. Pateckaitė.

Hartfordo "Vyčių" skaičius vis dauginas. Šiame susirinkime prisirašė 16 naujų narių; iš viso dabar kuopa turi 110 narių. Svarbesni nutarimai padaryti tokie: nutarta surengti prieš gėvenį prakalbas, vaidinti "Nepasisekė Marytei". Šitas veikalėlis rengiamas pastatyti ir-gi prieš gėvenį. Buvo pakeltas klausimas įrengti platformą vasaros laikui, kad pastarajai atėjus būtų kur išėjus pasilinksminti, pašokti ir pažais-ti lietuviškus šokių. A. Tareila žadėjo duoti vietą piknikams rengti. Bet šitas reikalas paliktas vėliau išrišti. Paskui atliktas išlaimėjimas — loterijos. 3 doleriai vertės daiktai laimėjo T. Špilius. Atlygins draugija. Tas išlaimėjimas iš to pareina. Buvo taip susitarta, kad įvesti išlaimėjimą ko nors ir tas narys, kuris per metus atsilankys į susirinkimą 9 kartus gaus tikieta prie išlaimėjimo.

Tarpe mūsų "Vyčių" randasi gan smarkių darbininkų, kurie darbuojasi, kaip tik išgalėdami, nesigaili nei laiko nei išlaidų.

Teatras. North Sides Liet. "Vyčių" kuopa 10 dieną vasario turėjo gražų pasilinksminimą šv. Mykolo par. sve-tainėje. "Vyčių" kuopos ar-tistai atvaidino linksmą komediją "Nesipriešink", kuri, kaip turiniu taip ir atlikimu gerokai publiką palinksmino. Po vaidinimo dainuota, dekle-muota ir prakalbų pasakyta. Viskas pasisekė nebloginai-siai.

MOTERŲ DIRVA.

MOTIEJENĖS BALSAS.

Feljetonas.

Dievuli tu mano, va žiūrėkit, laikau rankose kelius laikraščius ir visuose juodomis didelėmis lyg tarytum jaučio galva, laidėmis parašyta: "moterų dirva", moterims naujienos, moterų žiniai, na ir žinote, brangiausias kumutės, kad tuojaus norėjau bėgti iš džiaugsmo, matote, pas Joniėnė ir ant džiaugsmo išgėrus puskvortę apreikšti jai didžiulį naujieną. Tik stauga smegtelėjo galvon mintis,

kad būtų gal ir negražu, nes kasžin koki tai Kunigunda ar Izabela rašo viename iš laikraščių, kad moterys privalo kokią tai blaivybę platinti. Norėjau skristi pas Petronę, bet ir čia klutis, vakar nuo ryto dar patėmyčiau, kad jos vaikaiš mano vištynčios duris apdaužė, na ir pasakiau jai tiesiai į akis, kad savo spirgius laikytų namie, nes kaip sugausiu, tuojaus kailį išpersiu. Susipykova. Bene pas Motiejų nuveiti, tik iš to senpalaikio maža naudos, pasakys, kad bobų plepalai ir

tiek. Galvoju, kas čia daryti, kaip iš tos nelaimės išeiti ir sugalvoju. Oho, Motiejėnė nekvaile moteris, proto pas ją galvoje geras kaušas. Žiūrėkite, ką aš sugalvoju. Neišaišpykit, nes pasigailėsite, drožiui teisybę į akis, — su-sirauksite. Cit, gal per daug kartšai, reikia atvėsti. Sugalvoju, matote, sugalvoju aš pati Ona Motiejėnė sugalvoju, nagi nusprendžiau, sugalvoju parašyti į laikraštį, net lengviau pasidare, tartum akmuo nuo kritinės nuređėjo. Gal ir juokias nelabieji. Et, trūko, plyšo. Sugalvoju ir rašau, palauk dar nerašau, tik manau rašyti. Vot ir nauja bėda. Rašau, rašysiu, bet kur kam? "Laisvėn" parašyti? Ne. Juk dasizinos, padėkim toki Valerijai ir tuojaus ant viso miesto paskelbs be-die. "Dilegėles" pabriežti bent porą žodžių ir čia keblumas, tenai daugiausiai leidėjas su džentlmonais apie amurus kalba, o man kaip vedusei ir vaikų motynai nepri-tiktų. "Kovon", "Tėvynėn" vis ne gerai, geriaus parašysiu "Draugui" apie savo di-deliausius vargus, jis, kaip iš vardo galima patirti, — yra draugiškas ir neatsisakys ma-nes paklausti.

Taigi, mano miehausios se-sutės, pasakysiu jums visą teisybę. Esni jau nebe pir-mas jaunystos, turin trejetą angeliukų ir vieną vyrą lap-serdoką. Mano vaikučiai ki-tiems pavyzdžiui, kaip nuprau-siu juos nedidėje rytą, tai vi-są savaitėlę džiugina kaimin-kas savo malivatais veide-liais, o ir išmintingi jie — už-girs koki mokytesnį žodį iš mano, arba tėvo lūpų mums besibarant, tuojaus, širdelės, savo prakiliu protu ji karto-ja ir namie, ir ant gatvės ir mokyklon einant. Gudrūs vai-kečiai, net už storą pilvį poli-moną gudresni. Vieną sykį, atmenu, širdelės, kaip šian-dieną, irgiolgių ir mūsų stubą ponas načalnikas ir širdužė-lės jis mano, paskui ji mano vaikučiai. Mano širdis tik tuk-tuk-tuk, tik neapalpau, turėjau, širdelės, užpylus ant šaknių karčiosios, tai smakšt ir išgėriau stiklėlį — lengviau pasidare ir drąsiai jau klau-siu bumbizo nevidono: "Ko tu nori?" O jis: "Kep jūr čil-dren in, ju polaks". "Koki aš čia tau palokė, matai, kad lietuvi", prišokau prie jo, bet jis tik nusisplovė ir marš pro duris. Keliauk sau sveikas.

Vaidučiai mano nusigande drebė, daviau jiems nuo šak-nių, net apsilaižė nabagėliai. Ir taip, va, vargas, nelaimės ir bėdos, nėra kada atsidvėsti. O čia stubą išvalyk, jau kas-dieną nei nemanyk apie klin-kius, gerai kad per savaitę du sykiu pabrūki aslą, ne Lietu-va čia, ne molinės grindys, ne tiek daug ir dulkų susidaro. Žmogelis betriusdamas apie stubą ir pasaulio grožybų ne-galėtų pamatyti. Šiandieną kviečiau Petronę, ryt Baltru-vienę, ant muvinpikėjų nu-bėgi, taip dienelės ir prabėga.

Vargas mums sesutės, ge-rai kad yra tos arielkutės, bei byriuko, tai sielvartėliui širdelės suspaudžius, pamirkai jį skystimėliu pro akis ir nela-basis išgaruoja.

Na ir kam-gi tau, širdelė, vargti — klausinėju kumutės, turi-gi, širdelė, vyrą, tegul jis ir vargsta. Gerai pasakyti vyrą, lengva tas žodis ištarti, o pagyvenktus vyrų — pama-tysi kokie piragai, ateina iš darbo, pastatau jam barščų ant stalo, mėsos šmōtą pade-ju ir sakau "springk seni", o jis vietoje dėkingumo prade-da išmetinėti, tai barščiai šal-pai, tai mėsa nedavimus. Ap-mauda ant širdies gula. Ne-supranta nenaudelis, kad ne-galiu-gi aš prie pečiaus visą

dienelę vepsoti. Ir mano du-šėlė nori pailsio, žviesesnės valandėlės.

Ir taip diena iš dienos, šir-delės, vargstu ant šio pasau-lio, kėnčiu didžiausias nelai-mės. Kitą dieną, kaip apma-stau apie moterų skurdą, taip kartu pasidaro, kad ir karčio-sios užgėrus, tas nelabasis kartumas nepranyksta.

Nusiraminau šiek-tiek, tik viena nelaimė, rodosi ten ir gražiai rašoma ir teisingai pa-sakojama, negaliu visko su-muoti. Skaitau skaitau ir nedaskaitau. Parašytų ten, kaip su kaiminkomis susitai-kinti, kaip vaikus geriaus, šir-delės, išmokinus, kaip vyrą su valgiu patenkinti, tai būtų pui ku ir naktimis nemiegočiau, — vis skaitėčiau.

Motiejėnė.

MERGINA DIDVYRĖ.

Auvrechy yra nedidelis mie-stelis, priskaitantis 400 gy-ventojų ir gulintis Oise pro-vincijoje, Prancūzijoje.

Ramiai sau gyvena šio mie-stelio gyventojai, neįtardė ka-ris sunkenybių, gal ilgai jiems nebūtų tekę pastebėti priešo kariuomenės, kad ne pakly-dęs prūsų kareivių pulkas, kuris ieškodamas priešo pa-kluvo į šias apielinkes. 50 vokiečių kareivių, vieną rytą, jojo per Auvrechy miestelį. Gyventojai miegojo ir nepa-stebėjo neprasytų svečių apsi-alkymo.

Ūmai kareiviai sulaukė savo arklis, iš vienos prastutės grintelės išbėgo lauk jaunutė mergaitė, kuri pastebėjus ka-reivius, pušigandus nemirskė-dama stebėjosi jais.

Vienas iš raitelių prijojos prie mergaitės ir prikišęs prie jos krūtines durtuvą užklau-sė prancūziškai:

"Ar nėra čia kur nors pran-cūzų kareivių?"

"Jau ilgas laikas, kaip jų nemačiau", drąsiai sako mer-gaitė.

"Ištikrųjį, taip".

"Tikrai taip".

Linksmi kareiviai joja pir-myn. Jiems ir galvon neatė-jo, kad kaimyniškoj farmoj randasi keli desėtkai pran-cūzų kareivių:

Prajudami pro kiemą tos farmos pastebėjo vokiečiai nemažai vežimų prikrautų šie-no ir kluno atvirus duris.

"Būtų gerai čia truputėlį atvėsti ir arklus pašerti", sako vienas iš kareivių virši-ninkui.

Viršininkas pamastęs va-landėlę sutiko ir vokiečių ka-reivių pulkas apsisistojo. Nespė jo dar jie nusėsti nuo arklų, kaip pasigirdo šūviai ir kele-tas vokiečių krito. Nusigan-dę vokiečiai tuojaus pasidavė prancūzams, bet kada paste-bėjo, kada pastarųjų buvo kur kas mažiau, — nuraudo.

Apie prancūzų kareivių ap-sistojimą gerai žinojo Auvre-chy miestelio gyventojai, žino-ją ir toji mergaitė, bet tėvy-nės ir savo kareivių meilė per-galėjo ir baime.

ATSISAUKIMAS Į MOTERIS!

A. L. R. K. M. S. III kuopa laikė mėnesinį susirinkimą. 14 d. vasario, nutarė įvykdyti kur-sus, k. a.: siuvimo, skaitliavimo, mezgimo ir išsiuvinėjimo. Taigi kviečiame, kad moterys daugiau atkreiptų atydą į tą prakilių užmąymą, nes kiekvienai yra proga lavintis. Kursai atsidaro 22 d. vasario, panedėlyje pra-džia 7:30 v. Apveizdos Dievo par. mokykloje. Paprastai bus du sykiu savaitėje. Penedėliais bus mokinama mezgimo ir iš-siuvinėjimo, utarninkais — siu-vimo ir skaitliavimo.

Kviečiame narys ir pašalines, narėms uždyka, o pašalinėms 5c. vakara.

Norinėioms mokintis, kiek-vienai materialiai yra prieina-ma.

Kviečia Valdyba.

BLAIVYBĖS DIRVA.

SVARBUS KLAUSIMAS.

Kiekvienas Filantropas, ar-ba žmonijos užtarėjas ir soci-jalis reformatorius — atitaisy-tojas skaito savo pirmiausių tikslu, kad jis galėtų praša-linti iš pasaulio visas netvar-kas trumpame laike, jei jo rankose būtų valdžia. Yra daug visokių sumanymų šian-dien tviriamų draugijų, są-jungų, susivienijimų, darbi-ninkų unijų ir teorijų, kurios visos stengiasi sugrąžinti prie-tikros ramybės neramią žmo-niją. Didysis klausimas dar-bininkų ir kapitalistų, vargšų ir kriminalų, ligų ir neturto, apie viską galvojama. Nė vienas neliakti nepaliečiamas. Bet užvis svarbiausias klausi-mas, su kuriuo galima būtų ki-tus visus lengviausiai išrišti, yra mažiausiai svarstomas, tai yra svaigalų klausimas. Rev. Father Gwynne, S. J. Catholic Abstainer.

BLAIVYBĖS VIESBUTIS.

Nesenai pradėjo pasaulis girti p. Albertą K. Smiley, pla-čiai žinomą advokatą tarptau-tinės taikos, kaip bičiulį nu-puolusių tautų, ir įsteigėją įtekmingų Mahonko Konfe-rencijų. Čia Redlance, kame rašau šį straipsnį, jis buvo la-bai mylimas, nevien del pa-gražinimo Viešojo Sodno va-dinamo Canyon Crest Park ir duosnaus apdovanojimo kny-gyno, bet kaip draugas malonaus mandagumo, reto šir-dingumo, doro maldumo, ir at-sižymėjusios malonios dvasios. Jis buvo mūsų pirmuo-ju ukėsu, veikliu kiekvieno-darbe, o jo pagyrimas yra visuomet ant lūpų visų žmonių, ne del jo turty, ir ne-tiek del jo pasišventimo vie-

Seka ant 3 pusl.

tuvius, jeigu jau sutikti su "so-cijalistais"? Dažnai tie judamie-ji paveikslai yra nesvarūs, demo-struojantys. Bet ir jų reikalau-dami "socijalistai" apjuodino savo brolius.

L-tis.

JERSEY CITY, N. J.

Užsidėjus katalikiškai draugi-jai Šūnų ir Dukterų po globa M. Švenčiausios prie jos pradėjo glausties vyrai ir moters ir ne-trukus draugija labai sustvirtė.

Prišingi gaivalai pirma darbavo-si, kad atitraukti žmones nuo šitos draugijos, o dabar savo šlamtuose pradėjo juodinti, kaip draugiją, taip ir pavienias ypa-tas, pramanydami didžiausias nesąmones. Taip besikarštinuo-jantiems mūsų cicilikams, kai-kurie rimtesnėji vietiniai lietu-viai paklauso šalto vandens, tik vis ne per daug. Gal ateityje surasi-me geresnių vaistų, kada mūsų tarpe išnyks nesusiipratimai ir vaidai, o įvyks vienybė ir mei-lė, tasyk neprilips prie mūsų purvini vadai ir nedrums mūsų gyvenimo. Tai pradėkime, vyrai ir moterys, rimtai darbuotis. Pa-darykime mūsų draugijos susi-rinkimus pavyzdiniais, kūny-kime svarbius sumanymus, o ne paaisykime į pavardžiavimus. Mūsų padangė jau pradėda blai-vėti.

A. 2.

PHILADELPHIA, PA.

Svento Jurgio parapijoje, 10 d. sausio, dr-stė šv. Juozapo vys-kupo turėjo metinį susirinkimą. Draugystės reikalų posėdžiuose nieko ypatingo neatsiliko. Bet į ypatiską p. Mokevičiaus, drau-gystės nario atsisaukimą, kad draugystė, atsižvelgdama į jo vargingą padėjimą ir negalėji-mą atsilginti užtiktos skolos, taip-pat ir mėnesinės mokesnies neįbranktų jo iš savo tarpo. J. Balinskas, protokolų raštininkas, aiškiais žodžiais nupiešė susi-rinkusiems nariams Miekevičiaus padėjimą. Tada nariai sutiko pa-liuosuoti nuo skolos ir mėnesinių mokesnių ir dar sušelpė pavargė-lį, pasikirdami 5 dolerius iš drau-gystės kasos, o pakolectavus per narius surinkta 8 doleriai 96

šiemis labdarinigiems darbams, kiek del jo malonaus pobūdžio ir maloningo asmeniškumo... kuomet sumanė pastatyti vieš-būtį Mohonke, kuris turėjo ūmai tapti atsižymėjusiu, ne-skyrė jame jokios vietos par-davinėjimui svaigalų. Vieš-bučio priveizdėtojai gązdino, buk tas viešbutis subankrutys-ias ūmai be svaigalų. Bet jo-kie pakurstymai neįstengė iš-ninky unijų ir teorijų, kurios visos stengiasi sugrąžinti prie-tikros ramybės neramią žmo-niją. Didysis klausimas dar-bininkų ir kapitalistų, vargšų ir kriminalų, ligų ir neturto, apie viską galvojama. Nė vienas neliakti nepaliečiamas. Bet užvis svarbiausias klausi-mas, su kuriuo galima būtų ki-tus visus lengviausiai išrišti, yra mažiausiai svarstomas, tai yra svaigalų klausimas. Rev. Father Gwynne, S. J. Catholic Abstainer.

ISIDĖJO GALVON.

Miesto vadinamo Columbus laikraštis vadinamas "Dis-patch" praneša, kad tulas žmogus, begerdamas stiklėlį degtinės, užliejo ant smuklės stalo kelis lašus. Svaigalų pardavėjas (bartenderis), tai pamatęs, barė žmogų, sąkyda-mas "degtinė nuplinkina palie-tūrą nuo medžio skumo." Kitas žmogus, tai girdėda-mas, išėjo iš smuklės masty-damas, ką turi padaryti deg-tinė žmogaus pilviui, jei ji nu-plinkina palietūrą nuo stalo?" Catholic Abstainer.

kokią galę turi abelnaš žmo-gaus apsišvietimas. Aiškino taip-pat, kad apsiėti kartais kai-kurie panaudoja ir blogiems tik-slams, ypatingai turto užgrobi-mui ir išnaudojimui mažiau apei-švėtusių. Labai aiškiai nupiešė mūsų "cicilikų" aklumą, kurie perskaitę porą "cicilikų" brošūrėlių, mano esą didžiausiais moksliniais, niekina tikė-jimą, keikia Dievą ir neapken-čia visko, kas yra švaraus ir doro.

Antras kalbėjo p. J. Kaupas. Tas savo komišku išreiškimo bū-ru pridarė daug juokų, kas publi-kai didžiai patiko. Aiškino iš kur pirmiausiai pradėjo kilti ei-lizacija ir kad žrikščionybė buvo ir yra civilizacijos didžiau-sia platintoja. Mūsų gi "cicili-kėliai", primedami katalikams tamsybę, yra didžiausiais eivi-lizacijos (ir patys savęs) prie-šais. Buvo bepradėdas aiškinti "cicilikų" laikraščių vartę, bet po tam sako: "Apie laikra-ščių turinio vertę nėra reikalo, re-gias, nei kalbėti. Perskaitykite tik, gerbiamieji, vieną iš juose talpinamų pagarsinimų, kame jie ieško apsišvietimui "apsiėstų" merginų... bent kuriems me-tams, o jau supasite ir apie vi-są vertę tokio laikraščio". Pratarpiauose buvo deklamacijos. Deklamavo vietinis vargoninik-as P. P. Bojanaukas ir Se-beckis-

Abelnai prakalbos žmonėms patiko. Visi, išskyrus keliają "raudonakalių", buvo pilnai pa-tenkinti. Prakalboms užsibaigus užgriežė muzika ir prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi iki vėlybai nakties.

Sv. Antano draugystės pasis-kyrus "Drauga" organu tikisi daugiau veikti apšvietos srityje. Patartina ir kitoms draugystėms neatsilikti.

P. M. Svečias.

BALTIMORE, MD.

Baltimoričiai stropiai rengiasi apveikšioti Lietuvų dieną, 4 kovo.

A. R.

SO. BOSTON, MASS.

Kelėta mėnesių atgal pradėju-si gyvuoti "L. Vyčių" kuopa jau kai-ką nuveikia. Nesenai su-rengė vakarą su vaidinimu. Vaidino "Nastutę", visai gerai nu-sėkė, net pelno nemažai turėta. Dabar "Vyčiai" rengia kitą va-karą, ketina vaidinti "Katrėn-tės Gintarai". Maža to, kad ren-gia vakarus, dabar "Vyčiai" sumanė įvesti mokinimosi skai-tyti ir rašyti pamokas. Šitas už-manymas labai naudingas ir ver-tas inkūnyti.

Vytis.

LAWRENCE, MASS.

Šią žiemą teko aplankyti ke-lėtą lietuviškų vakarų. Aprašyti juos neteko, mat, rašant į laik-raštį turi visus išgirti, o jei nu-teisi sulyg sąžinės, žinok, žnai-ravimų neišsilenksi.

Sausio 30 d. "Birutės" klin-bas surengė vakarą su vaidini-mu. Net gaila, kaip pamatai bai-liu lietuvišką "aktorių-aktore"

RUBLIAI RUBLIAI

Neužmiršk savo giminių tėvynė. Kiekvie-nas doleris jiems dabar nusiustas bus labai mielai jų priimtas. Atsimink, kad giminės anoj pasėj vandėno labai reikalingi pagelbos taigi jūsų pridėrystė jiems padėti.

Mes gvarantuojame kad jūsų pinigai bus nusiusti tam asmeniui, kuriam siūsite ir be ma-žiausio užtrukimo. Mūsų susiršimai su Rusijos bankais leidžia mums taip padaryti.

Prieš siuntimą pinigų pasiklausk mūsų apie kainas, nes rubliai dabar pigesni, neg kad pir-miau jie buvo.

Visada siusk savo pinigus per seną ištikimą.

STATE BANK

Ashland Ave. Kampas 47/05 gatv.

Chicago, Ill.

Seniausia, didžiausia ir stipriausia banka vakaruose nuo Stock Yards.

SIS TAS.

SIS TAS

Paskutinioje savaitėje tautininkai laikė kvotimus ar jie supranta ką nors apie klerikalizmą ar ne. Pasirodė, kad jų makaulėse tebeplepa toji pati marmalinė, ką ir pirma, o per tai nei kvotimų nei kvotimų. "Vienybė Lietuvių" ir "Lietuva" nusprendė, pirštu parodė, kad "Draugas", tai... klerikalų laikraštis! Kaip tai nebūt keista, bet visvien reikia pripažinti, kad mūs tautininkai yra analfabetai, jei neįstengia perskaityti "Draugo" antgalvio. Jei mokėtų skaityti, tai, be abejo, patvirtintų, kad "Draugas" yra "katalikų laikraštis".

Pavyzdys, kaip "Vien. Lietuvių" išaiškino kas tai yra klerikalas. Anot jos, klerikalas yra kiekvienas, kuris klausia kunigo. O kuris kunigo neklausia, tas yra katalikas. Or, dabar ir išaiškino, kodel triukšmų kėlimo seime, New Yorke, p. Česna, socialistas, pasisakė esąs kataliku. Jis kunigų neklausia!

"Lietuva", aiškina, kad "klerikalas" vardas yra taip pat geras, kaip kad "tautininkas" ir net "socialistas". Well, jei klerikalas vardas taip pat geras, kodel gi "Lietuva" jo nesisavina, o kitiems vis primeta? Matyt, kad nėra toks geras, jei nuo jo iš tolo purtosi.

Del šventos ramybės suraskime kur dingo katalikai! Visi jaučia ir sutinka, kad pas mus katalikų didžiūna, o vienok jų kaip nėra taip ner. Yra "klerikalai", "tautininkai", "socialistai", o "katalikai", nei katalikų veikimo kaip nesimato, taip nesimato. Toks bent įspūdis lieka perskačius tautininkų laikraštį.

Pasirodo, kad Lietuvos pirmieji nemažesni pėkštukai už mūsų tautininkus: kovoja už tą patį principą, kad mažuma turi viešpatauti ant didžumos.

"Tautiškojo" susivienijimo kuopos perka "Šakės" šerius! Tegū tautininkai ant tolesnio laiko nesisiausia, jei jiems primetama "Šakės" dvasia.

Sykiu su "Tėvynės" dvasia ir padorumu, nyksta ir Lietuvių Daktarų draugija. Nepataikė sau organą apsirinkti!

Tautininkai ir socialistai ginčijasi del laikraščių kalbos svarumo. Pastebėjau ir aš šitą: visi jų privesti nešvarūs žodžiai paimti iš tautininkų, tautininkų ir socialistų laikraščių. O vienok jų miniuose laikraščiuose nuolat figūruoja "Draugo" vardas. Susimildami, nemišykite jo į savo nešvarų būrį.

Pužas.

Ap-č-č ap-č-č ap-č-č, ak tu nelabasis! Vot prilipo "Naujienu" pykės syvai, nei su peiliu nenukrapštai. Cik-čik, cik-čik, druska pipirus kapačia. Tikrai čia bus klerikaliskas apsiereikšimas.

Ir vėl stebuklai pas socialistus. Mass. valstijos vieno miestuko šv. Kazimiero draugija ir L. S. S. kuopa bendrai suvienytos "šventabyliais" jausmais pasikvietė "Keleivio" redaktorių ir pusantros valandos garbinio socializmo ir socializmo naująjį šventąjį Kaziuką. Tik klausimas kam jį šventuoju pavadino, juk socialistai ir šventuosius netiki. Ar nebus čia koks tik stebuklas?

"Ar nesakiau jums, kad Basanavičius ir kunigas virsta" džiaugiasi "Laisvė", žiūrėkit, mano žodis ir išsipildė, Basanavičius sykiu su kunigais žada nukentėjusius nuo karės gelbėti, o socialistams Amerikos anei sulūžusio grašio nežada. Juk tikras žmogžudis tas lietuvių tautos tėvukas. Ar ne tiesa? Kaip jūs manot?

Vienas lietuvių mėnesinių žurnalių ir šiksnosparnių pakritikavo. Stebėtinas dalykas, kaip to žurnalo redaktorius galėjo naktį šiksnosparni žiūrėti, turbūt netoli kur nuo šiksnosparnių viešpatijos apsigyveno.

"Tverkit Yčą, griebkit Yčą, karkit Yčą, piauikit Yčą, muškite, peškite, rėkkit, bliukite ir vis apie Yčą", tai naujas o-balsis žymios dalies amerikoniškos lietuvių spaudos. Turbūt nabagėliai labai gailisi, kad Yčas išsiųsoes dirba Lietuvos naudai, ir nepasiklausia jų patarimo del socializmo išvaizdos 1915 metais.

Koks skirtumas tarp paprastos davatkos ir pirmieviškos? Pirmoji poterėlius dieną ir naktį beria, o antroji pastaba apie nelabuosius kunigėlius neria.

"Kova" sako, kad tik socializmas įves tikrą blaivybę. Pažinojau, tiesa, keletą socialistų, kurie blaivybę saliuose šiaurės ir anapus baro platinę, bet tų visgi neužteks, kad visą degtinę išmaukius. Ar tik nemanoma pati "Kova" fabrikuoti tokius kovotojus. Nors sunkus darbas, visi prie ištvermės gali nusikelti.

18 gatvė Chicagoj tirstai priaugus socializmo garbintojų, skelbia draugai ir kairioje ir dešinioje gatvės pusėse apie naujas gadynes ir besikaršiuodami nejuokiomis sueina visi į kartinį namą ir prie baro išmaukia du "byru" dvi "brandi" už kovos linksmybės.

Jonai, mačiau šiandieną kunigą! Salin nuo manes, nes jaučiu, kad tavo drapanos tuoj pasidarė klerikaliskės. Palauk Jonai, aš jį mačiau ant paveiklo, tai buvo kun. Micevičia. O tai kas kita. Sveikas drauge.

"Ar socialistai griaua katalikų tikėjimą? Visai ne. Jie nori tikrai bažnyčias paversti į klubus, kuriose vietoj Dievo pastatytų Markso paveikslą prisakytų visiems vieniems, kad tai tikras dievukas ir kalbėdamai Džia-Bambos spyčius arba "Šakės" Bimbos garsindami pamokslus įvestų naują tikėjimą. Kur gi čia griovimas. Tai tik pagerinimas.

Pavasaris! Pegazas jau pradeda prunksti. Poetai už balno! ir drožkit ant Parnaso atiduoti garbę dievaitėi Mūzai ir ingiję inkvėpimo pasisūkit nors po svarinį pundeį eilių ir lietuviškų laikraščių redaktorius. Baisiai poezijos truksta. Prie darbo gerbiamej!

Pabrunkiai ranka — burbulas ir nebėra, bet kaip tik žmogus nekratykis ir nevarytis, kaip atsiduoda taip atsiduoda "Naujienu" pykorus nečystos dviasios kepsniu. Tūli mano, kad jis vietoj tabako vartoja Ožio Mikitono "bzdurstvas".

Burbulas.

CHICAGOS LIETUVIAI! Teisėjas Harry Olson'as, žymus Amerikos veikėjas. Rinkite jį mies to majorus p. OLSONA, nes tai vienatinis kandidatas, iš kurio Chicago miestas galėtų susilaukti visų svarbių ir reikalingų reformų. Tai vyras teisingas, praklaus, gabus ir darbštus. Jam esant miesto galva, galime tikėtis, jog įstatymai bus pildomi.

CHICAGOJE.

Sužeista lietuvis. 8 dieną vasario Palmer House viešajame sūnkiu elevatoriaus sužeistas lietuvis F. Baltušis. Nelaimė įvykusi iš užvaizdos kaltės. Jisai paliepė Baltušini ką tai pataisyti apačioje elevatoriaus. Tuo tarpu tam nusileidus, buvo paleistas elevatorius ir smarkiai Baltušis sužeidė.

Muzėjus Chicagoj. Pavasario laiku žadama Chicagoj statyti naujas muzėjus "Field Museum of Natural History". Muzėjus bus labai didelis ir išlaidos jo pastatymui sieks arti 1,110,000 dol. Laukiama tik atsilisiant oro, tada skubiai prasidės darbas. Galima tikėtis, kad Chicago bedarbių armija didžiai sumažės.

Lietuviai republikonai. Šv. Jurgio parapijos svetainėje 9 dieną vasario atsisbuvo republikonų susirinkimas. Susirinkimo vedėju buvo išrinktas J. Jonaitis. Kalbėjo keletas žymesnių Chicago lietuvių. Apie republikonų partiją kalbėjo p. p. S. P. Tananavičius, J. Skinderis, ir A. Byanskas.

Bedarbiams pagelbėjus. Chicago miesto majoras išleido atsisaukimą į gyventojus, ragindamas sumesti miesto bedarbiams apie 500,000 dolerių. Gyventojai tam sumanymui pritaria ir tikisi, kad greitai tik pinigai gali būti sudėti, taikiai dračiai abejojama, ar tas palengvins bedarbių padėjimą. Vieton aukavimo pinigų Chicago laikraščiai pataria surasti bedarbiams darbą.

Stebuklingas apsiereikšimas. Šv. Leono bažnyčioj, kuri randasi prie 78 ir Emerald gatvių, atsitiko nepaprastas reginys, kaip praneša vietinė spauda. Laikė pakėlimo, laikant mišias pasirodė daugumai mel džiandųjų Jėzaus paveikslas pavydale baltas kūdikėlis rūbais parėdyto ir su aukšniu vainiku ant galvos. Visi, kuriems teko tas reginys pastebėti pasirašė po išpažinimu, kuris pasiūstas Chicago miesto augštesnei katalikų valdžiai.

Policijanų Chicagoj esama gerų. Viename Chicago angliškų laikraščių rašoma, kad prakilus vienas iš naudingiausių Chicago policijanų atsisako nuo tarnystės. Metus pildė pareigas policijanto ir per tą laiką negėrė svaigalų, neėmė kyšių, ir dar viso gero delei pagavo keletą žymių piktadarių. Priežastis pasitraukimo — nesvėikata.

Chicago universitete japonų paskaita. Vasario 1 dieną Chicago universiteto rūmuose laikė paskaitą garsus japonų Tokio universiteto profesorius Masaharu Anesak. Paskaita palietė daug žymių dalykų iš dailės, srities ir t. p. Moterims profesorius užmetė, kas jos eina atgal, nes jų pabrėžtos atsižymi senų amžių skoniui ir forma.

Bedarbių parodos. Chicagoje bedarbių tūkstančiai, ir jie, kad apsvačius savo reikalus turi sau pavestus rūtas Hull Hause, prižiūrinus žinomos filantropistės p-os J. Addams. Nepersemai susirinkę tame name bedarbiai, inkaitinti anarchistų kalbomis, betvarkiai pasirodė ant miesto gatvių neklausydami patarimų p-os Addams, kuriai net kalbėti nedavė. Priešai panašų institutų, džiaugėsi, kad p-ni Addams nebeleis toliaus Hull Hause kalbėti visokiems anarchistams, bet apsvyrlė. Ši moteris atsakė ant visų užlaikė tik pinigai gali būti sudėti, taikiai dračiai abejojama, ar tas palengvins bedarbių padėjimą. Vieton aukavimo pinigų Chicago laikraščiai pataria surasti bedarbiams darbą.

Ar socialistai griaua tikėjimą? Tokioje temoje atsisbuvo diskusijos ties 18 gatvė. Visas įspūdis iš tų diskusijų toks, kad socialistai begalo daug moka kalbėti ir pasigirti svetimais nuopelnais. Kalbėta apie kunigus ir jų draugus, bet apie tikėjimo dalykus tai kaip ir nieko. Jeigu socialistai ir visados diskusijas taip veda, kaip 3. d. sausio, tai ištikrųjų jų galima pasigailėti, nes po tokių diskusijų gali galvoje suirti.

"TAUTOS FONDO" REIKALAI.

AUKOS TAUTOS FONDUI.

Waterbury, Conn.
Lietuvių Dienoje laike pamaldy šv. Juozapo bažnyčioje aukoję:
Po \$2.00: A. Dronaitis, P. Gudis, J. Pranulis, J. Leonas, K. Igars, L. Juodaitis.
Po \$1.00: N. Brievis, K. Dapkus, M. Dugnis, J. Meškauskas, J. Batvinis, S. Norkus, J. Valuskas, A. Branicis, M. Griškauskienė, M. Daugirdaitė, K. Aukaitis, O. Bauzeris, M. Cipurienė, K. Kavaliauskienė, E. Dudaite, B. Naršaitė, A. Žilinskaitė.
Po \$0.50: M. Vaitkunienė, M. Uršukauskienė, B. Aputis, P. Smilgus, K. Karinauskas, S. Makauskas, J. Gorziukauskas.
Smulkesnių aukų labu \$34.96
Aukos: Teatro Dr-jos kolekto-riams aukoję:
Ona Čibirkiūtė \$1.50
M. Mačiūtė \$1.00
Po \$0.50: Jonas Makauskas, A. Barneckis, T. Kisilevičienė.
Smulkesnių aukų labu \$4.10
Šv. Juozapo Brolijos Dr-jos ko-lectorai surinko:
Vincas Ramatauskas \$3.00
Po \$2.00: Kazys Matusevičius, Marcelis Andriukaitis.
Po \$1.00: B. Jurevičius, A. Jurevičius, F. Tamošaitis, T. Marcinaitis, A. Balanda, J. Valuskas, K. Gutauskas, O. Janarauskaitė, E. Kazemienė.
Po \$0.50: J. Rikteraitis, S. Kazlauskas, A. Valuskas, P. Kevinas, O. Ramanauskas, J. Urbstonaitis, J. Andriukaitis, P. Dorekševičius.
Smulkesnių aukų labu \$24.10
S. S. Vardo Jėzaus Dr-jos kolekto-riai surinko:
Jonas Dobilaitis \$2.00
Po \$1.00: V. Šveiteris, L. Paulius, Jonas Skinkis, Ignatas Izidorius, D. Peckauskaitė, Jurgis Šliauzis, J. Olšauskas, J. Venclovas.
Po \$0.50: M. Valintius, K. Labašauskas, J. Šelkas, T. Rimkūnaitis, A. Rimkūnaitis, M. Budrevičius, M. Zukauskas, J. Kinta, A. Savickas, M. Karbauskienė, J. Dunauskis, A. Palka, K. Burneikis, V. Šekaitis.
Smulkesnių aukų labu \$24.15
Pilnųjų Blaivininkų 1 kuopos kolekto-riai surinko:
S. Bandzevičius \$2.05
J. Antanavičius \$1.50
Po \$1.00: A. E. Petrauskaitė, K. Jurevičius, J. Baltrušaitis, A. Rabinas, J. Šipionis, J. Bandzevičius.
Po \$0.50: S. Lukoševičius, J. Kliušinskas, M. Butrinienė.
Smulkesnių aukų labu \$19.15
Šv. Juozapo Dr-jos kolekto-riai surinko:
Rože Daugirdaitė \$5.00
Jonas S. Romanaukas \$1.50
Po \$1.00: A. Daugirdaitė, J. Vaidynas, P. Sandauskas, J. Balčiūnas, V. Valkuvickas, B. Vidunas, J. Vidunaitis, F. Vitkus.
Po \$0.50: V. Burneika, R. Norbutienė, Uršulė Rudzevičiūtė, Jonas Virbilia, A. Kiudula.
Smulkesnių aukų labu \$18.87
"Aidas" Teatro Dr-jos kolekto-riai surinko:
Po \$1.00: M. Skaladžiūnaitė, J. Cepinas, M. Aukšteinis, M. Ulinskienė, K. Kučauskas, J. Opavičius.
Po \$0.50: T. Mikutis, J. Plekaitis, A. Kasnauskienė, D. Vaitonis, J. Jasinskas, J. Segevičius.
Smulkesnių aukų labu \$11.45
Šv. Kazimiero Dr-jos kolekto-riai surinko:
Po \$1.00: J. Marchkus, J. Nemura, A. Laurinaitis, A. Valaitis, J. Matulius, B. Aputis, S. Aputis.
Po \$0.50: A. Kanneckis, V. Dvileckis, J. Romanaukas, J. Šimanas.
Smulkesnių aukų labu \$11.80
Šv. Petro ir Povilo Dr-jos kolekto-riai surinko:
N. P. Zelvis \$2.00
Po \$1.00: M. Kriminaitis, P. Padvaraitis, B. J. Buškus, P. Muleckis, J. P. Vasilaukas.
Po \$0.50: M. Alita, J. Prosevičius, K. Skokukas, J. Vaitkus, J. Urba, Ona Petrauskienė, A. Gribinas.
Smulkesnių aukų labu \$12.50
Šv. Jurgio Dr-jos kolekto-riai surinko:
Po \$1.00: P. Valunas, K. Pranulis, K. Burba, J. Andr.
Po \$0.50: P. Puodžiūnas, S. Tolius.
Smulkesnių aukų labu \$7.50
(Vardus aukavusių mažiau 50 c.

visur apleidžiam).

Viso is Waterbury, Conn. surink-
ta \$205.58
(Apart kolekto bažnyčioje, toms dienomis prisiūsta \$137.62).
Brockton, Mass. (prisiūsta Brock-
tono T. Kom.)
Po \$1.00: K. Krigas K. Čemulevičius, J. Maseckis, A. Rupeika, J. Dusevičius, A. Samukaitė, A. Kancevičius.
Po \$0.50: J. Kušleika, K. Gelžinis, J. Bučinskis, P. Kubilius, A. Mungis, J. Vickaitė, P. Kalikaukas, V. Radvilaitė, A. Pauzaitė, N. Čemulevičius.
Su smulkesnėmis aukomis, atėmus išlaidas už plakatus \$2.70, is Brockton, Mass. \$14.33.

Youngstown, Ohio. ir aplinkines miestelias
E. M. Hubbell, \$25.00
Myers Moranz 25.00
The Youngstown Macaroni Co. 15.00
The Rorer Brewing Co. 10.00
The Smith Brewing Co. 10.00
Po \$0.50: J. Mitchellis, J. Silingas.
Po \$0.50: S. Becka, J. Gallapher Co., Kuhn's Plumbing Co., John Brenner Jewelry Co., Otto Nouwejer, Hotel Antler, The Union Realty Co., Ant. Januska, The Dallas Saving Trust Co., Mr. Grimes lafe, J. G. Wascak, W. R. Graham, The E. End Furniture Co., Dr. M. V. Cunningham, The W. D. Jones Co., Commercial National Ban, Mahoning Bottling Works, The United Printing Co., The Vindicator.
Po \$3.00: P. Petkunaitė, J. Sabauskas, V. Zalis, Schwarz & Klein, P. Bakana, The Double Stars Co., G. H. Webster Electric Co., Dicha Coul. W. Williams Co., J. J. Scamowas, The Jahrling Rayner Piano Co.
Mot. Barstinskas \$2.80
Po \$2.50: Petr. Bukana, Kaz. Stupkevičius.
Jon. Kasparavičius 2.40
Po \$2.00: Kun. Vinc. Vilkuaitis, J. Tamulionis, J. Povilionis, T. Širėika, P. Šubonis, A. Markauskas, N. Skatikas, J. Rudginskas, M. Karšulis, J. Albrechtas, K. Aurila, J. Danta, Ant. Petriškis, J. Andriulinas, G. Johnson, Smith Crawford, S. Konstantinavičius, National Restaurant, R. D. Moore, Youngstown Cigar Co., A. Luszer, J. Brody & Cons. Frank Slag, Pov. Palsūnas, W. M. Gaskeen.
Stan. Druškauskas 1.75
Po \$1.50: P. Petkunas, K. Rombauskas, J. Kapturaukas, M. Šubonis, J. Petkunas, S. Rakickas, J. Trepočka.
Po \$1.00: J. Mažeika, J. Paliulis, K. Pranis, A. Venckus, V. Konstantinavičius, K. Andriekauskas, B. Griškauskienė, J. Brody, J. Soročka, J. Janulevičius, T. Rasinavičiūtė, J. Kodius, M. Lukoševičius, A. Švedas, J. Zinkevičius, S. Kirikinas, F. Kalada, K. Kučinskienė, M. Akso-maitienė, A. Januska, J. Grudis, J. Lukošaitis, V. Šileika, Pov. Palsūnas, A. Balčiūnas, A. Masulis, A. Rakickas, V. Pajaujis, S. Konstantinavičius, J. Rakickas, M. Dorekševičius, M. Vilkevičius, D. Smilgis, J. Petruševičius, M. Bagdonas, J. Židelis, J. Kuparaitis, J. Ramanauskis, J. Aleknavičius, J. Miglinas, Youngstown Employment Agency, & A. Rosenblum, Youngs Bottle Exchange.
Po \$0.50: A. Venskus, K. Lankauskas, P. Mikalunas, J. Aurila, B. Aurila, S. Zeliauskas, J. Zinkevičius, V. Brunziūtė, M. Johnson, V. Kaušas, J. Gediminskas, A. Kučinskaitė, T. Jurkonis, J. Laukaitis, M. Skatikas, J. Markauskas, E. Gubauskienė, J. Jurkšaitis, J. Švirks, J. Gubauskas, K. Akonis, J. Akonis P. Kuokštas, A. Stoškus, J. Vaisnavičius, P. Širvydas, J. Okupauskas, V. Kuprusevičius, Ona Markauskienė.
Smulkesnių aukų \$11.40
Už Tautos Fondo ženklelius \$6.30
Iplaukė Viso is Youngstown, Ohio ir aplinkinių (Pinaigri kol kas laikomi pas vietinį Tautos Fondo Komiteto išdėsinimą).
Kaip matome Youngstown'o T. F. komitetas rinko aukas netik lietuvių tarpe, bet taipgi ir tarp kitataučių. Iš visų paminėtų aukotojų surašo galima pastebėti, kad kitataučiai taip pat užjaučia lietuvių vargą padėjimą ir lietuvių suelpimui aukojama nemažas pinigų sumas. Vertėtų ir kitiems T. F. komitetams paimti tai atlyd ir sunaudoti tą kitataučių užjauką.

So. Brooklyn, N. Y.
Ant. Vidžiūnas \$2.00
Po \$1.00: Juozas Viza, Jonas Bulotika, Pr. Baranauskas, Jonas Puzonas, J. O. Širvydas.
Po \$0.50: J. Tamelis, J. Paulius, J. Počius, S. Klatsauskas, J. Genys.
Smulkių aukų \$1.70
Atėmus spaudos išlaidas, be pirmiau prisiūsta is Brooklyn, N. Y. \$0.20.

Kingston, Pa.
Kingstono Lietuvių Pilielė draugija
Pelnas nuo krutomųjų paveik-sių 20.00
Be pirmiau garsintų viso is King-ston, Pa. \$70.00
Lowell, Mass.
Juozas Sadauskas \$2.00
Po \$1.00: P. Kazlauskas, A. Joku-

bauskaitė, D. Mikaluskas, J. Pocevičius, J. Gustas, K. Kaminskaitė, B. Pocevičiūtė, S. Bucevičius, K. Baiera-vičius, J. Tampuskas.
Viso is Simsbury, Conn.) \$10.00

REDAKCIJOS ATSAKAI.

61 kp. S. L. R. K. A. viršintinkama. Tamstų pasiskundimus pasiuntėme centro sekretoriui p. J. S. Vasiliaus-kui. Mes manome, kad jis galės tą dalyką kaip reikiant sutaukinti.
Julius Acui ir kitiems. Tamstų protestą gavome, bet dėti į "Draugų" negalėsime štai delko: 1. Parsiūstas gana švelnioje formoje, o taišyti mums jo neleidžiame, 2. koresponden-cijoj nėra užgautas nei vienas pavie-nias asmuo. Apie socialistus tikroj to žodžio prasmėje nei žodžio nepa-minėtai. Kad "socialistų" pas jus yra, tai niekas to neužgins. Pati korespondencija nors "skaudi", bet gana švelnoj formoj parašyta. 3. To-kiems ilgiems protestams neturime nei vietos.
Vincui. Prisiūstoj žinutė nors la-bai graži, bet spausdinti netinka. Ne-dėsimė dar ir delto, kad nepaduodi savo tikrosios pavardės ir adresą.
Justinui Čepurnai. Tamstos prisiū-sių eilių nedėsimė. Rašyk šiaip jau, ne eilėmis, tai stengsimės sunaudoti, sunaudoti.

P. Kriščiukaitiui. Apie tai buvo "Drauge" rašyta. Ištirkite gerai. Kartais gal jis visai nėra kaltas, ar-ba gal tai pasidarė per klaidą.
A. J. Pateckui. Tai ypatiški ginai. Mūsų skaitytojams neindomūs. Mums rodo, kad tamstos geriau padaryti santauką ant vietos, nevirgiant skai-tytojų be reikalo.
Lietuvių. Jautrių minčių ir žodžių pridėjote į savo rašinėlį, bet jis į laikraštį netiks. Pirmiausia rašote il-gą graudinantį pamokslą iškilidėjimas, o visa tą darote formoje koresponden-cijos. Rašant korespondenciją reikia aprašinėti faktai.

B. Sarapui. Tamstos atsakymo nu-tarime nedėti, nes dviejų ypatų po-lemika visumenės neinteresuoja.
J. Aleksai. Rašinėlio nesunaudo-sime. Mažai jis apibūdina aprašamąjį tipą.
M. Drumstytė. Gavome. Ačiū.
Kleodstul. J. Sakalui, Staknevičiui. Raštelius gavome. Dėsimė į seką-čius "Draugo" numerius.

SKELBIMAI.

GREITAS VIDURIJ VALYTOJAS.

Greitas vidurių valytojas pada-ro skubų darbą skaudžiose, bei kitajp ap sunkintuose viduriuose, išliuosodamas juos iš visai ne-malonaus padėjimo. Jeigu tavo viduriai reguliariai esti už-kietėję, vartok per nekuri laiką Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą. Tas mažiausio ne-smagumo nepadarys. Tas, apart išvalymo tavo vidurių, dar su-stiprins juos; padidina apetitą ir apsaugos nuo rinkimosi ap-sunkinančios medegos kūnan. Atsitikime blogo virinimo vidu-rių, tas visada yra vertu pa-gelbėtojum. Taipgi kur sus-kaudusiemis viduriais greitas jų išvalymas reikalingas. Kada tik nesijauti gerai, vartok jį. Kaina \$1.00 aptiekose. J. Triner, išdir-bėjas, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Musculų reumatizmas yra per-dang skaudus, o taipgi ir neural-gija. Trinerio Linimentas dažnai netikėtai greitą pagelbą duoda. Sustingimas sunariuose, ka-po nušalimo pasekmė, turi bŭt trinama su minėtu linimentu. Kaina 25 ir 50 c. Siunčiant krasa 35 ir 60c.

DRAUGŲ REIKALAI.

LIETUVIŲ R. KAT. FEDERACIJOS VALDYBA.

Pirm. — kun. J. Misius, Ellsworth, Pa.
Vice-pirm. M. Kadzievskis, 2118 W. 20th st., Chicago, Ill.
Sekr. — J. Kaupas, 3337 So. Morgan st., Chicago, Ill.
Sekr. pag. — U. Jukubauskaitė, 2118 W. 55th st., Chicago, Ill.
Išd. J. Eliaz, 4600 So. Wood st., Chicago, Ill.
Išd. glob. P. Mažeika, 3315 Au-burn ave., Chicago, Ill.
Kun. Pr. Augustaitis, Girardville, Pa.

Susiv. List. R. Kat. Am. valdybos antrai:
Prezidentas: K. J. Kruskas, 59 Ten Eyck st., Brooklyn, N. Y.
Vice-presidentas: J. Riktorai-tis, 91 Congress ave., Waterbury, Conn.

Sekretorius: J. S. Vasilaukas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.
Kasiterius: Pranas Burba, 454 58 Main st., Edwardsville King-ston, Pa.

Knygtis: Kun. J. Inčura, P. O. Freeland, Pa.
Dvasiškas vadovas: Kun. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.
Kasos Globėjai:
J. Stulgaitis, 122 S. Meade st., Wilkes Barre, Pa.
V. Lukoševičius, P. O. Minersville, Pa.

TAUTOS IŠDO VALDYBA.
 Pirm. Kun. P. Kemėšis, 1800 W. 46th st., Chicago, Ill.
 Vice-pirm. M. Kadziyskis, 2118 W. 20th st., Chicago, Ill.
 Sekret. J. Kaupas, 3337 So. Morgan st., Chicago, Ill.
 Ild. B. Vaisnoras, 1514 Carson st., S. S. Pittsburgh, Pa.
 Ildo glob.: kun. J. Misius. Ellsworth, Pa.

TAUTOS FONDO VALDYBA.
 Pirmininkas Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 So. Leavitt st., Chicago, Ill.
Raštininkas Adv. A. A. Šlačia, 3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Išdavininkas B. Vaisnoras, 1514 Carson st., S. S. Pittsburgh, Pa.
Ildo Globėjai: Kun. F. Kemėšis, 1717 W. 18th st., Chicago, Ill.
Jonas Jaroševičius, 1048 Washington st., Norwood, Mass.

Lietuvių Rymo-Katalikų Pilyų Biatvinkų Amerikojje Susivienijimo Centro Valdžbos adresas:
 Pirmininkas: Kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.
 Dvasiškas vadovas: Kun. P. Sauraitis, 46 Congress ave., Waterbury, Conn.
 Vice-pirmininkas: P. M. A. Petruskiutis, 563 N. River st., Waterbury, Conn.
 Centro Sekretorius: J. V. Kovas, 21 Congress ave., Waterbury, Conn.
 Kasininkas: Kun. V. A. Karkauskas, 46 Congress ave., Waterbury, Conn.
 Kasos Globėjai: J. A. Aleksa, 658 W. Saratoga st., Baltimore, Md.
 J. Antanavičius, 49 Congress ave., Waterbury, Conn.

"LIETUVOS VYČIŲ" DRAUGIOS CENTRO VALDYBOS ANTASAI

Dvasiškas vadovas: Kun. F. Kemėšis, 717 W. 18th st., Chicago, Ill.
Pirmininkas: M. A. Norkūnas, 166 Melrose st., Montello, Mass.
Vice-pirmininkas: A. Alekšandravičius, 792 W. 19th st., Chicago, Ill.
Prot. raštininkas: Al. M. Račkus, Holy Cross College, Worcester, Mass.
Finansų raštininkė: Ona Kašėkaitė, 82 Porter ave., Montello, Mass.
Išdavininkė: M. J. Juškievičienė, 129 Melrose st., Brochton, Mass.
Kasos globėjai: K. Pakštas, 1644 Wabansia ave., Chicago, Ill.
A. Visminas, 315 — 4th ave., Homestead, Pa.
J. Naginėvičius, 32 Dominkas st., New York.
Literatūrinė komisija: A. Knežis, 41 Capital ave., Hartford, Conn.
J. J. Ramanauskas, P. O. Box 58, Montello, Mass.
F. Virmauskis, 22 Broad st., Montello, Mass.

"MOTYNELES" VALDYBOS ADRESAI.
 Pirm. Kun. N. Petkus, 259 N. 5th st., Brooklyn, N. Y.
 Rašt. Kun. M. Pankauskas, 443 Park ave., Bridgeport, Conn.
 Ild. Kun. A. Kodis, 225 High st., Brooklyn, N. Y.

Svento Juozapo Draugijos, Sheboygan, Wis., valdybos adresas:
 Pirmininkas: Daugirda Pranas, 214 S. River st.
 Pagalbininkas: Skeris Antanas, 909 Indiana ave.
 1. Sekretorius Stankus Antanas, 1414 New York ave.
 2. Sekretorius Rutkauskas Juozas, Kasos globėjai:
 Marculaitis Antanas, 1839 S. 14th st.
 Kučauskas Andrius, 1623 1/2 Indiana ave.
 Maršalka, Karosas Juozas, 914 Clara ave.
 Kasininkas Baltins Juozas 918 Dillingham ave.

ROCKFORD, ILL.
 Draugystės šv. Mykolo Administracija:
 Pirmininkas, Kazimieras Miklas, 1025 S. Main St.
 Vice-pirmininkas Mikolas Jaukevičia, 1614 15th St.
 Protokolo raštininkas, Jonas J. Mieraitis, 1530 S. West St.
 Finansų raštininkas ir Išdavininkas Povilas P. Petrėnas, 430 Island ave.
 Ildo globėjai: Jonas Zuzinas, 1123 S. Church St.
 Vincėntas Kazevičia, 411 Island ave.
 Maršalka, Kazimieras Zrazas, 1543 E. West St.
 Vice-maršalka Izidorius Komza.

SVENTO ANTONO DRAUGIJOS, WAUKEGAN, ILL. VALDYBOS ADRESAI:
 Pirmininkas: Steponas Keliotis, 1344 So. Jackson Str.
 Pagalbininkas, Kazimieras Barba, 1416 So. Park Ave.
 Protokolo raštininkas, Antanas Samoška, 1328 Sheridan Road.
 Finansų raštininkas, Jronimas Šemulinas, 712 — 8th Str.
 Kasininkas, Antanas Bakšys, 1327 So. Victoria Str.
 Kasos globėjai:
 Juozapas Skudziškis, 1112 — 10th Str.
 Raimonda Rulėvičia, 1330 So. Jackson Str.
 1. Maršalka, Pranas Dapkus, 1407 So. Park Ave.
 2. Maršalka, Antanas Didžiurgis, 1327 So. Park Ave.

NIOLO, COLLINSVILLE, ILL.
 Prezidentas: Juozas Gudekuskas.
 Vice-prezidentas: Vincas Muras.
DRAUGYSTĖ SV. MYKOLO ARKAIKAS.
 Protokolo Raštininkas: Petras Pranaitis.
 Finansų Raštininkas: Pranciškus Stankaitis.
 Kasininkas: Kazimieras Kavaliūnas.
 Rinkėjai: Jonas Rudinskas.
 Antanas Gudekuskas.
 Andrius Simanavičia.
 Kasos globėjai: Petras Ambrozaitis.
 Napolionas Giknas.
 Jonas Norkus.
 Ligonių komitetas:
 Juozas Pranaitis.
 Juozas Stankaitis.

DRAUGYSTĖ SV. JURGIO KARBIVIO, NORWOOD, MASS.
 Pirm. Pr. Kuras, 457 Pleasant st.
 Pagelb. P. Kudirka, 31 Franklin st.
 Prot. Rašt. J. Versekas, 1184 Washington st.
 Fin. Rašt. V. Sereika, 563 Pleasant st.
 Išdavininkas V. Kavaliūnas, 22 Staravant ave.
 Ildo globėjai: K. Spridavičia, 1025 Washington st.
 S. Vitkauskas, 1038 Washington st.
 Maršalka G. Glebas, 61 Struvant ave.

Farmos, Geriausios Farmos!

Pigiai parduodu geriausias gatavas farmas su būdinkais, sodais užsėtai javais. Turiu visokių didumų farmų. Žemė molis su juodžemiu ir molis su smėližemiu maišytas. Derlingiausios žemės pirmo sorto visokiems javams ir šienai ir sodams. Turiu daugybę farmų neįsibūtytų labai pigiai parduodu ant lengviausių įmokėjimų. Žemė atskaitinčiai gera, didžiausioje Amerikoje lietuvių fermerių kolonijai, kur aš esu pardavęs 329 farmų lietuviams. Apie linkę miesto Scottville, Mason County, Michigan. Kuris yra turgauziančias fermerių miestas visame State Mich. Viduryje derlingiausiu ir gražiausiu lygiu laukų. Keliai žvėruoti (Plentai) upės ir ežerai pilni žuvies. Scottville yra lietuvių kolonijos centru ir randasi, arti prie Michigan ežero portavo miesto Ludington; turime geriausią transportaciją, vandens laivais ir geležkeliais. Turime turgus, melynėjas, bankas, bažnyčias, geriausias mokyklas ir visas gėrybes. Broliai lietuvi, neklausyk kompanijų ir jų agentų apgarsinimų, kurie vilioja žmones, kad pirtų smėlynus ir pustynes. Ant tokių žemių yra varginas gyvenimas. Atvažiuok pas mane į Scottville, Mich. aš turiu geriausių žemių su molis juodžemiu ir maišytą rasti Amerikoje apgyventame gražiausiame krašte. Nusipirks nuo manęs žemės pats ir tavo šeima džiaugsis ir tapsi greitai bagotu. Norintys pirtų gerų farmų rašykite tuoj, gauste žemė (mapa) lietuvių kolonijos ir farmų katalogo. Adresas:

ANTON KIBDIS.
 Peoples State Bank Buidin, Scottville, Michigan.

LENGVAS GYVENIMAS ANT PIČIŲ ŽEMIŲ PIETUOSE.

Keturias dešimt akry aik Arkansas ar Louisianos valstijose duos jums gyvenimą iš pat pradžių ir pastatys jums ant kelio į turty. Lentų kompanijas siūlo sviežiai nuskintų žemių už \$12 iki 15 dolerių. Dvieji vaizniai kas metai ant ty pačių žemių. Ateivių kolonijos jau uždėtos. Pridėk ir savo tautos koloniją ir lik laimingu. Gal pradedti su mažai pinigų. Rašyk šiandieną į L. M. Allen P. T. M., Rock Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago, ir gausi daugiau informacijų.

A. RADZEVICZ

Organ Builder, 104 Warwick st. Newark, N. J.
 Vargonų dirbtuvė Antano Radzevičiaus 104 Warwick st., Newark N. J. Dirbu vargonus visų konstrukcijų Pertaisau senus.
 Kiekvieną vargonų darbą reikalauju atliktame kuosąžinėjimais ir pilnai garantuojame.
 Dirbtuvė dirbta to amato specialistai. Reikale meldžiū kreipties aukščiau minėtu adresu.

Guminės ir Metalinės Antspaudos

Daugybei reikalaujant, "Draugo" Administracija pradeda priminti užsakymus antspaudų ir žymių draugystėms, kuopoms, bažnyčioms, biznieriams, notarams ir pavieniams ypatoms. Padarome greitai ir pigiai. Dirbame visokio didumo ir kainos. Norėdami parašykite kokie žodžiai turėtų būti atlikti, kokio didumo, metalinė ar guminė, o mes suteiksime tikrą kainą. Iš daugelio čia paduodame porą pavyzdžių:

No. 101 Metalinė antspauda, galima nešioti kišenėje, labai tinkama draugystėms ir kuopoms. Daryta iš Aluminio, nerūdijai ir lengvi nešioti. Ispaudos didumą parodo paveikslėlis apačioje.

Kaina tikrai \$3.50

No. 102 Toki pat, tikrai didesnis

Kaina \$4.00

No. 105 Kišenio gamos antspauda. Tinka draugystėms ir pavieniams ypatoms. Dailioje dėžutėje, kame randasi padėkute juodito.

Kaina tikrai \$1.50

Pavyzdys Ispaudos No. 101

Be antspaudų, pas mus galima gauti numeruojamų mašinelinių guminių raidžių su rankenėle, draugystių ir Bažnyčių komitetams žvaigždžių ir t. t. Klauskite apie kainas laišku, o mes visados suteiksime pilnas žinias apie kainą ir laiką padarymo.

Reikale adresuokite

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St.

Chicago, Ill.

Nauja Knyga Šv. Kazimieras

TURINYS

1. Šv. Kazimierio gyvenimas ir jo reikšmė mūsų tautai. Kun. P. L.
2. Šv. Kazimieras jaunuomenės idealas. K. U.
3. Tėvynės meilė. D-ras A. K. R.
4. Giesmė į Šv. Kazimierą. Pranas

Kaina 20 c.

Pusė gryno pelno skiriama "Tautos Fondui"

Adresuokite:

DRAUGAS PUB. CO.

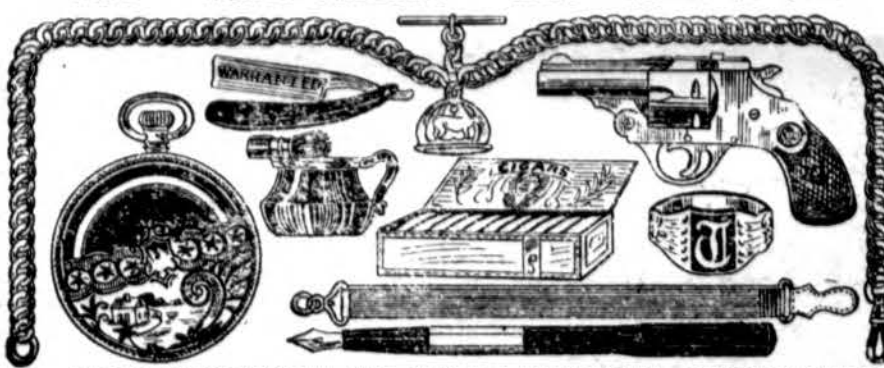
1800 W. 46th St.

Chicago, Ill.

A. L. V. S. knygyne galima gauti visą reikalingą vargonininkams knygą ir gaidas varojamas bažnyčios, ir taip-gi svetiskias dainas. **KNYGYNE RANDAS ŠIOS GAIDOS.**

1. Liet. Baž. didelis giesmynas \$2.25
2. Liet. Baž. mažas giesm. .60
3. Giesmė Panelė švenčiausią J. Naujalia .40
4. Lopinė daina J. Naujalia .50
5. Barkarolė daina J. Naujalia .40
6. Skambančios Stygos M. Petruski .50
7. Gamta Graži M. Petruski .50
8. Dvi dainos S. Šimkaus .30
9. Kur Bakūžė Samanota .30
10. Kalendariai Varg. 1914 m. .40
11. Kalendariai Varg. 1915 m. .40
12. Kalendariai Varg. 1916 m. .40
13. Kalendariai Varg. 1917 m. .40
14. Kalendariai Varg. 1918 m. .40
15. Kalendariai Varg. 1919 m. .40
16. Kalendariai Varg. 1920 m. .40
17. Kalendariai Varg. 1921 m. .40
18. Kalendariai Varg. 1922 m. .40
19. Kalendariai Varg. 1923 m. .40
20. Kalendariai Varg. 1924 m. .40
21. Kalendariai Varg. 1925 m. .40
22. Kalendariai Varg. 1926 m. .40
23. Kalendariai Varg. 1927 m. .40
24. Kalendariai Varg. 1928 m. .40
25. Kalendariai Varg. 1929 m. .40
26. Kalendariai Varg. 1930 m. .40
27. Kalendariai Varg. 1931 m. .40
28. Kalendariai Varg. 1932 m. .40
29. Kalendariai Varg. 1933 m. .40
30. Kalendariai Varg. 1934 m. .40
31. Kalendariai Varg. 1935 m. .40
32. Kalendariai Varg. 1936 m. .40
33. Kalendariai Varg. 1937 m. .40
34. Kalendariai Varg. 1938 m. .40
35. Kalendariai Varg. 1939 m. .40
36. Kalendariai Varg. 1940 m. .40
37. Kalendariai Varg. 1941 m. .40
38. Kalendariai Varg. 1942 m. .40
39. Kalendariai Varg. 1943 m. .40
40. Kalendariai Varg. 1944 m. .40
41. Kalendariai Varg. 1945 m. .40
42. Kalendariai Varg. 1946 m. .40
43. Kalendariai Varg. 1947 m. .40
44. Kalendariai Varg. 1948 m. .40
45. Kalendariai Varg. 1949 m. .40
46. Kalendariai Varg. 1950 m. .40
47. Kalendariai Varg. 1951 m. .40
48. Kalendariai Varg. 1952 m. .40
49. Kalendariai Varg. 1953 m. .40
50. Kalendariai Varg. 1954 m. .40
51. Kalendariai Varg. 1955 m. .40
52. Kalendariai Varg. 1956 m. .40
53. Kalendariai Varg. 1957 m. .40
54. Kalendariai Varg. 1958 m. .40
55. Kalendariai Varg. 1959 m. .40
56. Kalendariai Varg. 1960 m. .40
57. Kalendariai Varg. 1961 m. .40
58. Kalendariai Varg. 1962 m. .40
59. Kalendariai Varg. 1963 m. .40
60. Kalendariai Varg. 1964 m. .40
61. Kalendariai Varg. 1965 m. .40
62. Kalendariai Varg. 1966 m. .40
63. Kalendariai Varg. 1967 m. .40
64. Kalendariai Varg. 1968 m. .40
65. Kalendariai Varg. 1969 m. .40
66. Kalendariai Varg. 1970 m. .40
67. Kalendariai Varg. 1971 m. .40
68. Kalendariai Varg. 1972 m. .40
69. Kalendariai Varg. 1973 m. .40
70. Kalendariai Varg. 1974 m. .40
71. Kalendariai Varg. 1975 m. .40
72. Kalendariai Varg. 1976 m. .40
73. Kalendariai Varg. 1977 m. .40
74. Kalendariai Varg. 1978 m. .40
75. Kalendariai Varg. 1979 m. .40
76. Kalendariai Varg. 1980 m. .40
77. Kalendariai Varg. 1981 m. .40
78. Kalendariai Varg. 1982 m. .40
79. Kalendariai Varg. 1983 m. .40
80. Kalendariai Varg. 1984 m. .40
81. Kalendariai Varg. 1985 m. .40
82. Kalendariai Varg. 1986 m. .40
83. Kalendariai Varg. 1987 m. .40
84. Kalendariai Varg. 1988 m. .40
85. Kalendariai Varg. 1989 m. .40
86. Kalendariai Varg. 1990 m. .40
87. Kalendariai Varg. 1991 m. .40
88. Kalendariai Varg. 1992 m. .40
89. Kalendariai Varg. 1993 m. .40
90. Kalendariai Varg. 1994 m. .40
91. Kalendariai Varg. 1995 m. .40
92. Kalendariai Varg. 1996 m. .40
93. Kalendariai Varg. 1997 m. .40
94. Kalendariai Varg. 1998 m. .40
95. Kalendariai Varg. 1999 m. .40
96. Kalendariai Varg. 2000 m. .40
97. Kalendariai Varg. 2001 m. .40
98. Kalendariai Varg. 2002 m. .40
99. Kalendariai Varg. 2003 m. .40
100. Kalendariai Varg. 2004 m. .40
101. Kalendariai Varg. 2005 m. .40
102. Kalendariai Varg. 2006 m. .40
103. Kalendariai Varg. 2007 m. .40
104. Kalendariai Varg. 2008 m. .40
105. Kalendariai Varg. 2009 m. .40
106. Kalendariai Varg. 2010 m. .40
107. Kalendariai Varg. 2011 m. .40
108. Kalendariai Varg. 2012 m. .40
109. Kalendariai Varg. 2013 m. .40
110. Kalendariai Varg. 2014 m. .40
111. Kalendariai Varg. 2015 m. .40
112. Kalendariai Varg. 2016 m. .40
113. Kalendariai Varg. 2017 m. .40
114. Kalendariai Varg. 2018 m. .40
115. Kalendariai Varg. 2019 m. .40
116. Kalendariai Varg. 2020 m. .40
117. Kalendariai Varg. 2021 m. .40
118. Kalendariai Varg. 2022 m. .40
119. Kalendariai Varg. 2023 m. .40
120. Kalendariai Varg. 2024 m. .40
121. Kalendariai Varg. 2025 m. .40
122. Kalendariai Varg. 2026 m. .40
123. Kalendariai Varg. 2027 m. .40
124. Kalendariai Varg. 2028 m. .40
125. Kalendariai Varg. 2029 m. .40
126. Kalendariai Varg. 2030 m. .40
127. Kalendariai Varg. 2031 m. .40
128. Kalendariai Varg. 2032 m. .40
129. Kalendariai Varg. 2033 m. .40
130. Kalendariai Varg. 2034 m. .40
131. Kalendariai Varg. 2035 m. .40
132. Kalendariai Varg. 2036 m. .40
133. Kalendariai Varg. 2037 m. .40
134. Kalendariai Varg. 2038 m. .40
135. Kalendariai Varg. 2039 m. .40
136. Kalendariai Varg. 2040 m. .40
137. Kalendariai Varg. 2041 m. .40
138. Kalendariai Varg. 2042 m. .40
139. Kalendariai Varg. 2043 m. .40
140. Kalendariai Varg. 2044 m. .40
141. Kalendariai Varg. 2045 m. .40
142. Kalendariai Varg. 2046 m. .40
143. Kalendariai Varg. 2047 m. .40
144. Kalendariai Varg. 2048 m. .40
145. Kalendariai Varg. 2049 m. .40
146. Kalendariai Varg. 2050 m. .40
147. Kalendariai Varg. 2051 m. .40
148. Kalendariai Varg. 2052 m. .40
149. Kalendariai Varg. 2053 m. .40
150. Kalendariai Varg. 2054 m. .40
151. Kalendariai Varg. 2055 m. .40
152. Kalendariai Varg. 2056 m. .40
153. Kalendariai Varg. 2057 m. .40
154. Kalendariai Varg. 2058 m. .40
155. Kalendariai Varg. 2059 m. .40
156. Kalendariai Varg. 2060 m. .40
157. Kalendariai Varg. 2061 m. .40
158. Kalendariai Varg. 2062 m. .40
159. Kalendariai Varg. 2063 m. .40
160. Kalendariai Varg. 2064 m. .40
161. Kalendariai Varg. 2065 m. .40
162. Kalendariai Varg. 2066 m. .40
163. Kalendariai Varg. 2067 m. .40
164. Kalendariai Varg. 2068 m. .40
165. Kalendariai Varg. 2069 m. .40
166. Kalendariai Varg. 2070 m. .40
167. Kalendariai Varg. 2071 m. .40
168. Kalendariai Varg. 2072 m. .40
169. Kalendariai Varg. 2073 m. .40
170. Kalendariai Varg. 2074 m. .40
171. Kalendariai Varg. 2075 m. .40
172. Kalendariai Varg. 2076 m. .40
173. Kalendariai Varg. 2077 m. .40
174. Kalendariai Varg. 2078 m. .40
175. Kalendariai Varg. 2079 m. .40
176. Kalendariai Varg. 2080 m. .40
177. Kalendariai Varg. 2081 m. .40
178. Kalendariai Varg. 2082 m. .40
179. Kalendariai Varg. 2083 m. .40
180. Kalendariai Varg. 2084 m. .40
181. Kalendariai Varg. 2085 m. .40
182. Kalendariai Varg. 2086 m. .40
183. Kalendariai Varg. 2087 m. .40
184. Kalendariai Varg. 2088 m. .40
185. Kalendariai Varg. 2089 m. .40
186. Kalendariai Varg. 2090 m. .40
187. Kalendariai Varg. 2091 m. .40
188. Kalendariai Varg. 2092 m. .40
189. Kalendariai Varg. 2093 m. .40
190. Kalendariai Varg. 2094 m. .40
191. Kalendariai Varg. 2095 m. .40
192. Kalendariai Varg. 2096 m. .40
193. Kalendariai Varg. 2097 m. .40
194. Kalendariai Varg. 2098 m. .40
195. Kalendariai Varg. 2099 m. .40
196. Kalendariai Varg. 2100 m. .40
197. Kalendariai Varg. 2101 m. .40
198. Kalendariai Varg. 2102 m. .40
199. Kalendariai Varg. 2103 m. .40
200. Kalendariai Varg. 2104 m. .40
201. Kalendariai Varg. 2105 m. .40
202. Kalendariai Varg. 2106 m. .40
203. Kalendariai Varg. 2107 m. .40
204. Kalendariai Varg. 2108 m. .40
205. Kalendariai Varg. 2109 m. .40
206. Kalendariai Varg. 2110 m. .40
207. Kalendariai Varg. 2111 m. .40
208. Kalendariai Varg. 2112 m. .40
209. Kalendariai Varg. 2113 m. .40
210. Kalendariai Varg. 2114 m. .40
211. Kalendariai Varg. 2115 m. .40
212. Kalendariai Varg. 2116 m. .40
213. Kalendariai Varg. 2117 m. .40
214. Kalendariai Varg. 2118 m. .40
215. Kalendariai Varg. 2119 m. .40
216. Kalendariai Varg. 2120 m. .40
217. Kalendariai Varg. 2121 m. .40
218. Kalendariai Varg. 2122 m. .40
219. Kalendariai Varg. 2123 m. .40
220. Kalendariai Varg. 2124 m. .40
221. Kalendariai Varg. 2125 m. .40
222. Kalendariai Varg. 2126 m. .40
223. Kalendariai Varg. 2127 m. .40
224. Kalendariai Varg. 2128 m. .40
225. Kalendariai Varg. 2129 m. .40
226. Kalendariai Varg. 2130 m. .40
227. Kalendariai Varg. 2131 m. .40
228. Kalendariai Varg. 2132 m. .40
229. Kalendariai Varg. 2133 m. .40
230. Kalendariai Varg. 2134 m. .40
231. Kalendariai Varg. 2135 m. .40
232. Kalendariai Varg. 2136 m. .40
233. Kalendariai Varg. 2137 m. .40
234. Kalendariai Varg. 2138 m. .40
235. Kalendariai Varg. 2139 m. .40
236. Kalendariai Varg. 2140 m. .40
237. Kalendariai Varg. 2141 m. .40
238. Kalendariai Varg. 2142 m. .40
239. Kalendariai Varg. 2143 m. .40
240. Kalendariai Varg. 2144 m. .40
241. Kalendariai Varg. 2145 m. .40
242. Kalendariai Varg. 2146 m. .40
243. Kalendariai Varg. 2147 m. .40
244. Kalendariai Varg. 2148 m. .40
245. Kalendariai Varg. 2149 m. .40
246. Kalendariai Varg. 2150 m. .40
247. Kalendariai Varg. 2151 m. .40
248. Kalendariai Varg. 2152 m. .40
249. Kalendariai Varg. 2153 m. .40
250. Kalendariai Varg. 2154 m. .40
251. Kalendariai Varg. 2155 m. .40
252. Kalendariai Varg. 2156 m. .40
253. Kalendariai Varg. 2157 m. .40
254. Kalendariai Varg. 2158 m. .40
255. Kalendariai Varg. 2159 m. .40
256. Kalendariai Varg. 2160 m. .40
257. Kalendariai Varg. 2161 m. .40
258. Kalendariai Varg. 2162 m. .40
259. Kalendariai Varg. 2163 m. .40
260. Kalendariai Varg. 2164 m. .40
261. Kalendariai Varg. 216

"Karė — kainos sumuštos — Karė" Viskas už \$5.95

MOSŲ NUOSTOLIS, TAI MOSŲ LAIMEJIMAS. PINIGAI NERĖKALAUJAMI. MOKAMA DAIKTUS ATSIĖMUS, JEIGU JIE PATIKS. Parduotuvė turin gerą tavorą. Išduoda tiksliai dolerį davoms supatindimui turin su mūsų tavorais. Bet tik per apribotą laiką mes duosime šita dailiai išrašytą auksuotą laikrodėlį, motoriką arba vyrišką, su gerais viduriais ir ant gerų atkumų už \$5.95, ir visus skutimosi prietaisus iš 4 dalių, o taipgi leucigėlis, žiedas, fontaninė plunksna, dešė Havanos cigarečių ir ant 7-nių šunių nikeliuotą revolverį — DYKAI PILNAI GVARANTUOTA. Kitur tie daiktai parduoda po \$25.00. SPECIALIS PASIŲLIMAS: Pakol tavorų yra. Atsiųskit šita apgarsinimą ir savo adresą, o mes nusiųsime visus 10 daiktų pasiūlyjimui ir išbandymui. Jeigu jie patiks, užmokėsite agentui \$5.95 ir ekspreso lėšas. Užsakyk šandien, o sutauysite pinigų.

EXCELSIOR WATCH CO.

DEPT. 991, CHICAGO, ILL.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

(KURTA 1867 M.)

PIETVAKARINIS KAMPAS LA SALLE IR ADAMS ST.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuosimėjus ant metų, karį pridedam kas pusę metų.

Atdaras Subatos Vakara nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; iškolektuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morkičius; skolina pinigus ant įtaisytų savasčių (properčių).

Ką tik išspausdinta nauja peezijos knyga

"AUREOLE"

Parašyta vieno iš žymiausių lietuvių poetų DR. KUN. M. GUSTAIČIO

Knyga spausdinta ant gražių popieros, malonu pažiūrėti, bet dar maloniau skaityti

KAINA TIK 10 CENTU

Reikalaujami adresuokite:

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th Street

Chicago, Illinois

Telephone Drover 5326

Dr. S. A. Rutkauskaitė-Šlaskienė

Gydo visokias ligas

Specialistė moterų ir vaikų ligose

VALANDOS: 9-12 prieš piet; 4:30-7:30 vakare,

Nedėliomis 9-12 prieš piet.

3255 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

JAU EINA NAUJAS LAIKRAŠTIS

Seniai amerikiečių lietuvių laukiamas

"TIKYBA IR DORA"

Jis rašo apie naujus amerikiečiams dalykus, aiškina tikėjimo klausimus, atsako į visokius užsąsaulinėjimus ant Katalikų Bažnyčios.

Paduoda gražių doros apysakų — trumpai sakant rupinasi žmogaus dvasios lavinimu.

Laikraštis eina du kartus į mėnesį

Kaina 75 c. metams

Kas atsiųs savo adresą, gaus vieną numerį dykai.

Redakcijos adresas:

1644 Wabansia Ave. Chicago, Ill.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seserų Seminarija

CHICAGOJE.

Vienovelyne yra: priėngiamoji mokykla, aukštesnė mokykla (High School), Lietuviškosios Seserų prima pas save mergaites mokymui ir išaukštinimui. Seminarijoje prie regaleriškų mokslo, arba ir atskirai, yra mokymai: mokslo, pažiūras, siūvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale mokytoja kreipties prie Motinos Perdėtinės šio antrasis

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

Phone Drover 4047

DR. J. JONIKAITIS

Gyda Vyrų, Moterų ir Vaikų Ligas.

Resid. 4613 S. Ashland Ave.

Valandos: 9-12 ryto

1-3 po pietų

6-9 vakare

Tel. Drover 7042

Dr. G. Z. Vezel (Vezelis)

Lietuviškas Dentistas

4712 So. Ashland Ave.

arti kitos gatvės

Telephone Drover 1924

O. JONIKIENE

Geriausia Aukuška

3364 So. Halsted St., CHICAGO

(kampas 344as)

Tel. Drover 5052

DR. K. DRANGELIS

LIETUVIS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 8 iki 11 ryto, nuo 1 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 9 vakare.

Nedėliomis ir Seredoms pagal sutartį.

3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Primame pinigus į Banką užkėdėjimui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procentą natomis ant metų. Siūsiame pinigus į visą dalis svieto pinigai, kreditai ir teisingai, svetimi žemūs pinigai namams, perkams ir parduodame. Parduodame lėkštes ant visų pinigų į kraują ir š krajaus, taipgi tikėtus ant geleidėlių po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiose atsitikimose ir reikaluose ypačiai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršimintu antrašči.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvių Išdirbėjas

visokių ženklu draugystėm, o ypatingai: karkadų guzikučių, metalu, anameliu ir padengtu celuloid'u, šarpu, veliavu ir karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistškai.

M. A. Norkunas

166 MELROSE ST., MONTELLO, MASS.

Mokykla Angliškos Kalbos.

Kiekvienas žmogus angliškai kalbėti, skaityti ir rašyti labai trumpame laike per šios mokyklos atsakančią metodą. Dieninės ir vakarinės klasių. Kurie gyvena kitose miestuose Šv. Valst. ir Kanadoje, mokymai per laiškus (Korespondencija) labai pasiekiamas metodas. Dėl platesnių žinių rašykite pasi.

WAITCHES BROS.

1741 West 47th Street Chicago, Ill.

PIRK MUZIKALIUS INSTRUMENTUS PAS.

Georgi & Vitak Music Co.

1540 W. 47th St., ir 769

Milwaukee Ave.

CHICAGO, ILL.

JEI NORI ŽINOTI

ko lietuviams šiame svarbiame momente

kaipo tautai reikia, skaityk naujai

išėjusią knygą:

Kokia Autonomija

LIETUVAI REIKALINGA?

Parašė J. GABRYS

KAINA 10 CENTU

Reikalaukite tuojau šiuo adresu:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

JEI NORI ŽINOTI

ko lietuviams šiame svarbiame momente

kaipo tautai reikia, skaityk naujai

išėjusią knygą:

Kokia Autonomija

LIETUVAI REIKALINGA?

Parašė J. GABRYS

KAINA 10 CENTU

Reikalaukite tuojau šiuo adresu:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

Plymouth National

BANK.

Kapitolas su pėrvirais

\$165,000.00.

Šitoji Banka prižiūrom

Suvienytųjų Valstijų val

džios. Moka 3 nuosimėjus

nuo sudėty pinigų. Galim

susisiekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,

išdirbinkas.

Mandagus patarnavimas

Bell

System

Kai kurie gabūs pardavimo prižiūrėtojai renka gerus pardavėjus, kuriuos, kiti prižiūrėtojai atleidžia. Taip jie gauna ineiti — i konkurento lauką.

Jūs galite ekonomiškai apsaugoti savo biznį, permainingant savo keliaujančius pardavėjus telefonu pardavėjais, kurie parduotų.

Telefono keliu.

Chicago Telephone Company

Bell Telephone Building

Official 100

NAUJIENA!

Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga

Oliveris Twistas

Angliškai Parašė

CHARLES DICKENS

Lietuvių Kalbon Vertė

Jonas Kmitas

Yra tai labai graži ir interesinga apysaka Pradėjus skaityti, sunku yra atsisitraukti nuo knygos. Kiekvienas, norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, lai skaito šią knygą. Yra tai stora knyga, turinti 520 puslapių, o kainuoja

TIKTAI \$1.00

Tokios geros, naudingos ir drauge taip pigios knygos dar nebuvo pardavime!

Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite atrašu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W 46th Street,

Chicago, Ill.

LIETUVIAI!

SKAITYKITE IR PLATINKITE LIETUVIŲ KATALIKŲ SAVAITINĮ LAIKRAŠTĮ

"ZVAIGZDĖ"

"ZVAIGZDĖ", yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis 16 puslapių didumo. Suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSIENA TIK \$2.00

Korespondencijas ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"ŽVAIGZDĖ"

3654 Richmond St.,

Philadelphia, Pa.

SAUGOKIES pamedžiojimų, ir visada reikalau tikro Richterio Pain — Expeller su inkaro ženklu, kaip ant pavelsio.

25 ir 50 centų aptiekose ir tiesiai iš F. Ad. Richter & Co. 74-80 Washington Street, NEW YORK.

Visi užsisakykite Amerik. Lietuvių Dienraštį

"KATALIKŲ"

Dienraštis "Katalikų" žinios tūps daug greičiau ir plačiau; į visus pajudintus mūsų gyvenimo klausimus kuopiausiai atsiliepsime.

Dienraštis "Katalikų" yra partijos laikraštis ir prisilaikys ramaus kultūrinio darbo. Todel dienraštis "Katalikų" bus galima aiškiai ir plačiai nušviesti lietuvių, o ypač Amerikos užsąsaulinėjimo, gyvenimą, S. Valstijoje ir kitų šalių gyvenimą, paduoti daugiausia žinių iš Europos karo lauko ir visuomenės gyvenimo.

Suv. Valstijoje ir Kanadoje metams \$5.00
pusė metų \$3.00
tris mėnesiams \$1.75
Užsienyje, Europoje ir kitur metams \$7.00
pusė metų \$4.00
Prenumeratą siųsti šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

"KATALIKAS"

3249 So. Morgan St., Chicago

28 metų senas laikraštis VIENYBE LIETUVNINKU EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y. Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kašiuoja metams tik \$2.00; pusė metų \$1.00. Užrubežiuose: metams \$3.00; pusė metų \$1.50.

RAŠYKITE ADRESU:

J. J. Paukzatis & Co.

120-124 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

Du-kart Savaitinis Laikraštis

"SAULE"

Jau 25 metai, kaip išeina kas U-tarpininkas ir Pėnyčia. Prenumerata kasztuoja metams: Amerikoje \$2.50 metams, pusė metų \$1.25. Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams, \$1.75 pusė metų.

Rašykite šandien, o gausite vieną numerį pasiūlyjimui dykai, adresuojant

W. D. BOCKOWSKI — CO.

Mahanoj City, Pa.

Ar Skaitai Kada Laikraštį "LIETUVA?"

Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kašiuoja metul tik \$2.00, pusė metų \$1.00.

Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

"Draugo" Knygyne gaunamos šios Naujai Išleistos Knygos

Gerbiamieji, ar norit pasiskaityti naudingų ir užimančių veikalėlių? Ar norit arčiau susipažinti su autonomijos klausimu, koki ji yra kituose kraštuose ir koki mums reikalinga? Skaitykit J. Gabrio "Koki Autonomija Lietuvai reikalinga?" Daliai atspūsta ant gero poperio. Kainuoja tik 10 centų.

Tiesos Žodis Socialistams. Parašė kunigas. Knygos populiarizavimo ženklas yra jos išsiplatinimas tarp žmonių. Viršminėta knygutė pati už save kalba, kadangi bėgyje dvejų metų susilaukė jau trečios laidos su pakeiskais. Kaina 10 centų.

Aureolė Oratorija. Parašė M. Gustaitis su priedu apie Oratorijų kilmę ir išsiplėtojimą. Knyga, kaip išvaizda, taip ir eilių gražumu, ras vietą kiekvienoje poeziją mylinčioje širdyje. Kaina 10 centų.

Pilnosios Blaivybės Katekizmas. Pagal J. M. Cullen sutaisė kun. P. Saurasaitis. Ypač šiais laikais pradėjus lietuviams kreipti didesnę domą į taip svarbų klausimą "Blaivybė ar alkoholizmas?" Minėta knyga kaip tik laiku ir atsirado, paaiškindama daug indomių faktų apie alkoholį ir nurodyma naudą blaivybės. Pust. 159. Kaina 40 centų.

Lietuvos Vyčių Dovanėlė. Parašė kun. Dr. M. Gustaitis. Puiškus veikalėlis ir tikra dovanėlė netik "Vyčiams", bet ir visam lietuvių jaunimui. Knygutė skirias į dvi daili: Pirmoje dalyje kalbama "Apie Lavinimas būdus", antroje "apie tėvynės meilę" pabaigoje yra "Vyčių" Himnas. Autorias taip švelni maloni tonu priblsta į jaunimą, taip jautriai paliečia širdies stygas, kad kiekvienas jaunikaitis bei mergaitė privalo įsigyti "Vyčių" Dovanėlę". Kaina 10 centų.

Blagi Kūdikų Papročiai. Pagal B. W. Knight'a ir W. Robinson'a sutaisė Dr. A. L. Graičūnas. Su dviem paveikslais. Knyga naudinga perskaityti ypač tėvams ir vaikų globėjams. Kaina 20 c.

Reikalaujami viršminėtų knygų kreipkitės:

"DRAUGAS" PUB. CO.

1800 W 46th Str.,

CHICAGO, ILL.